

I

(Lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttävät säädökset)

ASETUKSET

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS (EU) 2020/1503,

annettu 7 päivänä lokakuuta 2020,

yrityksille suunnatun joukkorahoituspalvelun eurooppalaisista tarjoajista sekä asetuksen (EU) 2017/1129 ja direktiivin (EU) 2019/1937 muuttamisesta

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 114 artiklan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ovat kuulleet Euroopan keskuspankkia,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ⁽¹⁾,

noudattavat tavallista lainsäätämisyjärjestystä ⁽²⁾,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Joukkorahoitus on yhä vakiintuneempi vaihtoehtoisen rahoituksen muoto startup-yrityksille ja pienille ja keskisuurille yrityksille, jäljempänä 'pk-yritykset', jotka ovat yleensä riippuvaisia pienistä sijoituksista. Joukkorahoitus edustaa yhä tärkeämpää välitysmuotoa, jossa joukkorahoituspalvelun tarjoaja ylläpitää ilman omaa riskiä yleisölle avointa digitaalista alustaa saattaakseen yhteen mahdolliset sijoittajat tai lainanantajat ja rahoitusta etsivät yritykset tai helpottaakseen niiden yhteen saattamista. Tällainen rahoitus saattaa olla lainamuotoista taikka siirtokelpoisten arvopapereiden tai muiden joukkorahoitustarkoituksessa sallittujen välineiden hankintaa. Sen vuoksi on aiheellista sisällyttää tämän asetuksen soveltamisalaan sekä lainamuotoinen joukkorahoitus että sijoitusmuotoinen joukkorahoitus, sillä kyseiset joukkorahoitustyypit voidaan strukturoida vertailukelpoisiksi rahoitusvaihtoehtoiksi.
- (2) Joukkorahoituspalvelujen tarjoamisessa on yleensä mukana kolmenlaisia toimijoita: hankkeen toteuttaja, joka ehdottaa rahoitettavaa hanketta, sijoittajat, jotka rahoittavat ehdotettua hanketta, ja joukkorahoituspalvelun tarjoajan muodossa toimiva välittäjäorganisaatio, joka tuo verkkoalustan kautta yhteen hankkeen toteuttajat ja sijoittajat.
- (3) Joukkorahoituksella voidaan parantaa pk-yritysten rahoituksen saantia ja edistää pääomamarkkinaunionin toteuttamista. Pk-yritysten rahoitusmahdollisuuksien puute on ongelma niissäkin jäsenvaltioissa, joissa pankkirahoituksen saanti on pysynyt vakaana myös finanssikriisin aikana. Joukkorahoitus on tullut vaihtoehtona esiin ja siitä on tullut luonnollisten henkilöiden ja oikeushenkilöiden liiketoiminnan vakiintunut rahoituskäytäntö. Tällainen rahoitus toimii verkkoalustojen kautta; liiketoiminnan rahoittajina toimii tyypillisesti suuri joukko ihmisiä tai organisaatioita; ja yritykset, mukaan lukien startup-yritykset, keräävät suhteellisen pieniä rahamääriä.

⁽¹⁾ EUVL C 367, 10.10.2018, s. 65.

⁽²⁾ Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu 27. maaliskuuta 2019 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä), ja neuvoston ensimmäisen käsittelyn kanta, vahvistettu 20. heinäkuuta 2020 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä). Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu 5. lokakuuta 2020 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä).

- (4) Sen lisäksi, että joukkorahoitus tarjoaa vaihtoehtoisen rahoituslähteen, riskipääoma mukaan lukien, se voi tarjota muitakin etuja yrityksille. Joukkorahoitus voi validoida yritysten liiketoiminta-ajatuksen, antaa yrittäjille mahdollisuuden tutustua suureen määrään ihmisiä, joilta saa näkemyksiä ja tietoa, ja se voi toimia myös markkinointivälineenä.
- (5) Useat jäsenvaltiot ovat jo ottaneet käyttöön räätelöityjä kotimaisia joukkorahoitusjärjestelmiä. Kyseiset järjestelmät on suunniteltu paikallisten markkinoiden ja sijoittajien ominaispiirteiden ja tarpeiden mukaan. Tämän seurauksena kansalliset säännöt eroavat toisistaan eri puolilla unionia joukkorahoitusalojen toimintaedellytysten, sallitun toiminnan laajuuden ja toimilupavaatimusten suhteen.
- (6) Olemassa olevien kansallisten sääntöjen erot haittaavat joukkorahoituspalvelujen rajatylittävää tarjoamista, ja niillä on näin ollen välitön vaikutus tällaisten palvelujen sisämarkkinoiden toimintaan. Erityisesti se, että lainsäädäntökehys on kansallisten rajojen mukaisesti eriytynyt, aiheuttaa merkittäviä juridisia kuluja vähittäissijoittajille, joilla on usein vaikeuksia pyrkiessään selvittämään rajatylittäviin joukkorahoituspalveluihin sovellettavia sääntöjä. Sen vuoksi tällaiset sijoittajat eivät useinkaan halua tehdä rajatylittäviä sijoituksia joukkorahoitusalojen kautta. Samasta syystä tällaisilla alustoilla toimivilla joukkorahoituspalvelun tarjoajilla ei ole halua tarjota palvelujaan muissa jäsenvaltioissa kuin siinä jäsenvaltiossa, johon ne ovat sijoittautuneet. Tämän seurauksena joukkorahoituspalvelujen tarjoaminen on ollut tähän mennessä enimmäkseen yhden jäsenvaltion sisäistä, mikä on haitannut unionin laajuisia joukkorahoitusmarkkinoita ja estänyt näin yrityksiä saamasta joukkorahoituspalveluja erityisesti silloin, kun kyseiset yritykset toimivat pienemmillä kansallisilla markkinoilla.
- (7) Jotta voidaan edistää rajatylittäviä joukkorahoituspalveluja ja parantaa vapautta tarjota ja vastaanottaa tällaisia palveluja sisämarkkinoilla, on tarpeen puuttua olemassa oleviin tekijöihin, jotka estävät joukkorahoituspalvelujen sisämarkkinoiden moitteettoman toiminnan, ja varmistaa korkeatasoinen sijoittajansuoja vahvistamalla sääntelykehys unionin tasolla.
- (8) Tällä asetuksella puututaan joukkorahoituspalvelujen sisämarkkinoiden toiminnan esteisiin ja pyritään näin edistämään rajatylittävää yritysten rahoitusta. Sen vuoksi tämän asetuksen soveltamisalan ulkopuolelle olisi jätettävä joukkorahoituspalvelut, jotka liittyvät lainanantoon kuluttajille, sellaisina kuin ne on määritelty Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2008/48/EY⁽³⁾ 3 artiklan a alakohdassa.
- (9) Jotta vältetään eri maiden sääntelyerojen hyväksikäyttö ja varmistetaan joukkorahoituspalvelun tarjoajien toimiva valvonta, joukkorahoituspalvelun tarjoaja ei saisi ottaa vastaan talletuksia tai muita takaisin maksettavia varoja yleisöltä, jollei sillä ole luottolaitoksen toimilupaa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2013/36/EU⁽⁴⁾ 8 artiklan mukaisesti. Jäsenvaltioiden olisi kuitenkin varmistettava, että kansallisessa lainsäädännössä ei edellytetä luottolaitoksen toimiluvan tai muun yksittäisen toimiluvan, vapautuksen tai erivapauden myöntämistä hankkeen toteuttajille tai sijoittajille, jos ne hyväksyvät varoja tai myöntävät lainoja joukkorahoitushankkeiden tarjoamista tai niihin sijoittamista varten.
- (10) Joukkorahoituspalvelujen tarjoamisella pyritään helpottamaan hankkeen rahoitusta hankkimalla pääomaa suurelta joukolta ihmisiä, joista kukin sijoittaa suhteellisen pienen määrän julkisesti saatavilla olevan internetpohjaisen tietojärjestelmän kautta. Joukkorahoituspalvelut ovat siten avoimia rajoittamattomalle joukolle sijoittajia, jotka saavat samanaikaisesti sijoitusehdotuksia ja joihin kuuluu varojen hankkiminen pääasiassa luonnollisilta henkilöiltä, myös niiltä, joiden nettovarallisuus ei ole suuri. Tätä asetusta olisi sovellettava sellaisiin joukkorahoituspalveluihin, joissa yhteisesti tarjotaan asiakkaiden toimeksiantojen vastaanottamista ja välittämistä sekä siirtokelpoisten arvo-paperien tai joukkorahoituksessa sallittujen välineiden liikkeeseenlaskun järjestämistä ilman merkintätakausta julkisella alustalla, jolle sijoittajilla on rajoittamaton pääsy. Tällaisten palvelujen yhteinen tarjoaminen on joukkorahoituspalvelujen keskeinen piirre verrattuna Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/65/EU⁽⁵⁾ nojalla tarjottuihin tiettyihin sijoituspalveluihin, vaikka yksittäin tarjottuina kyseiset palvelut vastaavatkin kyseisen direktiivin soveltamisalaan kuuluvia palveluja.

⁽³⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2008/48/EY, annettu 23 päivänä huhtikuuta 2008, kulutusluottosopimuksista ja neuvoston direktiivin 87/102/ETY kumoamisesta (EUVL L 133, 22.5.2008, s. 66).

⁽⁴⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/36/EU, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2013, oikeudesta harjoittaa luottolaitostoimintaa ja luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonnasta, direktiivin 2002/87/EY muuttamisesta sekä direktiivien 2006/48/EY ja 2006/49/EY kumoamisesta (EUVL L 176, 27.6.2013, s. 338).

⁽⁵⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/65/EU, annettu 15 päivänä toukokuuta 2014, rahoitusvälineiden markkinoista sekä direktiivin 2002/92/EY ja direktiivin 2011/61/EU muuttamisesta (EUVL L 173, 12.6.2014, s. 349).

- (11) Lainamuotoisen joukkorahoituksen osalta tätä asetusta olisi sovellettava sellaisiin joukkorahoituspalveluihin, joissa helpotetaan lainojen myöntämistä, mukaan lukien sellaiset palvelut kuin joukkorahoitustarjousten esittely asiakkaille sekä hinnoittelu tai joukkorahoitushankkeiden taikka hankkeen toteuttajien luottoriskin arviointi. Joukkorahoituspalvelujen määritelmän olisi palveltava erilaisia liiketoimintamalleja, joilla mahdollistetaan se, että yksi tai useampi sijoittaja ja yksi tai useampi hankkeen toteuttaja tekevät lainasopimuksen joukkorahoituspalvelun kautta. Tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvien lainojen olisi oltava lainoja, joihin liittyy ehdoton velvoite maksaa sovittu rahamäärä takaisin sijoittajalle, jolloin lainamuotoiset joukkorahoituspalvelut ainoastaan auttavat sijoittajia ja hankkeen toteuttajia tekemään lainasopimuksia, ilman että joukkorahoituspalvelun tarjoaja toimii missään vaiheessa hankkeen toteuttajan velkojana. Tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluva lainojen myöntämisen helpottaminen on erotettava sellaisen luottolaitoksen toiminnasta, joka myöntää luottoja omaan lukuunsa ja ottaa vastaan talletuksia tai muita takaisinmaksettavia varoja yleisöltä.
- (12) Palvelujensa tarjoamiseksi joukkorahoituspalvelun tarjoajat pitävät yllä julkisesti saatavilla olevia internetpohjaisia tietojärjestelmiä, mukaan lukien järjestelmät, jotka edellyttävät käyttäjän rekisteröitymistä.
- (13) Sijoitusmuotoisen joukkorahoituksen osalta siirtokelpoisuus muodostaa sijoittajille tärkeän takeen siitä, että ne voivat irtautua sijoituksesta, koska se tarjoaa niille mahdollisuuden luopua osuudestaan pääomamarkkinoilla. Sen vuoksi tässä asetuksessa katetaan ja sallitaan siirtokelpoisuuteen liittyvät joukkorahoituspalvelut. Tiettyjen, jäsenvaltioiden kansallisen lainsäädännön mukaisesti perustettujen yksityisten osakeyhtiöiden osakkeet ovat myös vapaasti siirrettävissä pääomamarkkinoilla, eikä niitä siksi olisi estettävä kuulumasta tämän asetuksen soveltamisalaan.
- (14) Tiettyihin joukkorahoitustarkoituksessa sallittuihin välineisiin sovelletaan joissakin jäsenvaltioissa niiden siirrettävyyttä sääntelevää kansallista lainsäädäntöä, kuten vaatimusta, jonka mukaan notaarin on varmennettava siirto. Tätä asetusta olisi sovellettava rajoittamatta tällaisten välineiden siirtoa sääntelevän kansallisen lainsäädännön soveltamista.
- (15) Vaikka uuden virtuaalivaluutan liikkeeseenlaskuilla voidaan rahoittaa pk-yrityksiä ja innovatiivisia startup- ja scaleup-yrityksiä sekä nopeuttaa teknologian siirtoa, niiden ominaisuudet eroavat huomattavasti tässä asetuksessa säännellyistä joukkorahoituspalveluista.
- (16) Kun otetaan huomioon joukkorahoitussijoituksiin liittyvät riskit, tehokkaan sijoittajansuojan takaamiseksi ja markkinakurimekanismin tarjoamiseksi on aiheellista asettaa yksittäisen hankkeen toteuttajan tekemien joukkorahoitustarjoustensa yhteenlaskettuja vastikkeita koskeva raja-arvo. Raja-arvoksi olisi asetettava 5 000 000 euroa, joka on useimpien jäsenvaltioiden käyttämä raja-arvo, johon saakka arvopapereiden tarjoaminen yleisölle vapautetaan esitteen julkaisemisvelvollisuudesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2017/1129⁽⁶⁾ mukaisesti.
- (17) Tämän asetuksen ja asetuksen (EU) 2017/1129 nojalla perustetut päällekkäiset sääntelykehykset saattavat 5 000 000 euron raja-arvosta johtuen lisätä eri maiden sääntelyerojen hyväksikäytön riskiä sekä häiritä rahoituksen saantia ja pääomamarkkinoiden kehitystä tietyissä jäsenvaltioissa. Lisäksi tähän mennessä vain muutamat jäsenvaltiot ovat ottaneet käyttöön erityisen lainsäädäntökehyksen, jolla säännellään joukkorahoituspalveluja ja -palveluja. Kun otetaan huomioon, että jotkin jäsenvaltiot ovat asetuksen (EU) 2017/1129 täytäntöönpanon yhteydessä asettaneet kynnsarvoksi, jonka nojalla arvopapereiden tarjoaminen yleisölle vapautetaan esitteen julkistamisvelvollisuudesta, alle 5 000 000 euroa, ja että kyseiset jäsenvaltiot saattavat joutua toteuttamaan erityisiä toimia mukauttaakseen kansallisen lainsäädäntönsä ja varmistaakseen tämän asetuksen mukaisen yhtenäisen raja-arvon soveltamisen, tässä asetuksessa olisi säädettävä kertaluonteisesta väliaikaisesta poikkeuksesta, jotta kyseiset jäsenvaltiot voivat toteuttaa kyseiset merkittävät toimet. Kyseistä väliaikaista poikkeusta olisi sovellettava mahdollisimman lyhyen ajan, jotta sisämarkkinoiden toiminta häiriytyisi mahdollisimman vähän.
- (18) Jotta säilytettäisiin sijoittajansuojan korkea taso, vähennettäisiin joukkorahoitukseen liittyviä riskejä ja varmistettaisiin kaikkien asiakkaiden tasapuolinen kohtelu, joukkorahoituspalvelun tarjoajilla olisi oltava käytössä toimintaperiaatteet sen varmistamiseksi, että niiden alustoilla olevat hankkeet valitaan ja joukkorahoituspalveluja tarjotaan ammattimaisella, oikeudenmukaisella ja läpinäkyvällä tavalla.

⁽⁶⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2017/1129, annettu 14 päivänä kesäkuuta 2017, arvopapereiden yleisölle tarjoamisen tai kaupankäynnin kohteeksi säännellyllä markkinalla ottamisen yhteydessä julkaistavasta esitteestä ja direktiivin 2003/71/EY kumoamisesta (EUVL L 168, 30.6.2017, s. 12).

- (19) Parantaakseen asiakkaille tarjottavia palveluja joukkorahoituspalvelun tarjoajien olisi voitava ehdottaa yksittäisille sijoittajille joukkorahoitushankkeita, jotka perustuvat yhteen tai useampaan erityiseen parametriin tai riski-indikaattoriin, kuten liiketoiminnan tyyppiin tai alaan tai luottoluokitukseen, jonka sijoittaja on ilmoittanut etukäteen joukkorahoituspalvelun tarjoajalle. Tämän asetuksen nojalla saatu toimilupa ei kuitenkaan saisi antaa joukkorahoituspalvelun tarjoajille oikeutta tarjota yksilöllisiä tai yhteisiä omaisuudenhoitopalveluja. Sen varmistamiseksi, että mahdollisille sijoittajille tarjotaan sijoitusmahdollisuuksia puolueettomasti, joukkorahoituspalvelun tarjoajat eivät saisi maksaa tai hyväksyä palkkioita, alennuksia tai muita kuin rahallisia etuja reitittääkseen sijoittajien toimeksiannot alustallaan tai kolmannen osapuolen alustalla olevaan tiettyyn tarjoukseen.
- (20) Automaattisia prosesseja käyttäviä liiketoimintamalleja, joissa joukkorahoituspalvelun tarjoaja kohdentaa varat automaattisesti joukkorahoitushankkeisiin sijoittajan ennalta määrittelemien parametrien ja riski-indikaattoreiden mukaisesti eli niin sanottua automaattista sijoittamista olisi pidettävä yksilöllisenä lainasalkunhoitona.
- (21) Tämän asetuksen mukaisella joukkorahoituspalvelun alustalla olevia suodatintyökaluja ei olisi pidettävä direktiivin 2014/65/EU mukaisena sijoitusneuvontana, kunhan kyseiset työkalut antavat asiakkaille tietoja neutraalilla tavalla, josta ei muodostu suositusta. Tällaisiin työkaluihin olisi kuuluttava ne, jotka näyttävät tuloksia puhtaasti objektiivisiin tuoteominaisuuksiin liittyvien kriteerien perusteella. Joukkorahoituspalvelun yhteydessä objektiivisia tuoteominaisuuksia voisivat olla ennalta määritellyt hankekriteerit, kuten talouden ala, käytetty väline sekä korko tai riskiluokka, jos laskentamenetelmästä annetaan riittävästi tietoa. Myös keskeisiä taloudellisia lukuja, jotka on laskettu ilman harkinnanvaraisuutta, olisi pidettävä objektiivisinä kriteereinä.
- (22) Tällä asetuksella on tarkoitus helpottaa suoria sijoituksia ja välttää se, että luotaisiin muiden unionin säädösten, etenkin omaisuudenhoitajia koskevien unionin säädösten, nojalla säännellyille rahoituksen välittäjille mahdollisuuksia käyttää hyväksi eri maiden sääntelyeroja. Oikeudellisten rakenteiden, mukaan lukien erillisyhtiöt, käyttöä joukkorahoitushankkeen ja sijoittajien välillä olisi sen vuoksi säänneltävä tiukasti, ja se olisi sallittava ainoastaan perustelluissa tapauksissa, jotta sijoittaja voi hankkia osuuden esimerkiksi epälikvidistä tai jakamattomasta omaisuudesta erillisyhtiön järjestämän siirtokelpoisten arvopapereiden liikkeeseenlaskun kautta.
- (23) Toimivan hallintojärjestelmän varmistaminen on olennaisen tärkeää asianmukaisen riskinhallinnan kannalta ja mahdollisten eturistiriitojen ehkäisemiseksi. Joukkorahoituspalvelun tarjoajilla olisi sen vuoksi oltava käytössään hallintojärjestelyt, joilla varmistetaan näiden joukkorahoituspalvelujen tarjoajien tehokas ja vakaa hoito. Joukkorahoituspalvelujen tarjoajien johtamisesta vastaavien luonnollisten henkilöiden olisi oltava hyvämaineisia, ja heillä olisi oltava riittävä osaaminen, taidot ja kokemus. Joukkorahoituspalvelun tarjoajien olisi myös perustettava menettelyt, joilla vastaanotetaan ja käsitellään asiakkailta saatuja valituksia.
- (24) Asiakkaisiin kohdistuu joukkorahoituspalvelun tarjoajiin liittyviä mahdollisia riskejä, erityisesti operatiivisia riskejä. Asiakkaiden suojaamiseksi tällaisilta riskeiltä joukkorahoituspalvelun tarjoajiin olisi sovellettava vakavaraisuusvaatimuksia.
- (25) Joukkorahoituspalvelun tarjoajia olisi vaadittava laatimaan liiketoiminnan jatkuvuus suunnitelmia, joissa otetaan huomioon joukkorahoituspalvelun tarjoajan kaatumiseen liittyvät riskit. Tällaisiin liiketoiminnan jatkuvuus suunnitelmiin olisi sisällyttävä määräyksiä kriittisten toimintojen hoitamisesta, joihin voisi joukkorahoituspalvelun tarjoajan liiketoimintamallista riippuen kuulua määräyksiä jäljellä olevien lainojen hoidon jatkamisesta, asiakas ilmoituksesta ja varojen säilytysjärjestelyjen siirtämisestä.
- (26) Joukkorahoituspalvelun tarjoajien olisi toimittava puolueettomina välittäjinä asiakkaidensa välillä joukkorahoituspalvelun alustallaan. Eturistiriitojen välttämiseksi olisi säädettävä tietyistä vaatimuksista, jotka koskevat joukkorahoituspalvelun tarjoajia, niiden osakkeenomistajia, johtoa ja työntekijöitä sekä niihin määräysvallan kautta läheisesti sidoksissa olevia muita luonnollisia henkilöitä tai oikeushenkilöitä. Erityisesti joukkorahoituspalvelun tarjoajia olisi estettävä osallistumasta joukkorahoitustarjouksiin joukkorahoituspalvelun alustallaan. Pääosakkaat, johto ja työntekijät sekä heihin määräysvallan kautta läheisesti sidoksissa olevat luonnolliset henkilöt tai oikeushenkilöt eivät saisi toimia hankkeen toteuttajina joukkorahoituspalvelun alustallaan tarjottavien joukkorahoituspalvelujen osalta. Kyseisiä pääosakkaita, johtoa, työntekijöitä ja luonnollisia henkilöitä tai oikeushenkilöitä ei kuitenkaan saisi kieltää toimimasta sijoittajina joukkorahoituspalvelun alustallaan tarjottuissa hankkeissa edellyttäen, että käytössä on asianmukaiset suojaustoimet eturistiriitojen varalta.

- (27) Joukkorahoituspalvelujen tehokkaan ja sujuvan tarjoamisen varmistamiseksi joukkorahoituspalvelun tarjoajilla olisi oltava mahdollisuus antaa operatiivisia toimintojaan kokonaan tai osittain kolmannen osapuolen hoidettavaksi, kunhan tällainen ulkoistaminen ei heikennä joukkorahoituspalvelun tarjoajien sisäisten tarkastusten laatua tai joukkorahoituspalvelun tarjoajien tehokasta valvontaa. Joukkorahoituspalvelun tarjoajien olisi kuitenkin oltava edelleen täysimääräisesti vastuussa tämän asetuksen noudattamisesta ulkoistetun toiminnan osalta.
- (28) Varojen säilyttämistä koskevat vaatimukset ovat ratkaisevan tärkeitä joukkorahoituspalveluja vastaanottavien sijoittajien suojelemiseksi. Direktiivin 2013/36/EU tai 2014/65/EU mukaisesti toimiluvan saaneen pätevän säilytysyhteisön olisi säilytettävä siirtokelpoiset arvopaperit tai joukkorahoitustarkoituksessa sallitut välineet, jotka voidaan rekisteröidä rahoitusvälinetilille tai fyysisesti toimittaa säilytysyhteisölle. Säilytettävien varojen tyypistä riippuen varat ovat joko säilytettävänä, kuten siirtokelpoiset arvopaperit, jotka voidaan kirjata rahoitusvälinetilille tai toimittaa fyysisesti, tai varojen omistajuus on varmennettava ja niistä on pidettävä kirjaa. Sellaisten siirtokelpoisten arvopapereiden tai joukkorahoitustarkoituksessa sallittujen välineiden säilyttäminen, jotka on kansallisen lainsäädännön mukaisesti rekisteröity ainoastaan hankkeen toteuttajalle tai tämän edustajalle, kuten sijoitukset listamattomiin yhtiöihin, tai joita pidetään yksilöllisesti erotetulla tilillä, jonka asiakas voisi avata suoraan arvopaperikeskuksessa, katsotaan pätevien säilytysyhteisöjen varojen säilyttämistä vastaavaksi.
- (29) Koska ainoastaan maksupalveluntarjoajat saavat tarjota Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä (EU) 2015/2366 (7) määriteltyjä maksupalveluja, joukkorahoituspalvelujen tarjoamista varten myönnetty toimilupa ei tarkoita lupaa tarjota myös maksupalveluja. Sen vuoksi on aiheellista selvittää, että jos joukkorahoituspalvelun tarjoaja tarjoaa tällaisia maksupalveluja joukkorahoituspalvelujensa yhteydessä, sen on oltava myös direktiivissä (EU) 2015/2366 määritelty maksupalveluntarjoaja. Tämä vaatimus ei vaikuta direktiivin 2014/65/EU nojalla toimiluvan saaneisiin yhteisöihin, jotka harjoittavat direktiivin (EU) 2015/2366 3 artiklassa tarkoitettua toimintaa ja joita direktiivin (EU) 2015/2366 37 artiklassa säädetty ilmoitusvelvollisuus myös koskee. Jotta varmistetaan tällaisen toiminnan asianmukainen valvonta, joukkorahoituspalvelun tarjoajan olisi ilmoitettava toimivaltaisille viranomaisille, aikooko se tarjota maksupalveluja itse asianmukaisen toimiluvan nojalla vai ulkoistetaanko tällaiset palvelut toimiluvan saaneelle kolmannelle osapuolelle.
- (30) Rajatylittävien joukkorahoituspalvelujen kasvu ja sujuva toiminta edellyttävät kyseisten palvelujen riittävää laajuutta ja yleisön luottamusta niihin. Sen vuoksi on tarpeen säätää yhdenmukaisista, oikeasuhteisista ja suoraan sovellettavista joukkorahoituspalvelujen tarjoajien toimilupavaatimuksista. Joukkorahoituspalveluja koskevien vaatimusten olisi näin ollen helpotettava näiden palvelujen rajatylittävää tarjoamista, vähennettävä operatiivisia riskejä ja varmistettava läpinäkyvyyden ja sijoittajansuojan korkea taso.
- (31) Joukkorahoituspalvelun tarjoajien tehokkaan valvonnan varmistamiseksi ainoastaan sellaisten oikeushenkilöiden, jotka ovat sijoittautuneet tosiasiallisesti ja vakituisesti unioniin, mukaan lukien siltä osin, että niillä on tarvittavat resurssit, olisi voitava hakea joukkorahoituspalvelun tarjoajan toimilupaa tämän asetuksen nojalla.
- (32) Joukkorahoituspalvelut voivat olla alttiina rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riskeille, kuten tuodaan esiin komission Euroopan parlamentille ja neuvostolle 26 päivänä kesäkuuta 2017 antamassa kertomuksessa sisämarkkinoihin vaikuttavia ja rajat ylittäviin toimiin liittyviä rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riskejä koskevasta arvioinnista. Sen vuoksi olisi säädettävä suojatoimista vahvistettaessa joukkorahoituspalvelun tarjoajien toimilupaa ja niiden johtotehtävistä vastaavien luonnollisten henkilöiden hyvän maineen arviointia koskevia edellytyksiä sekä rajoittamalla maksupalvelujen tarjoaminen toimiluvan saaneille yhteisöille, joihin sovelletaan rahanpesun ja terrorismin rahoituksen vastaisia vaatimuksia. Varmistaakseen paremmin markkinoiden luotettavuuden ehkäisemällä rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riskejä ja ottaen huomioon niiden varojen määrän, joita joukkorahoitustarjousella voidaan kerätä tämän asetuksen mukaisesti, komission olisi arvioitava, onko tarpeen ja oikeasuhteista velvoittaa joukkorahoituspalvelun tarjoajat noudattamaan kansallisia lakeja, joilla pannaan täytäntöön Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2015/849 (8) rahanpesun tai terrorismin rahoituksen osalta, ja lisätä tällaiset joukkorahoituspalvelun tarjoajat mainitussa direktiivissä tarkoitettuun ilmoitusvelvollisten luetteloon.

(7) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2015/2366, annettu 25 päivänä marraskuuta 2015, maksupalveluista sisämarkkinoilla, direktiivien 2002/65/EY, 2009/110/EY ja 2013/36/EU ja asetuksen (EU) N:o 1093/2010 muuttamisesta sekä direktiivin 2007/64/EY kumoamisesta (EUVL L 337, 23.12.2015, s. 35).

(8) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2015/849, annettu 20 päivänä toukokuuta 2015, rahoitusjärjestelmän käytön estämisestä rahanpesuun tai terrorismin rahoitukseen, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2005/60/EY ja komission direktiivin 2006/70/EY kumoamisesta (EUVL L 141, 5.6.2015, s. 73).

- (33) Jotta joukkorahoituspalvelun tarjoajat voisivat toimia valtioiden rajojen yli kohtaamatta erilaisia sääntöjä ja jotta näin helpotettaisiin eri jäsenvaltioista tulevien sijoittajien harjoittamaa hankkeiden rahoitusta kaikkialla unionissa, jäsenvaltioilla ei olisi oltava mahdollisuutta asettaa lisävaatimuksia niille joukkorahoituspalvelun tarjoajille, jotka ovat saaneet toimiluvan tämän asetuksen nojalla.
- (34) Toimilupamenettelyn olisi mahdollistettava se, että toimivaltaiset viranomaiset saavat tietoa palveluista, joita mahdolliset joukkorahoituspalvelun tarjoajat aikovat tarjota, mukaan lukien joukkorahoituspalvelun tarjoajien johdon laatua ja pystyvät arvioimaan niiden sisäistä organisaatiota ja menettelyä, jotka on otettu käyttöön tämän asetuksen noudattamisen varmistamiseksi.
- (35) Jotta voidaan varmistaa asianmukainen valvonta ja välttää suhteeton hallinnollinen rasitus, yhteisöillä, joille on myönnetty toimilupa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/110/EY⁽⁹⁾ tai direktiivin 2013/36/EU, 2014/65/EU tai (EU) 2015/2366 nojalla ja jotka aikovat tarjota joukkorahoituspalveluja, olisi oltava mahdollisuus saada toimilupa sekä yhden edellä mainitun direktiivin että tämän asetuksen nojalla. Tällaisessa tapauksessa olisi sovellettava yksinkertaistettua menettelyä eivätkä toimivaltaiset viranomaiset saisi vaatia sellaisten asiakirjojen tai näyttöjen toimittamista, jotka ovat jo niiden käytettävissä.
- (36) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) N:o 1095/2010⁽¹⁰⁾ perustetun Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen, jäljempänä 'arvopaperimarkkinaviranomainen', olisi perustettava julkinen ja ajantasainen rekisteri kaikista tämän asetuksen mukaisesti toimiluvan saaneista joukkorahoituspalvelun tarjoajista, jotta joukkorahoituspalvelujen tarjoamisen läpinäkyvyyttä sijoittajien kannalta voitaisiin lisätä. Kyseiseen rekisteriin olisi sisällyttävä tiedot kaikista unionissa toimivista joukkorahoituspalveluista.
- (37) Tämän asetuksen mukaisesti myönnetty toimilupa olisi peruutettava, jos joukkorahoituspalvelun tarjoaja ei enää täytä toimiluvan myöntämisedellytyksiä. Toimivaltaisilla viranomaisilla olisi myös oltava valtuudet peruuttaa tämän asetuksen mukainen toimilupa, jos joukkorahoituspalvelun tarjoaja tai sen puolesta toimiva kolmas osapuoli on menettänyt toimilupansa, joka mahdollistaa maksupalvelujen tarjoamisen direktiivin (EU) 2015/2366 mukaisesti tai sijoituspalvelujen tarjoamisen direktiivin 2014/65/EU mukaisesti, tai jos joukkorahoituspalvelun tarjoajan, joka on myös maksupalveluntarjoaja, tai sen johdon, työntekijöiden tai sen puolesta toimivan kolmannen osapuolen on todettu rikkovan direktiivin (EU) 2015/849 täytäntöönpanemiseksi annettuja kansallisia lakeja.
- (38) Voidakseen tarjota asiakkailleen laajan valikoiman palveluja tämän asetuksen nojalla toimiluvan saaneen joukkorahoituspalvelun tarjoajan olisi voitava harjoittaa muutakin toimintaa kuin tämän asetuksen nojalla myönnetyn toimiluvan piiriin kuuluvaa joukkorahoituspalvelujen tarjoamista.
- (39) Jotta joukkorahoituspalvelujen luonteesta sekä tällaisiin palveluihin liittyvistä riskeistä, kustannuksista ja maksuista saisi mahdollisimman selvän käsityksen, joukkorahoituspalvelun tarjoajien olisi tarjottava asiakkailleen tietoja, jotka ovat tasapuolisia, selkeitä ja jotka eivät ole harhaanjohtavia.
- (40) Joukkorahoituspalvelun tarjoajien, jotka tarjoavat lainojen myöntämisen helpottamisesta koostuvia joukkorahoituspalveluja, olisi asetettava kaikkien asiakkaiden saataville tietyt merkitykselliset tiedot, kuten lainojen maksukyvyyttömyysasteet.
- (41) Joukkorahoituspalvelun tarjoajien, jotka soveltavat luottopisteityksiä joukkorahoitushankkeisiin tai ehdottavat joukkorahoituspalvelun tarjoajien tehtyjen joukkorahoitustarjousten hinnoittelua, olisi ilmoitettava menetelmiensä keskeiset osat. Luottopisteiden laskemiseen taikka hintojen tai koron määrittämiseen käytettävien menetelmien ilmoittamista koskevan vaatimuksen ei saisi tulkita edellyttävän arkaluonteisten liiketoimintatietojen paljastamista, eikä sitä saisi tulkita tavalla, joka haittaa innovointia.
- (42) Jotta voidaan varmistaa joukkorahoitushankkeisiin osallistuvien eri sijoittajaryhmien riittävä sijoittajansuoja ja samalla helpottaa sijoitusvirtoja, tässä asetuksessa tehdään ero valvutuneiden ja ei-valvutuneiden sijoittajien välillä ja otetaan käyttöön kullekin kyseisistä sijoittajaryhmistä soveltuvia sijoittajansuojaa koskevien takeiden eri tasoja. Valvutuneiden ja ei-valvutuneiden sijoittajien välisen eron olisi perustuttava direktiivissä 2014/65/EU vahvistettuun ammattimaisten asiakkaiden ja yksityisasiakkaiden väliseen eroon. Kyseisessä erossa olisi kuitenkin myös otettava huomioon joukkorahoitusmarkkinoiden ominaispiirteet. Erityisesti tässä asetuksessa valvutuneiden ja ei-valvutuneiden sijoittajien välillä tehtävässä erossa olisi otettava huomioon myös mahdollisten sijoittajien kokemus ja tietämys joukkorahoituksesta, ja tätä olisi arvioitava uudelleen kahden vuoden välein.

⁽⁹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/110/EY, annettu 16 päivänä syyskuuta 2009, sähköisen rahan liikkeeseenlaskijalaitosten liiketoiminnan aloittamisesta, harjoittamisesta ja toiminnan vakauden valvonnasta, direktiivien 2005/60/EY ja 2006/48/EY muuttamisesta sekä direktiivin 2000/46/EY kumoamisesta (EUVL L 267 10.10.2009, s. 7).

⁽¹⁰⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1095/2010, annettu 24 päivänä marraskuuta 2010, Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/77/EY kumoamisesta (EUVL L 331, 15.12.2010, s. 84).

- (43) Joukkorahoituspalveluilla markkinoidut rahoitustuotteet eivät ole samoja kuin perinteiset sijoitus- tai säästötuotteet, eikä niitä olisi markkinoitava sellaisina. Kuitenkin sen varmistamiseksi, että mahdolliset ei-valveutuneet sijoittajat ymmärtävät joukkorahoitussijoituksiin liittyvien riskien tason, joukkorahoituspalvelun tarjoajia olisi vaadittava tekemään mahdollisille ei-valveutuneille sijoittajille sijoitustietämystä kartoittava testi, jotta vahvistetaan heidän tai niiden tällaisiin sijoituksiin liittyvä ymmärrys. Joukkorahoituspalvelun tarjoajien olisi nimenomaisesti varoitettava mahdollisia ei-valveutuneita sijoittajia, joilla on riittämättömät tiedot, taidot ja kokemus, että tarjotut joukkorahoituspalvelut saattavat olla heille tai niille soveltumattomia.
- (44) Kun otetaan huomioon, että valveutuneet sijoittajat ovat lähtökohtaisesti tietoisia joukkorahoitushankkeisiin tehtäviin sijoituksiin liittyvistä riskeistä, niihin ei ole syytä soveltaa sijoitustietämystä kartoittavaa testiä. Vastaavasti joukkorahoituspalvelun tarjoajia ei olisi vaadittava antamaan riskivaroituksia valveutuneille sijoittajille.
- (45) Jotta voidaan varmistaa, että ei-valveutuneet sijoittajat ovat lukeneet ja ymmärtäneet joukkorahoituspalvelun tarjoajan heille tai niille antamat nimenomaiset riskivaroitukset, heidän tai niiden olisi nimenomaisesti vahvistettava riskit, joita he tai ne ottavat sijoittaessaan joukkorahoitushankkeeseen. Korkeatasoisen sijoittajansuojan ylläpitämiseksi ja koska tällaisen vahvistuksen puuttuminen viittaa siihen, että asiaan liittyviä riskejä ei mahdollisesti ymmärretä, joukkorahoituspalvelun tarjoajien olisi hyväksyttävä sijoituksia ei-valveutuneilta sijoittajilta vasta sen jälkeen, kun nämä ovat nimenomaisesti vahvistaneet saaneensa ja ymmärtäneensä kyseiset varoitukset.
- (46) Kun otetaan huomioon joukkorahoitushankkeisiin liittyvät riskit, ei-ammattimaisten sijoittajien olisi vältettävä ottamasta liikaa vastuita näissä hankkeissa. On olemassa huomattava riski siitä, että suuria määriä alun perin sijoitetuista rahamääristä menetetään tai että sijoitus menetetään jopa kokonaisuudessaan. Sen vuoksi on aiheellista säätää enimmäismäärästä, jonka ei-valveutuneet sijoittajat voivat ilman muita suojatoimia sijoittaa yksittäiseen hankkeeseen. Sitä vastoin tällaista enimmäismäärää ei olisi sovellettava valveutuneisiin sijoittajiin, joilla on tarvittava kokemus, tietämys tai taloudellinen kapasiteetti tai niiden yhdistelmä.
- (47) Ei-valveutuneiden sijoittajien suojan vahvistamiseksi on tarpeen säätää harkinta-ajasta, jonka kuluessa mahdollinen ei-valveutunut sijoittaja voi peruuttaa tarjouksensa sijoittaa tai kiinnostuksenilmaisunsa johonkin joukkorahoituspalveluun ilman perusteluvaihtoa ja ilman seuraamuksia. Tämä on tarpeen sellaisen tilanteen välttämiseksi, jossa mahdollinen ei-valveutunut sijoittaja hyväksymällä joukkorahoituspalvelun samalla hyväksyy myös sitoutuvansa oikeudellisesti sitovaan sopimukseen ilman mahdollisuutta vetäytyä siitä riittävän pitkän ajan kuluessa. Harkinta-aika ei ole tarpeen, jos mahdollinen ei-valveutunut sijoittaja voi ilmaista kiinnostuksensa tiettyyn joukkorahoituspalveluun sitomatta itseään näin myös sopimukseen, paitsi silloin, jos tällainen tarjous sijoittaa tehdään tai tällainen kiinnostuksenilmaisuus ilmaistaan ajankohtana, joka on lähellä tarjouksen suunniteltua päättymispäivää tai rahoitustavoitteen saavuttamispäivää. Joukkorahoituspalvelujen tarjoajien olisi varmistettava, että sijoittajalta ei kerätä varoja eikä varoja siirretä hankkeen toteuttajalle ennen harkinta-ajan päättymistä.
- (48) Kun otetaan huomioon harkinta-aikana tapahtuvan oikeuden vetäytyä tarjouksesta sijoittaa tai kiinnostuksenilmaisusta mahdolliset vaikutukset pääoman hankkimisesta joukkorahoituspalvelujen kautta aiheutuviin kustannuksiin, komission olisi arvioitava osana tämän asetuksen mukaista kertomustaan, olisiko harkinta-aikaa lyhennettävä, jotta pääoman hankintaa voitaisiin tehostaa sijoittajansuojaa kuitenkin vahingoittamatta.
- (49) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 97/9/EY⁽¹¹⁾ kattaa saatavat, jotka johtuvat siitä, että sijoituspalveluyritys ei pysty maksamaan sijoittajille takaisin varoja, jotka se on sijoittajille velkaa tai jotka kuuluvat sijoittajille ja joita säilytetään niiden lukuun sijoitustoimien yhteydessä, tai palauttamaan sijoittajille niille kuuluvia ja niiden lukuun sijoitustoimien yhteydessä säilytettäviä, hallinnoitavia tai hoidettavia rahoitusmarkkinavälineitä. Kun otetaan huomioon, että sijoituspalveluyrityksen, jolle on myönnetty toimilupa myös direktiivin 2014/65/EU nojalla, tarjoamiin joukkorahoituspalveluihin liittyvien varojen säilyttämiseen ei liity kyseisen direktiivin 4 artiklan 1 kohdan 2 alakohdassa tarkoitettua sijoituspalvelujen tarjoamista, ei-valveutuneille sijoittajille olisi ilmoitettava sijoitusta koskevassa avaintietoasiakirjassa, että sijoittajien korvausjärjestelmän suoja ei sovelleta niiden joukkorahoituspalvelun kautta hankittuihin siirtokelpoisiin arvopapereihin tai joukkorahoitustarkoituksessa sallittuihin välineisiin. Joukkorahoituspalvelun tarjoajan tarjoamaa joukkorahoituspalvelua ei myöskään olisi katsottava Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/49/EU⁽¹²⁾ 2 artiklan 1 kohdan 3 alakohdassa tarkoitetuksi talletusten vastaanottamiseksi.

⁽¹¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 97/9/EY, annettu 3 päivänä maaliskuuta 1997, sijoittajien korvausjärjestelmistä (EYVL L 84, 26.3.1997, s. 22).

⁽¹²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/49/EU, annettu 16 päivänä huhtikuuta 2014, talletusten vakuusjärjestelmistä (uudelleenlaadittu) (EUVL L 173, 12.6.2014, s. 149).

- (50) Tässä asetuksessa säädetään mahdollisille sijoittajille jokaisen joukkorahoitustarjouksen osalta annettavan sijoitusta koskevan avaintietoasiakirjan sisällöstä, jotta mahdolliset sijoittajat pystyisivät tekemään tietoon perustuvan sijoituspäätöksen. Sijoitusta koskevassa avaintietoasiakirjassa olisi varoitettava mahdollisia sijoittajia siitä, että heidän tai niiden valitsemaan sijoitusympäristöön liittyy riskejä joihin ei sovelleta direktiivin 2014/49/EU mukaisesti perustettuja talletussuojajärjestelmiä eikä direktiivin 97/9/EY mukaisesti perustettuja sijoittajien korvausjärjestelmiä.
- (51) Sijoitusta koskevassa avaintietoasiakirjassa olisi otettava huomioon laina- ja sijoitusmuotoisen joukkorahoituksen erityispiirteet. Tätä varten olisi vaadittava erityisiä ja merkitseviä indikaattoreita. Sijoitusta koskevassa avaintietoasiakirjassa olisi myös otettava huomioon hankkeen toteuttajiin liittyvät erityispiirteet ja -riskit, jos ne ovat saatavilla, ja keskityttävä olennaisiin tietoihin hankkeen toteuttajista, sijoittajien oikeuksista ja maksuista sekä siitä, minkä tyyppisiä siirtokelpoisia arvopapereita, joukkorahoitustarkoituksessa sallittuja välineitä ja lainoja tarjotaan. Hankkeen toteuttajien olisi laadittava sijoitusta koskeva avaintietoasiakirja, koska hankkeen toteuttajilla on parhaat mahdollisuudet tarjota siihen sisällytettävät tiedot. Joukkorahoituspalvelun tarjoajat ovat kuitenkin vastuussa sijoitusta koskevan avaintietoasiakirjan antamisesta mahdollisille sijoittajille, joten joukkorahoituspalvelun tarjoajien olisi varmistettava, että sijoitusta koskevaan avaintietoasiakirjaan sisältyvät tiedot ovat selkeitä, oikeita ja täydellisiä.
- (52) Joukkorahoituspalvelujen tarjoajien olisi voitava esittää enemmän tietoja kuin hankkeen toteuttajan laatimassa sijoitusta koskevassa avaintietoasiakirjassa edellytetään. Tällaisten tietojen olisi kuitenkin oltava täydentäviä ja johdonmukaisia sijoitusta koskevassa avaintietoasiakirjassa annettujen muiden tietojen kanssa.
- (53) Jos joukkorahoituspalvelun tarjoaja havaitsee sijoitusta koskevassa avaintietoasiakirjassa puutteen, asiavirheen tai epätarkkuuden, jolla saattaa olla olennainen vaikutus sijoituksen odotettuun tuottoon, kyseisen joukkorahoituspalvelun tarjoajan olisi ilmoitettava tällaisesta puutteesta, asiavirheestä tai epätarkkuudesta viipymättä hankkeen toteuttajalle, jonka olisi täydennettävä tai oikaistava kyseisiä tietoja. Jos tällaista täydennystä tai oikaisua ei tehdä, joukkorahoituspalvelun tarjoajan olisi tietyin edellytyksin keskeytettävä tai jopa peruutettava joukkorahoitustarjous.
- (54) Jotta varmistetaan startup-yritysten ja pk-yritysten saumaton ja nopea pääsy pääomamarkkinoille, vähennetään niiden rahoituskustannuksia ja vältetään joukkorahoituspalvelun tarjoajiin kohdistuvat viiveet ja kustannukset, sijoitusta koskevalle avaintietoasiakirjalle ei olisi vaadittava toimivaltaisen viranomaisen hyväksyntää.
- (55) Joukkorahoituspalvelun tarjoajan olisi voitava siirtää sijoitusmuotoisen joukkorahoitushankkeen osakkeiden omistajuus päivittämällä tietojärjestelmänsä, jos se on kansallisen lainsäädännön mukaan sallittua. Joukkorahoituspalvelun tarjoajan olisi avoimuuden ja tiedonkulun vuoksi voitava myös sallia, että asiakkaat, jotka ovat tehneet sijoituksia joukkorahoituspalvelun tarjoajan joukkorahoituspalvelun kautta, voivat ilmoittaa sen joukkorahoituspalvelun avulla ilmoitustaululla kiinnostuksestaan ostaa tai myydä lainoja, siirtokelpoisia arvopapereita tai joukkorahoitustarkoituksessa sallittuja välineitä, joita tarjottiin alun perin kyseisellä joukkorahoituspalvelulla, edellyttäen, ettei ilmoitustaulu saata yhteen useiden kolmansien osapuolten osto- ja myynti-intressejä tavalla, joka johtaa tällaisiin ilmoituksiin liittyvään sopimukseen. Joukkorahoituspalvelun tarjoajan tarjoaman ilmoitustaulun ei näin ollen olisi muodostuttava sisäisestä täsmäytysjärjestelmästä, jossa toteutetaan asiakastoimeksiantoja monenvälisesti, paitsi jos joukkorahoituspalvelun tarjoajalla on siirtokelpoisten arvopapereiden osalta myös erillinen toimilupa toimia sijoituspalveluyrityksenä direktiivin 2014/65/EU 5 artiklan mukaisesti tai säänneltynä markkinana mainitun direktiivin 44 artiklan mukaisesti. Joukkorahoituspalvelun tarjoajien, joilla ei ole tällaista siirtokelpoisiin arvopapereihin liittyvää toimilupaa, olisi ilmoitettava sijoittajille selkeästi, että ne eivät hyväksy toimeksiantojen vastaanottamista joukkorahoituspalvelun avulla alun perin tehtyihin sijoituksiin liittyvien osto- tai myyntisopimusten tekemiseksi, että niiden joukkorahoituspalvelun avulla mahdollisesti tapahtuva osto- ja myyntitoiminta on sijoittajan harkintavallassa ja vastuulla ja että ne eivät pidä yllä kauppapaikkaa direktiivin 2014/65/EU mukaisesti.
- (56) Läpinäkyvyyden parantamiseksi ja asiakasviestinnän asianmukaisen dokumentaation varmistamiseksi joukkorahoituspalvelun tarjoajien olisi säilytettävä kaikki palveluihinsa ja liiketoimiinsa liittyvät asiaankuuluvat asiakirjat.
- (57) Asiakkaiden tasapuolisen ja syrjimättömän kohtelun varmistamiseksi joukkorahoituspalvelun tarjoajien, jotka tuovat palvelujaan esiin markkinointiviestinnän kautta, olisi annettava tasapuolisia ja selkeitä tietoja, jotka eivät ole harhaanjohtavia.

- (58) Jotta lisättäisiin eri puolilla unionia toimivien joukkorahoituspalvelun tarjoajien oikeusvarmuutta ja varmistettaisiin niiden helpompi pääsy markkinoille, jäsenvaltioissa sovellettavat kansalliset lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset, joilla säännellään erityisesti joukkorahoituspalvelun tarjoajien harjoittamaa markkinointiviestintää, olisi julkaistava sähköisesti sekä niiden tiivistelmät olisi julkaistava kansainvälisellä rahoitusallalla yleisesti käytetyllä kielellä. Tätä varten arvopaperimarkkinaviranomaisen ja toimivaltaisten viranomaisten olisi pidettävä ajan tasalla verkkosivustonsa.
- (59) Jotta saataisiin parempi kuva sääntelyerojen laajuudesta jäsenvaltioiden välillä markkinointiviestintään sovellettavien vaatimusten osalta, toimivaltaisten viranomaisten olisi toimitettava arvopaperimarkkinaviranomaiselle vuosittain yksityiskohtainen raportti kyseistä alaa koskevista täytäntöönpanotoimistaan.
- (60) Joukkorahoituspalvelujen rajatylittävään tarjoamiseen liittyvien tarpeettomien kustannusten ja hallinnollisen rasitteen välttämiseksi markkinointiviestintään ei olisi sovellettava käännösvaatimuksia, jos sitä tarjotaan vähintään yhdellä sen jäsenvaltion virallisista kielistä, jossa markkinointiviestintää levitetään, tai kyseisen jäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten hyväksymällä kielellä.
- (61) Tehokkaan valvonta- ja toimilupamenettelyn varmistamiseksi jäsenvaltioiden olisi määriteltävä ne velvollisuudet ja tehtävät, jotka toimivaltaisten viranomaisten on tämän asetuksen nojalla suoritettava. Tehokkaan rajatylittävän hallinnollisen yhteistyön helpottamiseksi kunkin jäsenvaltion olisi nimettävä keskitetty yhteyspiste hallinnoimaan viestintää arvopaperimarkkinaviranomaisen ja toimivaltaisten viranomaisten kanssa kaikkialla unionissa.
- (62) Koska toimivaltaisten viranomaisten käytössä olevat tehokkaat keinot, valtuudet ja resurssit takaavat valvonnan tehokkuuden, tässä asetuksessa olisi säädettävä toimivaltaisille viranomaisille kansallisen lain mukaisesti annettavista valvontaa ja tutkintaa koskevista vähimmäisvaltuuksista. Kyseisiä valtuuksia olisi käytettävä, kun kansallinen laki sitä edellyttää, toimivaltaisilta oikeusviranomaisilta haetun luvan perusteella. Käyttäessään valtuuksiaan tämän asetuksen nojalla arvopaperimarkkinaviranomaisen ja toimivaltaisten viranomaisten olisi toimittava objektiivisesti ja puolueettomasti sekä tehtävä päätöksensä riippumattomasti.
- (63) Tutkittaessa tämän asetuksen rikkomisia toimivaltaisille viranomaisille on välttämätöntä sallia pääsy muihin tiloihin kuin luonnollisten henkilöiden yksityisasuntoihin asiakirjojen takavarikoimiseksi. Pääsy tällaisiin tiloihin on välttämätöntä, kun voidaan perustellusti epäillä, että tarkastuksen tai tutkimuksen kohteena olevaan asiaan liittyviä asiakirjoja tai muuta tietoa on olemassa ja sillä saattaa olla merkitystä osoitettaessa tämän asetuksen rikkominen. Pääsy tällaisiin tiloihin on välttämätöntä myös silloin, kun luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, jolle on jo esitetty tietopyyntö, laiminlyö sen noudattamisen tai kun on perusteltu syy epäillä, ettei esitettävää pyyntöä noudatettaisi tai tietopyynnön kohteena olevat asiakirjat tai tiedot siirrettäisiin pois, niitä muutettaisiin tai ne tuhottaisiin.
- (64) Tässä asetuksessa säädettyjen vaatimusten noudattamisen varmistamiseksi on tärkeää, että jäsenvaltiot toteuttavat tarvittavat toimet varmistaakseen, että tämän asetuksen rikkomisesta määrätään asianmukaiset hallinnolliset seuraamukset ja muut hallinnolliset toimenpiteet. Kyseisten seuraamusten ja toimenpiteiden olisi oltava tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia, ja niillä olisi varmistettava jäsenvaltioiden yhteinen lähestymistapa ja pelotevaikutus. Tällä asetuksella ei olisi rajoitettava jäsenvaltioiden oikeutta säätää ankarammista hallinnollisista seuraamuksista.
- (65) Jotta toimivaltaisten viranomaisten tekemien hallinnollisia seuraamuksia tai muita hallinnollisia toimenpiteitä koskevien päätösten pelotevaikutus kohdistuisi suureen yleisöön, ne olisi julkaistava, paitsi jos toimivaltainen viranomainen katsoo tarpeelliseksi julkaista päätökset nimiä mainitsematta, viivyttää niiden julkaisemista tai olla julkaisematta niitä.
- (66) Vaikka jäsenvaltiot voivat antaa hallinnollisia ja rikosoikeudellisia seuraamuksia koskevia sääntöjä samojen rikkomisten osalta, jäsenvaltioiden ei olisi edellytettävä antavan hallinnollisia seuraamuksia koskevia sääntöjä sellaisten tähän asetukseen kohdistuvien rikkomisten osalta, joihin sovelletaan kansallista rikosoikeutta. Tämän asetuksen rikkomisesta aiheutuvien rikosoikeudellisten seuraamusten säilyttäminen hallinnollisten seuraamusten sijaan ei kuitenkaan saisi vähentää toimivaltaisten viranomaisten mahdollisuuksia tehdä yhteistyötä, tutustua tietoihin ja vaihtaa tietoja oikea-aikaisesti muiden jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten kanssa tätä asetusta sovellettaessa eikä muullakaan tavoin vaikuttaa näihin mahdollisuuksiin senkään jälkeen, kun asianomaiset rikkomiset on saatettu toimivaltaisten oikeusviranomaisten käsiteltäviksi syytetoimia varten.
- (67) Koska sijoitusta koskevat avaintietoasiakirjat on suunniteltu räätälöitäviksi joukkorahoitustarjouksen erityispiirteisiin ja sijoittajien tiedonsaantitarpeisiin, tämän asetuksen mukaiset joukkorahoitustarjoukset olisi vapautettava asetuksen (EU) 2017/1129 mukaisesta esitteen julkistamisvelvoitteesta ja kyseistä asetusta olisi muutettava vastaavasti.

- (68) Väärinkäytösten paljastajat voivat esittää toimivaltaisille viranomaisille uusia tietoja, jotka auttavat kyseisiä viranomaisia tämän asetuksen rikkomisten havaitsemisessa ja seuraamusten määräämisessä. Sen vuoksi tällä asetuksella olisi varmistettava, että käytössä on asianmukaiset järjestelyt, joilla mahdollistetaan, että väärinkäytösten paljastajat voivat ilmoittaa toimivaltaisille viranomaisille tämän asetuksen tosiasiallisista tai mahdollisista rikkomisista, ja joilla suojataan väärinkäytösten paljastajia vastatoimilta. Tämä olisi toteutettava muuttamalla Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä (EU) 2019/1937⁽¹³⁾ siten, että sitä sovelletaan tämän asetuksen rikkomisiin.
- (69) Komissiolle olisi siirrettävä valta hyväksyä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 290 artiklan mukaisesti säädösvallan siirron nojalla annettavia delegoituja säädöksiä, jotka koskevat sovellettavan kansallisen lainsäädännön mukaisesti tarjottavia joukkorahoituspalveluja koskevan siirtymäajan pidentämistä. On erityisen tärkeää, että komissio asiaa valmistellessaan toteuttaa asianmukaiset kuulemiset, myös asiantuntijatasolla, ja että nämä kuulemiset toteutetaan paremmasta lainsäädännöstä 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehdyssä toimielinten välisessä sopimuksessa⁽¹⁴⁾ vahvistettujen periaatteiden mukaisesti. Jotta voitaisiin erityisesti varmistaa tasavertainen osallistuminen delegoitujen säädösten valmisteluun, Euroopan parlamentille ja neuvostolle toimitetaan kaikki asiakirjat samaan aikaan kuin jäsenvaltioiden asiantuntijoille, ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asiantuntijoilla on järjestelmällisesti oikeus osallistua komission asiantuntijaryhmien kokouksiin, joissa valmistellaan delegoituja säädöksiä.
- (70) Jotta voidaan varmistaa tämän asetuksen yhdenmukainen soveltaminen, mukaan lukien sijoittajien ja kuluttajien riittävä suoja kaikkialla unionissa, olisi laadittava teknisiä standardeja. Koska arvopaperimarkkinaviranomaisella ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) N:o 1093/2010⁽¹⁵⁾ perustetulla Euroopan valvontaviranomaisella (Euroopan pankkiviranomainen) on pitkälle menevää erityisasiantuntemusta, olisi tehokasta ja asianmukaista antaa niiden tehtäväksi laatia komissiolle toimitettavat luonnokset teknisiksi sääntelystandardeiksi, joihin ei liity poliittisia valintoja.
- (71) Komissiolle olisi siirrettävä valta hyväksyä arvopaperimarkkinaviranomaisen ja pankkiviranomaisen laatimat tekniset sääntelystandardit, jotka koskevat yksilöllistä lainasalkunhoitoa, valitusten käsittelyä, eturistiriitoja, joukkorahoituspalvelun tarjoajien toimiluvan myöntämistä, asiakkaille annettavia tietoja, maksukyvyttömyysasteen julkistamista, sijoitustietämystä kartoittavaa testiä ja tappionsietokyvyn simulointia, sijoitusta koskevaa avaintietoasiakirjaa ja toimivaltaisten viranomaisten välistä yhteistyötä. Komission olisi hyväksyttävä kyseiset tekniset sääntelystandardit delegoiduilla säädöksillä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 290 artiklan nojalla ja asetusten (EU) N:o 1093/2010 ja (EU) N:o 1095/2010 10–14 artiklan mukaisesti.
- (72) Komissiolle olisi myös siirrettävä valta hyväksyä arvopaperimarkkinaviranomaisen laatimia teknisiä täytäntöönpanostandardeja, jotka koskevat joukkorahoituspalvelun tarjoajien raportointia, markkinointivaatimuksia koskevien kansallisten säännösten julkaisemista sekä toimivaltaisten viranomaisten ja arvopaperimarkkinaviranomaisen välistä yhteistyötä. Komission olisi hyväksyttävä kyseiset tekniset täytäntöönpanostandardit täytäntöönpanosäädöksillä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 291 artiklan nojalla ja asetuksen (EU) N:o 1095/2010 15 artiklan mukaisesti.
- (73) Tämän asetuksen yhteydessä harjoitettavan henkilötietojen käsittelyn, kuten toimivaltaisten viranomaisten välisen henkilötietojen vaihdon tai siirron, olisi tapahduttava Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/679⁽¹⁶⁾ mukaisesti, ja arvopaperimarkkinaviranomaisen suorittaman tietojen vaihdon tai siirron olisi tapahduttava Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/1725⁽¹⁷⁾ mukaisesti.
- (74) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän asetuksen tavoitteita eli puuttua joukkorahoituspalveluihin sovellettavien lainsäädäntöpuutteiden hajanaisuuteen, jotta varmistettaisiin tällaisten palveluiden sisämarkkinoiden asianmukainen toiminta ja parannettaisiin samalla sijoittajansuojaa ja markkinoiden tehokkuutta ja edistettäisiin pääomamarkkinaunionin perustamista, vaan ne voidaan saavuttaa paremmin unionin tasolla. Sen vuoksi unioni voi toteuttaa toimenpiteitä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä asetuksessa ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen näiden tavoitteiden saavuttamiseksi.

⁽¹³⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/1937, annettu 23 päivänä lokakuuta 2019, unionin oikeuden rikkomisesta ilmoittavien henkilöiden suojelusta (EUVL L 305, 26.11.2019, s. 17).

⁽¹⁴⁾ EUVL L 123, 12.5.2016, s. 1.

⁽¹⁵⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1093/2010, annettu 24 päivänä marraskuuta 2010, Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan pankkiviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/78/EY kumoamisesta (EUVL L 331, 15.12.2010, s. 12).

⁽¹⁶⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/679, annettu 27 päivänä huhtikuuta 2016, luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuoja-asetus) (EUVL L 119, 4.5.2016, s. 1).

⁽¹⁷⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/1725, annettu 23 päivänä lokakuuta 2018, luonnollisten henkilöiden suojelusta unionin toimielinten, elinten ja laitosten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta sekä asetuksen (EY) N:o 45/2001 ja päätöksen N:o 1247/2002/EY kumoamisesta (EUVL L 295, 21.11.2018, s. 39).

- (75) Tämän asetuksen soveltamispäivää olisi lykättävä sen sovittamiseksi yhteen niiden kansallisten sääntöjen soveltamispäivän kanssa, joilla pannaan täytäntöön Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2020/1504⁽¹⁸⁾, jolla vapautetaan tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvat joukkorahoituspalvelun tarjoajat direktiivin 2014/65/EU soveltamisesta.
- (76) Oikeusvarmuuden vuoksi ja kansallisten sääntöjen korvaamiseksi tämän asetuksen säännöillä siltä osin kuin on kyse sellaisista joukkorahoituspalvelujen tyypeistä, jotka kuuluvat nyt tämän asetuksen soveltamisalaan, on aiheellista tehdä siirtymäjärjestelyjä, joiden avulla tällaisia joukkorahoituspalveluja tätä asetusta edeltävän kansallisen lainsäädännön mukaisesti tarjoavat henkilöt voivat sopeuttaa liiketoimintansa tähän asetukseen ja jotta heillä on riittävästi aikaa hakea tämän asetuksen mukaista toimilupaa. Tällaisten henkilöiden olisikin näin ollen voitava jatkaa tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvien joukkorahoituspalvelujen tarjoamista sovellettavan kansallisen lainsäädännön mukaisesti 10 päivään marraskuuta 2022. Jäsenvaltiot voivat ottaa kyseisen siirtymäkauden aikana käyttöön erityismenettelyjä, joiden avulla oikeushenkilöt, joille on kansallisen lainsäädännön mukaisesti myönnetty toimilupa tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvien joukkorahoituspalvelujen tarjoamista varten, voivat muuntaa kansalliset toimilupansa tämän asetuksen mukaisiksi toimiluviksi edellyttäen, että joukkorahoituspalvelun tarjoajat täyttävät tässä asetuksessa säädetyt vaatimukset.
- (77) Joukkorahoituspalvelun tarjoajat, jotka eivät ole saaneet toimilupaa tämän asetuksen mukaisesti viimeistään 10 päivänä marraskuuta 2022, eivät saisi enää kyseisen päivän jälkeen tehdä uusia joukkorahoitustarjouksia. Jotta vältetään tilanne, jossa tiettyyn joukkorahoitushankkeeseen liittyvää tavoitepääomaa ei saada hankittua viimeistään 10 päivänä marraskuuta 2022, rahoituspyynnöt olisi päätettävä viimeistään kyseisenä päivänä. Voimassa olevien sopimusten hoitamista, mukaan lukien saatavien kerääminen ja siirtäminen, varojen säilytyspalvelujen tarjoaminen tai yhtiötapahtumien käsittely, voidaan kuitenkin 10 päivän marraskuuta 2022 jälkeen jatkaa sovellettavan kansallisen lainsäädännön mukaisesti.
- (78) Tässä asetuksessa kunnioitetaan perusoikeuksia ja otetaan huomioon Euroopan unionin perusoikeuskirjassa tunnustetut periaatteet. Tätä asetusta olisi näin ollen tulkittava ja sovellettava kyseisten oikeuksien ja periaatteiden mukaisesti.
- (79) Euroopan tietosuojavaltuutettua on kuultu asetuksen (EU) 2018/1725 42 artiklan 1 kohdan mukaisesti,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN ASETUKSEN:

I LUKU

Yleiset säännökset

1 artikla

Kohde, soveltamisala ja vapautukset

1. Tässä asetuksessa vahvistetaan yhtenäiset vaatimukset, jotka koskevat joukkorahoituspalvelujen tarjoamista, joukkorahoituspalvelujen tarjoajien toiminnan järjestämistä, toimilupamenettelyä ja valvontaa, joukkorahoituspalvelualustojen toimintaa sekä joukkorahoituspalvelujen tarjoamiseen liittyvää läpinäkyvyyttä ja markkinointiviestintää unionissa.
2. Tätä asetusta ei sovelleta
 - a) joukkorahoituspalveluihin, joita tarjotaan hankkeen toteuttajille, jotka ovat direktiivin 2008/48/EY 3 artiklan a alakohdassa määriteltyjä kuluttajia;
 - b) muihin 2 artiklan 1 kohdan a alakohdassa määriteltyihin palveluihin liittyviin palveluihin, ja joita tarjotaan kansallisen lainsäädännön mukaisesti;
 - c) joukkorahoitustarjouksiin, joiden vastikkeet ovat yli 5 000 000 euroa laskettuna 12 kuukauden ajalta seuraavien summana:
 - i) tämän asetuksen 2 artiklan 1 kohdan m alakohdassa tarkoitettujen siirtokelpoisten arvopapereiden ja n alakohdassa tarkoitettujen joukkorahoitustarkoituksessa sallittujen välineiden tarjoamisten yhteenlasketut vastikkeet sekä määrät, jotka hankkeen toteuttaja on kerännyt lainoilla joukkorahoitusalan kautta; ja

⁽¹⁸⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2020/1504, annettu 7 päivänä lokakuuta 2020, rahoitusvälineiden markkinoista annetun direktiivin 2014/65/EU muuttamisesta (ks. tämän virallisen lehden sivu 50).

ii) sellaisten siirtokelpoisten arvopapereiden yleisölle tarjoamisten yhteenlasketut vastikkeet, jotka tämän alakohdan i alakohdassa tarkoitettu hankkeen toteuttaja on tehnyt toimiessaan tarjoajana asetuksen (EU) 2017/1129 1 artiklan 3 kohdan tai 3 artiklan 2 kohdan mukaisen vapautuksen nojalla.

3. Ellei joukkorahoituspalvelun tarjoajalle, hankkeen toteuttajalle tai sijoittajalle ole myönnetty direktiivin 2013/36/EU 8 artiklan mukaista luottolaitoksen toimilupaa, jäsenvaltiot eivät saa soveltaa kansallisia vaatimuksia, joilla pannaan täytäntöön kyseisen direktiivin 9 artiklan 1 kohta, ja niiden on varmistettava, että niiden kansallisessa lainsäädännössä ei edellytetä luottolaitoksen toimilupaa tai muita yksittäisiä toimilupia, vapautuksia tai erivapauksia joukkorahoituspalvelujen tarjoamisen yhteydessä seuraavissa tilanteissa:

- a) hankkeen toteuttajat, jotka ottavat joukkorahoituspalvelun tarjoajan välittämien lainojen osalta vastaan varoja sijoittajilta; tai
- b) sijoittajat, jotka myöntävät hankkeen toteuttajille joukkorahoituspalvelun tarjoajan välittämiä lainoja.

2 artikla

Määritelmät

1. Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

- a) 'joukkorahoituspalvelulla' sijoittajien ja hankkeen toteuttajien yritysrahoitusintressien yhteensovittamista, joka toteutetaan käyttämällä joukkorahoituslupaa ja jossa on kyse jostakin seuraavista toiminnoista:
 - i) lainojen myöntämisen helpottaminen;
 - ii) direktiivin 2014/65/EU liitteessä I olevan A osan 7 kohdassa tarkoitettu hankkeen toteuttajien tai erillisyhtiön liikkeeseen laskemien siirtokelpoisten arvopapereiden tai joukkorahoitustarkoituksessa sallittujen välineiden liikkeenlaskun järjestäminen ilman merkintätakausta ja kyseisen osan 1 kohdassa tarkoitettu kyseisiä siirtokelpoisia arvopapereita ja joukkorahoitustarkoituksessa sallittuja välineitä koskevien asiakkaiden toimeksiantojen vastaanottaminen ja välittäminen;
- b) 'lainalla' sopimusta, jonka mukaan sijoittaja antaa hankkeen toteuttajan käyttöön sovitun rahamäärän sovitusti ajaksi ja hankkeen toteuttaja ottaa vastatakseen ehdottomasta velvoitteesta maksaa kyseinen määrä takaisin sijoittajalle kertyneine korkoineen sovitun maksueräaikataulun mukaisesti;
- c) 'yksilöllisellä lainasalkunhoidolla' sitä, että joukkorahoituspalvelun tarjoaja kohdentaa alkuperäisenä luotonantajana olevan sijoittajan ennalta määrätyn määrän varoja yhteen tai useampaan joukkorahoituslupallaan olevaan joukkorahoitushankkeeseen sijoittajan antaman harkinnanvaraisen sijoittajakohtaisen valtuutuksen mukaisesti;
- d) 'joukkorahoituslupalla' julkisesti saatavilla olevaa internetpohjaista tietojärjestelmää, jota joukkorahoituspalvelun tarjoaja ylläpitää tai hallinnoi;
- e) 'joukkorahoituspalvelun tarjoajalla' oikeushenkilöä, joka tarjoaa joukkorahoituspalveluja;
- f) 'joukkorahoitustarjouksella' joukkorahoituspalvelun tarjoajan missä tahansa muodossa ja minkä tahansa kanavan kautta antamaa ilmoitusta, jossa annetaan riittävät tiedot tarjouksen ehdoista sekä tarjottavasta joukkorahoitushankkeesta, jotta sijoittajan on mahdollista sijoittaa joukkorahoitushankkeeseen;
- g) 'asiakkaalla' mahdollista tai tosiasiallista sijoittajaa tai hankkeen toteuttajaa, jolle joukkorahoituspalvelun tarjoaja tarjoaa tai aikoo tarjota joukkorahoituspalveluja;
- h) 'hankkeen toteuttajalla' luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka hakee rahoitusta joukkorahoituslupaa kautta;
- i) 'sijoittajalla' luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka myöntää lainoja tai hankkii siirtokelpoisia arvopapereita tai joukkorahoitustarkoituksessa sallittuja välineitä joukkorahoituslupaa kautta;
- j) 'valveutuneella sijoittajalla' luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka on direktiivin 2014/65/EU liitteessä II olevan I jakson 1, 2, 3 tai 4 kohdan nojalla ammattimainen asiakas, tai luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, jolla on joukkorahoituspalvelun tarjoajan hyväksyntä tulla kohdelluksi valveutuneena sijoittajana tämän asetuksen liitteessä II vahvistettujen perusteiden ja siinä vahvistetun menettelyn mukaisesti;
- k) 'ei-valveutuneella sijoittajalla' sijoittajaa, joka ei ole valveutunut sijoittaja;

- l) 'joukkorahoitushankkeella' liiketoimintaa, jolle hankkeen toteuttaja hakee rahoitusta joukkorahoitustarjouksen kautta;
- m) 'siirtokelpoisilla arvopapereilla' direktiivin 2014/65/EU 4 artiklan 1 kohdan 44 alakohdassa määriteltyjä siirtokelpoisia arvopapereita;
- n) 'joukkorahoitustarkoituksessa sallituilla välineillä' kunkin jäsenvaltion osalta yksityisen osakeyhtiön osakkeita, joihin ei kohdistu rajoituksia, jotka tosiasiallisesti estäisivät niiden siirtämisen, mukaan lukien rajoitukset, jotka koskevat tapaa, jolla kyseisiä osakkeita tarjotaan tai mainostetaan yleisölle;
- o) 'markkinointiviestinnällä' tietoja tai ilmoituksia, jotka joukkorahoituspalvelun tarjoaja toimittaa mahdolliselle sijoittajalle tai hankkeen toteuttajalle palveluistaan ja jotka ovat muita kuin sijoittajalle tämän asetuksen nojalla annettavia pakollisia tietoja;
- p) 'pysyvällä välineellä' välinettä, joka mahdollistaa tietojen säilyttämisen siten, että tiedot ovat saatavilla myöhempää käyttöä varten tietojen käyttötarkoituksen kannalta asianmukaisen ajan, ja joka mahdollistaa tallennettujen tietojen toisinnan muuttumattomina;
- q) 'erillisyyhtiöllä' yhteisöä, joka on perustettu ainoastaan tai joka toimii yksinomaan Euroopan keskuspankin asetuksen (EU) N:o 1075/2013⁽¹⁹⁾ 1 artiklan 2 alakohdassa tarkoitettua arvopaperistamista varten;
- r) 'toimivaltaisella viranomaisella' jäsenvaltion 29 artiklan mukaisesti nimeämää viranomaista tai nimeämiä viranomaisia;

2. Toimivaltaiset viranomaiset, jotka myönsivät toimiluvan joukkorahoituspalvelun tarjoajalle, voivat sallia yksityisten osakeyhtiöiden osakkeiden käytön tätä asetusta sovellettaessa edellyttäen, että kyseiset osakkeet täyttävät joukkorahoitustarkoituksessa sallituille välineille 1 kohdan n alakohdassa asetetut edellytykset, sanotun kuitenkaan rajoittamatta sitä mahdollisuutta, että yksityisen osakeyhtiön osakkeet kuuluvat 1 kohdan m alakohdan mukaiseen siirtokelpoisten arvopapereiden määritelmään.

3. Toimivaltaisten viranomaisten on ilmoitettava arvopaperimarkkinaviranomaiselle vuosittain yksityisten osakeyhtiöiden tyypeistä ja niiden osakkeista, joita tarjotaan ja jotka kuuluvat tämän asetuksen soveltamisalaan, ja liitettävä viittaus sovellettavaan kansalliseen lainsäädäntöön.

Arvopaperimarkkinaviranomainen asettaa ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettut tiedot julkisesti saataville verkkosivustolleen ilman aiheetonta viivytystä.

4. Arvopaperimarkkinaviranomainen kokoaa tämän asetuksen kahtena ensimmäisenä soveltamisvuonna vuosittain hankkeen toteuttajien laatimat sijoitusta koskevat avaintietoasiakirjat, joissa on laskettu liikkeeseen joukkorahoitustarkoituksessa sallittuja välineitä. Arvopaperimarkkinaviranomainen vertaa sijoitusta koskevissa avaintietoasiakirjoissa annettuja liitteessä I olevan F osan b ja c alakohdassa tarkoitettuja tietoja jäsenvaltioiden tämän artiklan 3 kohdan mukaisesti antamiin tietoihin. Arvopaperimarkkinaviranomainen toimittaa kyseisen vertailun komissiolle, joka sisällyttää sen 45 artiklassa tarkoitettuun kertomukseen.

II LUKU

Joukkorahoituspalvelujen tarjoaminen ja joukkorahoituspalvelun tarjoajien toiminnan järjestämistä ja itse toimintaa koskevat vaatimukset

3 artikla

Joukkorahoituspalvelujen tarjoaminen

1. Joukkorahoituspalveluja saavat tarjota vain oikeushenkilöt, jotka ovat sijoittautuneet unioniin ja joille on myönnetty joukkorahoituspalvelun tarjoajan toimilupa 12 artiklan mukaisesti.
2. Joukkorahoituspalvelun tarjoajien on toimittava rehellisesti, tasapuolisesti ja ammattimaisesti asiakkaidensa etujen mukaisesti.
3. Joukkorahoituspalvelun tarjoajat eivät saa maksaa tai hyväksyä palkkioita, alennuksia tai muita kuin rahallisia etuja reitittääkseen sijoittajien toimeksiannot joukkorahoitusalusustallaan tehtyyn tiettyyn joukkorahoitustarjoukseen tai kolmannen osapuolen joukkorahoitusalusustalla tehtyyn tiettyyn joukkorahoitustarjoukseen.
4. Joukkorahoituspalvelun tarjoajat voivat ehdottaa yksittäisille sijoittajille joukkorahoitushankkeita, jotka vastaavat yhtä tai useampaa sijoittajan valitsemaa erityistä parametria tai riski-indikaattoria. Jos sijoittaja haluaa tehdä sijoituksen ehdotettuihin joukkorahoitushankkeisiin, sijoittajan on tarkasteltava kutakin yksittäistä joukkorahoitustarjousta ja tehtävä nimenomaisesti sijoituspäätös kustakin yksittäisestä joukkorahoitustarjouksesta.

⁽¹⁹⁾ Euroopan keskuspankin asetus (EU) N:o 1075/2013, annettu 18 päivänä lokakuuta 2013, arvopaperistamisiin osallistuvien erityisyhteisöjen saamia ja velkoja koskevista tilastoista (EUVL L 297, 7.11.2013, s. 107).

Yksilöllistä lainasalkunhoitoa tarjoavien joukkorahoituspalvelun tarjoajien on tätä tehtävää hoitaessaan pitäydyttävä sijoittajien antamissa parametreissa ja toteutettava kaikki tarvittavat toimet kyseisten sijoittajien kannalta parhaan mahdollisen tuloksen saavuttamiseksi. Joukkorahoituspalvelun tarjoajien on ilmoitettava sijoittajille päätöksentekoprosessi, jonka mukaisesti saatu harkinnanvarainen valtuutus toteutetaan.

5. Poiketen siitä, mitä 4 kohdan ensimmäisessä alakohdassa säädetään, yksilöllistä lainasalkunhoitoa tarjoavat joukkorahoituspalvelun tarjoajat voivat käyttää sijoittajiensa puolesta harkintavaltaa sovittujen parametrien mukaisesti vaatimatta sijoittajia tarkastelemaan kutakin yksittäistä joukkorahoitustarjousta ja tekemään nimenomaisesti sijoituspäätös kustakin yksittäisestä joukkorahoitustarjouksesta.

6. Jos joukkorahoituspalvelujen tarjoamiseen käytetään erillisyhtiötä, tällaisen erillisyhtiön kautta on tarjottava vain yhtä epälikvidiä tai jakamatonta omaisuuserää. Kyseistä vaatimusta sovelletaan läpäisyperiaatteen mukaisesti kohde-etuutena olevaan epälikvidiin tai jakamattomaan omaisuuserään, joka on erillisyhtiön kokonaan tai osittain omistamien tai määräysvallassa olevien rahoituksellisten tai oikeudellisten rakenteiden hallussa. Yksinomaan sijoittajat tekevät sijoituspäätöksen alla olevaan kohde-etuuteen.

4 artikla

Tehokas ja vakaa hallinto

1. Joukkorahoituspalvelun tarjoajan hallintoelimen on otettava käyttöön riittävät toimintaperiaatteet ja menettelyt tehokkaan ja vakaan hallinnon varmistamiseksi, mukaan lukien tehtävien eriyttäminen, liiketoiminnan jatkuvuus ja eturistiriitojen ehkäiseminen tavalla, joka edistää markkinoiden eheyttä ja asiakkaiden etuja, ja valvottava näiden toimintaperiaatteiden ja menettelyjen täytäntöönpanoa.

2. Joukkorahoituspalvelun tarjoajan hallintoelimen on perustettava asianmukaiset järjestelmät ja tarkastukset joukkorahoituspalvelun välitettäviin lainoihin liittyvien riskien arvioimiseksi ja valvottava näiden järjestelmien ja tarkastusten täytäntöönpanoa.

Yksilöllistä lainasalkunhoitoa tarjoavan joukkorahoituspalvelun tarjoajan on varmistettava, että sillä on käytössään asianmukaiset järjestelmät ja tarkastukset kyseisen palvelun tarjoamisen riskinhallintaa ja rahoitusmallinnusta varten, ja että se noudattaa 6 artiklan 1–3 kohdassa säädettyjä vaatimuksia.

3. Joukkorahoituspalvelun tarjoajan hallintoelimen on vähintään kahden vuoden välein ja ottaen huomioon tarjottujen joukkorahoituspalvelujen luonne, laajuus ja monimutkaisuus tarkastettava uudelleen 12 artiklan 2 kohdan h alakohdassa tarkoitettuja vakavaraisuustakeita ja 12 artiklan 2 kohdan j alakohdassa tarkoitettua liiketoiminnan jatkuvuussuunnitelmaa.

4. Kun joukkorahoituspalvelun tarjoaja määrittää joukkorahoitustarjouksen hinnan, sen on

a) tehtävä kohtuullinen arvio joukkorahoitushankkeen tai hankkeen toteuttajan luottoriskistä ennen joukkorahoitustarjouksen tekemistä ottaen myös huomioon riskin siitä, että hankkeen toteuttaja ei suorita lainan, joukkovelkakirjan tai muun arvopaperistetun velan osalta yhtä tai useampaa lyhennyserää eräpäivään mennessä;

b) perustettava a alakohdassa tarkoitettu luottoriskien arviointi riittäviin tietoihin, mukaan lukien,

i) jos ne ovat saatavilla, tarkastetut tilinpäätökset kahdelta viimeksi kuluneelta tilikaudelta;

ii) tiedot, jotka ovat sen tiedossa luottoriskien arviointiajankohtana;

iii) tiedot, jotka on hankittu tapauksen mukaan hankkeen toteuttajalta; ja

iv) tiedot, joiden ansiosta joukkorahoituspalvelun tarjoaja voi suorittaa asianmukaisen luottoriskien arvioinnin;

c) otettava käyttöön, pantava täytäntöön ja pidettävä yllä selkeitä ja tehokkaita toimintaperiaatteita ja menettelyjä, joiden avulla se voi suorittaa luottoriskien arviointeja, ja julkaistava kyseiset toimintaperiaatteet ja menettelyt;

d) varmistettava, että hinta on kohtuullinen ja asianmukainen, myös tilanteissa, joissa joukkorahoituspalvelun tarjoaja, joka määrittää lainojen hinnan, helpottaa lainanantajan irtautumista lainasta ennen sen eräntymispäivää;

e) suoritettava kunkin lainan arvonmääritys ainakin seuraavissa olosuhteissa:

i) lainan alullepanon yhteydessä;

ii) jos joukkorahoituspalvelun tarjoaja katsoo, että hankkeen toteuttaja ei todennäköisesti noudata velvoitteitaan maksaa laina takaisin kokonaisuudessaan, ilman, että joukkorahoituspalvelun tarjoaja panee täytäntöön asiaankuuluvaa vakuutta tai toteuttaa muita toimenpiteitä, joilla on vastaava vaikutus;

- iii) maksukyvyttömyyden seurauksena; ja
- iv) joukkorahoituspalvelun tarjoajan helpottaessa lainantajan irtautumista lainasta ennen sen erääntymispäivää;
- f) otettava käyttöön riskinhallintakehys, jonka tarkoituksena on tämän kohdan a–e alakohdassa säädettyjen vaatimusten noudattaminen, ja käytettävä sitä;
- g) pidettävä riittävällä tavalla kirjaa kustakin välitetystä joukkorahoitustarjouksesta, jotta voidaan osoittaa, että
 - i) luottoriskien arviointi on suoritettu vaadittaessa ja tämän kohdan a ja b alakohtaa noudattaen; ja
 - ii) joukkorahoitustarjouksen hinta oli kohtuullinen ja asianmukainen riskinhallintakehysten mukaisesti.

5 artikla

Asianmukaista huolellisuutta koskevat vaatimukset

1. Joukkorahoituspalvelun tarjoajan on noudatettava vähintään vähimmäistason asianmukaista huolellisuutta sellaisten hankkeen toteuttajien suhteen, jotka ehdottavat hankettaan rahoitettavaksi joukkorahoituspalvelun tarjoajan joukkorahoituslun kautta.
2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettuun vähimmäistason asianmukaiseen huolellisuuteen on sisällyttävä kokonaisuudessaan näyttö
 - a) siitä, että hankkeen toteuttajalla ei ole rikosrekisterimerkintöjä, jotka liittyvät kauppaa-, maksukyvyttömyys-, rahoituspalvelu- ja rahanpesun torjuntaa koskevan lainsäädännön, petoksia koskevan lainsäädännön tai ammatillista vastuuta koskevien velvoitteiden kansallisten säännösten rikkomiseen;
 - b) siitä, että hankkeen toteuttaja ei ole sijoittautunut asiaa koskevan unionin politiikan mukaan yhteistyöhaluttomaksi katsotulle lainkäyttöalueelle tai direktiivin (EU) 2015/849 9 artiklan 2 kohdan mukaisesti suuririskiseksi kolmanneksi maaksi yksilöityyn maahan.

6 artikla

Yksilöllinen lainasalkunhoito

1. Jos joukkorahoituspalvelun tarjoaja tarjoaa yksilöllistä lainasalkunhoitoa, sijoittajan on annettava valtuutus, jossa täsmennetään palvelun tarjoamiseksi sovellettavat parametrit ja jonka on sisällettävä vähintään kaksi seuraavista kriteereistä, joita jokaisessa salkkuun kuuluvassa lainassa on noudatettava:
 - a) kaikista sijoittajalle välitettävistä lainoista maksettava vähimmäis- ja enimmäiskorko;
 - b) kaikkien sijoittajalle välitettävien lainojen ensimmäinen ja viimeinen erääntymispäivä;
 - c) kaikkien riskiluokkien lajit ja jakauma, joihin lainat kuuluvat; sekä
 - d) jos sijoitukselle tarjotaan vuotuista tavoitetuottoa, millä todennäköisyydellä valitut lainat mahdollistavat sen, että sijoittaja kohtuullisella varmuudella saavuttaa tavoitetuoton.
2. Voidakseen noudattaa 1 kohtaa joukkorahoituspalvelun tarjoajalla on oltava vakaat sisäiset prosessit ja menetelmät, ja sen on käytettävä asianmukaisia tietoja. Joukkorahoituspalvelun tarjoaja voi käyttää omia tietojaan tai kolmansilta osapuolilta peräisin olevia tietoja.

Joukkorahoituspalvelun tarjoajan on arvioitava luotettavien ja hyvin määriteltyjen kriteerien perusteella ja ottaen huomioon kaikki merkitykselliset tekijät, jotka saattavat vaikuttaa epäsuotuisasti lainojen tuottoon

- a) sijoittajan salkkuun valittujen yksittäisten joukkorahoitushankkeiden luottoriski;
- b) sijoittajan salkun luottoriski; sekä
- c) sijoittajan salkkuun valittujen hankkeiden toteuttajien luottoriski tarkistamalla hankkeiden toteuttajien mahdollisuudet vastata lainaan liittyvistä velvoitteistaan.

Joukkorahoituspalvelun tarjoajan on myös annettava sijoittajalle kuvaus toisen alakohdan a, b ja c alakohdassa tarkoitetuissa arvioinneissa käytetystä menetelmästä.

3. Jos joukkorahoituspalvelun tarjoaja tarjoaa yksilöllistä lainasalkunhoitoa, sen on pidettävä kirjaa annetusta valtuutuksesta ja jokaisesta yksittäiseen salkkuun kuuluvasta lainasta. Joukkorahoituspalvelun tarjoajan on säilytettävä pysyvällä välineellä tiedot valtuutuksesta ja jokaisesta lainasta vähintään kolmen vuoden ajan sen erääntymispäivästä.

4. Joukkorahoituspalvelun tarjoajan on annettava säännöllisesti ja sijoittajan pyynnöstä sähköisesti vähintään seuraavat tiedot kustakin yksittäisestä salkusta:

- a) luettelo salkkuun kuuluvista yksittäisistä lainoista;
- b) salkkuun kuuluvien lainojen painotettu keskimääräinen vuosikorko;
- c) lainojen jakautuminen riskiluokan mukaan prosentteina ja absoluuttisina lukuina;
- d) keskeiset tiedot jokaisesta salkkuun kuuluvasta lainasta, mukaan lukien vähintään korko tai muu sijoittajalle maksettava korvaus, erääntymispäivä, riskiluokka, pääoman takaisinmaksun aikataulu ja koronmaksu sekä se, miten hankkeen toteuttaja on noudattanut kyseistä maksueräaikataulua,
- e) riskinhallintatoimenpiteet jokaisesta salkkuun kuuluvasta lainasta, mukaan lukien vakuuden antajat tai takaajat taikka muuntyyppiset takaukset;
- f) hankkeen toteuttajan luottosopimusten laiminlyönnit viimeksi kuluneiden viiden vuoden aikana;
- g) sijoittajan, joukkorahoituspalvelun tarjoajan tai hankkeen toteuttajan lainasta maksamat maksut;
- h) jos joukkorahoituspalvelun tarjoaja on suorittanut lainan arvonmäärityksen:
 - i) viimeisin arvonmääritys;
 - ii) arvonmäärityspäivä;
 - iii) selvitys siitä, miksi joukkorahoituspalvelun tarjoaja on tehnyt arvonmäärityksen; ja
 - iv) totuudenmukainen kuvaus todennäköisestä todellisesta tuotosta ottaen huomioon maksut ja maksukyvyttömyysasteet.

5. Jos joukkorahoituspalvelun tarjoaja on perustanut vararahaston yksilölliseen lainasalkunhoitoon liittyvää toimintaansa varten ja ylläpitää sitä, sen on annettava sijoittajille seuraavat tiedot:

- a) riskivaroitus, jossa täsmennetään: "Tarjoamamme vararahasto ei anna teille oikeutta korvaukseen, joten ette välttämättä saa korvausta mahdollisista tappioista. Vararahaston ylläpitäjällä on ehdoton harkintavalta päättää maksettavan korvauksen määrästä, mukaan lukien korvauksen maksamatta jättämisestä. Sen vuoksi sijoittajien ei olisi laskettava vararahastosta mahdollisesti maksettavien korvausten varaan harkitessaan sijoitusta tai sen määrää.;"
- b) kuvaus vararahaston toimintaperiaatteista, mukaan lukien
 - i) selvitys rahastoon maksettujen varojen alkuperästä;
 - ii) selvitys siitä, miten rahastoa hallinnoidaan;
 - iii) selvitys siitä, kenelle varat kuuluvat;
 - iv) seikat, jotka vararahaston ylläpitäjä ottaa huomioon päättäessään, käyttääkö se tai miten se käyttää harkintavaltaansa korvausten maksamiseksi rahastosta, mukaan lukien:
 - onko rahastossa riittävästi varoja korvausten maksamiseksi vai ei; ja
 - se, että vararahaston ylläpitäjällä on joka tapauksessa ehdoton harkintavalta päättää olla maksamatta korvausta tai päättää maksettavan korvauksen määrästä;
 - v) selvitys menettelystä, jonka mukaisesti harkitaan, suoritetaanko rahastosta harkinnanvarainen korvaus; ja
 - vi) kuvaus siitä, miten rahastoon maksettuja varoja käsitellään vararahaston ylläpitäjän maksukyvyttömyysstilanteessa.

6. Joukkorahoituspalvelun tarjoajan, joka on perustanut 5 kohdassa tarkoitetun vararahaston ja ylläpitää sitä, on annettava yleisölle neljännesvuosittain seuraavat tiedot rahaston toiminnasta:

- a) vararahaston koko verrattuna vararahaston kannalta merkityksellisten lainojen jäljellä oleviin kokonaismääriin; sekä
- b) vararahastosta tehtyjen maksujen ja vararahaston kannalta merkityksellisten lainojen jäljellä olevien kokonaismäärien suhde.

7. Pankkiviranomainen laatii tiiviissä yhteistyössä arvopaperimarkkinaviranomaisen kanssa teknisten sääntelystandardien luonnokset, joissa täsmennetään

- a) tiedot, jotka on sisällytettävä 2 kohdan kolmannessa alakohdassa tarkoitettuun menetelmän kuvaukseen, mukaan lukien tietojen antamismuoto;
- b) 4 kohdassa tarkoitettut tiedot; ja
- c) toimintaperiaatteet, menettelyt ja toimintaa koskevat järjestelyt, jotka joukkorahoituspalvelun tarjoajilla on oltava käytössä sellaisten vararahastojen osalta, joita ne saattavat tarjota 5 ja 6 kohdassa tarkoitettujen mukaisesti.

Pankkiviranomainen toimittaa kyseiset teknisten sääntelystandardien luonnokset komissiolle viimeistään 10 päivänä marraskuuta 2021.

Siirretään komissiolle valta täydentää tätä asetusta hyväksymällä tämän kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen teknisten sääntelystandardien asetuksen (EU) N:o 1093/2010 10–14 artiklan mukaisesti.

7 artikla

Valitusten käsittely

1. Joukkorahoituspalvelun tarjoajilla on oltava käytössään tehokkaat ja läpinäkyvät menettelyt asiakkailta saatujen valitusten nopeaa, oikeudenmukaista ja johdonmukaista käsittelyä varten ja niiden on julkaistava kyseisten menettelyjen kuvaukset.
2. Joukkorahoituspalvelun tarjoajien on varmistettava, että asiakkaat voivat esittää niitä koskevia valituksia veloitusetta.
3. Joukkorahoituspalvelun tarjoajien on laadittava ja asetettava asiakkaiden saataville vakiomuotoinen valitusmalli ja pidettävä kirjaa kaikista saaduista valituksista ja toteutetuista toimenpiteistä.
4. Joukkorahoituspalvelun tarjoajien on tutkittava kaikki valitukset nopeasti ja oikeudenmukaisella tavalla ja ilmoitettava tutkimuksen tuloksesta valituksen tekijälle kohtuullisen ajan kuluessa.
5. Arvopaperimarkkinaviranomainen laatii teknisten sääntelystandardien luonnoksia, joissa täsmennetään valitusten käsittelyä koskevat vaatimukset, vakiomallit ja menettelyt.

Arvopaperimarkkinaviranomainen toimittaa kyseiset teknisten sääntelystandardien luonnokset komissiolle viimeistään 10 päivänä marraskuuta 2021.

Siirretään komissiolle valta täydentää tätä asetusta hyväksymällä tämän kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen teknisten sääntelystandardien asetuksen (EU) N:o 1095/2010 10–14 artiklan mukaisesti.

8 artikla

Eturistiriidat

1. Joukkorahoituspalvelun tarjoajat eivät saa osallistua joukkorahoitustarjouksiin joukkorahoitusaloillaan.
2. Joukkorahoituspalvelun tarjoajat eivät saa hyväksyä joukkorahoitusaloillaan tarjottaviin joukkorahoituspalveluihin liittyviksi hankkeiden toteuttajiksi ketään seuraavista:
 - a) osakkeenomistajiaan, joiden hallussa on vähintään 20 prosenttia osakepääomasta tai äänioikeuksista;
 - b) johtajiaan tai työntekijöitään;
 - c) kyseisiin osakkeenomistajiin, johtajiin tai työntekijöihin direktiivin 2014/65/EU 4 artiklan 1 kohdan 35 alakohdan b alakohdassa määritellyn määräysvallan kautta sidoksissa olevia luonnollisia henkilöitä tai oikeushenkilöitä.

Joukkorahoituspalvelun tarjoajien, jotka hyväksyvät joukkorahoitusaloillaan tarjottaviin joukkorahoitushankkeisiin sijoittajiksi ensimmäisen alakohdan a, b ja c alakohdassa tarkoitettuja henkilöitä, on annettava verkkosivustollaan täydelliset tiedot siitä, että ne hyväksyvät kyseisiä henkilöitä sijoittajiksi, mukaan lukien tiedot niistä nimenomaisista joukkorahoitusprojekteista, joihin on sijoitettu, ja varmistettava, että tällaiset sijoitukset tehdään samoin ehdoin kuin muiden sijoittajien sijoitukset ja että kyseiset henkilöt eivät saa mitään erityiskohtelua tai etuoikeutettua pääsyä tietoihin.

3. Joukkorahoituspalvelun tarjoajien on pidettävä voimassa ja sovellettava tehokkaita sisäisiä sääntöjä eturistiriitojen estämiseksi.

4. Joukkorahoituspalvelun tarjoajien on toteutettava kaikki asianmukaiset toimenpiteet ehkäistäkseen, yksilöidäkseen, hallitakseen ja paljastaakseen joukkorahoituspalvelun tarjoajien, niiden osakkeenomistajien, johtajien tai työntekijöiden tai näihin direktiivin 2014/65/EU 4 artiklan 1 kohdan 35 alakohdan b alakohdassa määritellyn määräysvallan kautta sidoksissa olevien luonnollisten henkilöiden tai oikeushenkilöiden ja niiden asiakkaiden välisiä eturistiriitoja tai asiakkaiden välisiä eturistiriitoja.

5. Joukkorahoituspalvelun tarjoajien on ilmoitettava asiakkailleen eturistiriitojen yleinen luonne ja se, mistä ne aiheutuvat, sekä niiden lieventämiseksi toteutetut toimenpiteet.

Tällainen ilmoitus on tehtävä joukkorahoituspalvelun tarjoajan verkkosivustolla näkyvässä paikassa.

6. Edellä 5 kohdassa tarkoitettuun ilmoitukseen sovelletaan seuraavia vaatimuksia:

a) se on tehtävä pysyvällä välineellä;

b) sen on sisällettävä kunkin asiakkaan luonne huomioon ottaen riittävästi yksityiskohtaista tietoa, jotta kukin asiakas voi sen pohjalta tehdä sitä palvelua koskevan perustellun päätöksen, jonka yhteydessä eturistiriita aiheutuu.

7. Arvopaperimarkkinaviranomainen laatii teknisten sääntelystandardien luonnokset, joissa täsmennetään

- a) 3 kohdassa tarkoitettujen sisäisten sääntöjen voimassa pitämistä tai soveltamista koskevat vaatimukset;
- b) 4 kohdassa tarkoitettujen toimenpiteet;
- c) 5 ja 6 kohdassa tarkoitettua ilmoittamista koskevat järjestelyt.

Kyseisiä teknisten sääntelystandardien luonnoksia laatiessaan arvopaperimarkkinaviranomainen ottaa huomioon joukkorahoituspalvelun tarjoajan tarjoamien joukkorahoituspalvelujen luonteen, laajuuden ja monimutkaisuuden.

Arvopaperimarkkinaviranomainen toimittaa kyseiset teknisten sääntelystandardien luonnokset komissiolle viimeistään 10 päivänä marraskuuta 2020.

Siirretään komissiolle valta täydentää tätä asetusta hyväksymällä tämän kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen teknisten sääntelystandardien asetuksen (EU) N:o 1095/2010 10–14 artiklan mukaisesti.

9 artikla

Ulkoistaminen

1. Antaessaan kolmannen osapuolen suoritettavaksi operatiivisia toimintoja joukkorahoituspalvelun tarjoajien on toteutettava kaikki kohtuulliset toimenpiteet operatiivisten lisäriskien välttämiseksi.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettu operatiivisten toimintojen ulkoistaminen ei saa heikentää joukkorahoituspalvelun tarjoajien sisäisen valvonnan laatua eikä toimivaltaisen viranomaisen kykyä seurata, että joukkorahoituspalvelun tarjoajat noudattavat tätä asetusta.

3. Joukkorahoituspalvelun tarjoajat ovat täysimääräisesti vastuussa tämän asetuksen noudattamisesta ulkoistetun toiminnan osalta.

10 artikla

Varojen säilytyspalvelujen ja maksupalvelujen tarjoaminen

1. Tarjottaessa varojen säilytyspalveluja sekä maksupalveluja joukkorahoituspalvelun tarjoajien on ilmoitettava asiakkailleen kaikista seuraavista seikoista:

- a) kyseisten palvelujen luonne ja ehdot, mukaan luettuna viittaukset sovellettavaan kansalliseen lainsäädäntöön;
- b) tarjoavatko ne suoraan kyseiset palvelut vai tarjoaako ne kolmas osapuoli.

2. Jos joukkorahoituspalvelun tarjoajat suorittavat siirtokelpoisin arvopapereihin ja joukkorahoitustarkoituksessa sallittuihin välineisiin liittyviä maksujen välityspalveluja, niiden on talletettava varat yhteen seuraavista yhteisöistä:

- a) keskuspankki; tai
- b) direktiivin 2013/36/EU mukaisesti toimiluvan saanut luottolaitos.

3. Joukkorahoituspalvelun tarjoajan tai kolmannen osapuolen on säilytettävä joukkorahoituslupalla tarjotut siirtokelpoiset arvopaperit tai joukkorahoitustarkoituksessa sallitut välineet, jotka voidaan rekisteröidä sijoittajan nimissä avatulle rahoitusvälinetilille tai fyysisesti toimittaa säilytysyhteisölle. Säilytyspalveluja tarjoavalla yhteisöllä on oltava direktiivin 2013/36/EU tai 2014/65/EU mukaisesti myönnetty toimilupa.

4. Joukkorahoituspalvelun tarjoaja voi itse tai kolmannen osapuolen kautta tarjota maksupalveluja edellyttäen, että joukkorahoituspalvelun tarjoaja itse tai kolmas osapuoli on direktiivin (EU) 2015/2366 mukainen maksupalveluntarjoaja.

5. Jos joukkorahoituspalvelun tarjoaja ei tarjoa itse tai kolmannen osapuolen kautta joukkorahoituspalveluun liittyviä maksupalveluja, tällaisen joukkorahoituspalvelun tarjoajan on otettava käyttöön ja ylläpidettävä järjestelyjä, joilla varmistetaan, että hankkeen toteuttajat hyväksyvät joukkorahoitusprojekteihin liittyvän rahoituksen tai minkä tahansa muun maksun vain direktiivin (EU) 2015/2366 mukaisesti maksupalveluntarjoajan kautta.

11 artikla

Vakavaraisuusvaatimukset

1. Joukkorahoituspalvelun tarjoajilla on aina oltava vakavaraisuustakeet, jotka vastaavat vähintään korkeampaa seuraavista:

- a) 25 000 euroa; ja
- b) neljäsosa edellisen vuoden kiinteistä yleiskustannuksista, joita tarkistetaan vuosittain ja joihin sisältyvät lainojen hoitokustannukset kolmelta kuukaudelta, jos joukkorahoituspalvelun tarjoaja myös helpottaa lainojen myöntämistä.

2. Tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja vakavaraisuustakeita ovat seuraavat:

- a) omat varat, jotka koostuvat Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 575/2013⁽²⁰⁾ 26–30 artiklassa tarkoitetuista ydinpääoman (CET1) eristä sen jälkeen kun niistä on tehty mainitun asetuksen 36 artiklan mukaiset vähennykset täysimääräisesti soveltamatta mainitun asetuksen 46 ja 48 artiklan mukaisia kynnysarvoihin perustuvia poikkeuksia;
- b) vakuutus, joka kattaa ne unionin alueet, joilla joukkorahoitustarjouksia markkinoidaan aktiivisesti, tai vastaava vakuus; tai
- c) a ja b alakohdan yhdistelmä.

3. Tämän artiklan 1 kohtaa ei sovelleta joukkorahoituspalvelun tarjoajiin, jotka ovat yrityksiä, joihin sovelletaan yksilöllisesti tai konsolidoidun asemansa perusteella asetuksen (EU) N:o 575/2013 kolmannen osan III osastoa tai Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2019/2033⁽²¹⁾.

4. Tämän artiklan 1 kohtaa ei sovelleta joukkorahoituspalvelun tarjoajiin, jotka ovat yrityksiä, joihin sovelletaan direktiivin 2009/110/EY 4 ja 5 artiklaa tai direktiivin (EU) 2015/2366 7–9 artiklaa.

5. Jos joukkorahoituspalvelun tarjoaja on ollut toiminnassa alle 12 kuukautta, se voi käyttää ennakoituja liiketoiminnallisia arvioita kiinteiden yleiskustannusten laskemiseen edellyttäen, että se alkaa käyttää aiempia ajanjaksoja koskevia tietoja heti, kun sellaisia on saatavissa.

6. Edellä 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettussa vakuutuksessa on oltava vähintään seuraavat ominaisuudet:

- a) sen alkuperäinen voimassaoloaika on vähintään yksi vuosi;
- b) sen irtisanomisaika on vähintään 90 päivää;
- c) se otetaan yritykseltä, jolla on lupa tarjota vakuutuksia unionin oikeuden tai kansallisen lainsäädännön mukaisesti;
- d) sen tarjoaja on kolmas yhteisö.

⁽²⁰⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 575/2013, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2013, luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista ja asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta (EUVL L 176, 27.6.2013, s. 1)

⁽²¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2019/2033, annettu 27 päivänä marraskuuta 2019, sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista sekä asetusten (EU) N:o 1093/2010, (EU) N:o 575/2013, (EU) N:o 600/2014 ja (EU) N:o 806/2014 muuttamisesta (EUVL L 314, 5.12.2019, s. 1).

7. Edellä 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettujen vakuutuksen on katettava seuraavat riskit, näihin kuitenkin rajoittumatta:

- a) asiakirjojen katoaminen;
- b) annetut virheelliset tai harhaanjohtavat lausunnot;
- c) teot, virheet tai puutteet, joiden vuoksi rikotaan
 - i) lainsäädännöllisiä ja sääntelyyn liittyviä velvoitteita;
 - ii) pätevyys- ja huolenpitovelvollisuutta asiakkaisiin nähden;
 - iii) salassapitovelvoitteita;
- d) se, että eturistiriitojen estämiseksi ei ole otettu käyttöön, pantu täytäntöön eikä pidetty yllä asianmukaisia menettelyjä;
- e) tappiot, jotka aiheutuvat liiketoiminnan häiriöistä, järjestelmän toimintahäiriöistä tai prosessinhallinnasta;
- f) liiketoimintamallin mukaan törkeä huolimattomuus varojen arvonmäärityksessä tai luoton hinnoittelussa ja pisteytyksessä.

8. Sovellettaessa 1 kohdan b alakohtaa joukkorahoituspalvelun tarjoajien on laskettava edellisen vuoden kiinteät yleiskustannuksensa käyttäen sovellettavan tilinpäätössäännösten mukaisia lukuja vähentämällä viimeisimmässä tarkastetussa vuositilinpäätöksessään tai, jos tarkastettua tilinpäätöstä ei ole saatavilla, kansallisten valvontaviranomaisten vahvistamassa vuositilinpäätöksessä seuraavat erät kokonaiskustannuksista sen jälkeen, kun voitot on jaettu osakkeenomistajille:

- a) henkilöstön bonukset ja muut palkkiot siltä osin kuin ne riippuvat joukkorahoituspalvelun tarjoajan asiaankuuluvan vuoden nettovoitosta;
- b) työntekijöiden, johtajien ja kumppaneiden voitto-osuudet;
- c) muut voitonjaot ja muut muuttuvat palkkiot siltä osin kuin ne ovat täysin harkinnanvaraisia;
- d) maksetut yhteispalkkiot ja -maksut, jotka ovat suoraan sidoksissa kokonaistuloihin sisältyviin saatuihin palkkioihin ja maksuihin, jolloin maksettujen palkkioiden ja maksujen maksamisen ehtona on saatujen palkkioiden ja maksujen tosiasiallinen saaminen; ja
- e) epätavanomaisesta toiminnasta johtuvat kertaluonteiset menot.

9. Jos kolmansille osapuolille on joukkorahoituspalvelun tarjoajien puolesta aiheutunut kiinteitä kuluja, jotka eivät sisälly 8 kohdassa tarkoitettuihin kokonaiskustannuksiin, joukkorahoituspalvelun tarjoajien on toteutettava jompikumpi seuraavista toimista:

- a) jos kyseisten kolmansien osapuolten kulujen erittely on saatavilla, määritettävä niiden kiinteiden kustannusten määrä, joita kyseisille kolmansille osapuolille on aiheutunut niiden puolesta, ja lisättävä kyseinen määrä 8 kohdan tuloksena saatuun lukuun;
- b) jos kyseisten kolmansien osapuolten kulujen erittelyä ei ole saatavilla, määritettävä niiden kulujen määrä, joita kyseisille kolmansille osapuolille on aiheutunut niiden puolesta joukkorahoituspalvelun tarjoajien liiketoimintasuunnitelmien mukaisesti ja lisättävä kyseinen luku 8 kohdan tuloksena saatuun lukuun.

III LUKU

Joukkorahoituspalvelun tarjoajien toimiluvan myöntäminen ja valvonta

12 artikla

Joukkorahoituspalvelun tarjoajien toimiluvan myöntäminen

1. Oikeushenkilön, joka aikoo tarjota joukkorahoituspalveluja, on haettava joukkorahoituspalvelun tarjoajan toimilupaa sen jäsenvaltion toimivaltaiselta viranomaiselta, johon se on sijoittautunut.
2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettujen hakemuksen on sisällettävä kaikki seuraavat tiedot:
 - a) mahdollisen joukkorahoituspalvelun tarjoajan nimi (mukaan lukien virallinen nimi ja mahdollinen muu käytettävä toiminimi), kyseisen tarjoajan ylläpitämän verkkosivuston internetosoite ja sen fyysinen osoite;

- b) mahdollisen joukkorahoituspalvelun tarjoajan oikeudellinen muoto;
- c) mahdollisen joukkorahoituspalvelun tarjoajan yhtiöjärjestys;
- d) toimintaohjelma, jossa esitetään joukkorahoituspalvelujen tyypit, joita mahdollinen joukkorahoituspalvelun tarjoaja aikoo tarjota, ja joukkorahoituslusta, jota se aikoo ylläpitää, mukaan lukien tiedot siitä, missä ja miten joukkorahoitustarjouksia aiotaan markkinoida;
- e) kuvaus mahdollisen joukkorahoituspalvelun tarjoajan hallintojärjestelyistä ja sisäisen valvonnan mekanismeista, joilla varmistetaan tämän asetuksen noudattaminen, mukaan lukien riskinhallinta- ja kirjanpitoimenetelmät;
- f) kuvaus mahdollisen joukkorahoituspalvelun tarjoajan järjestelmästä, resursseista ja menettelyistä tiedonkäsittelyjärjestelmien valvontaa ja suojaamista varten;
- g) kuvaus mahdollisen joukkorahoituspalvelun tarjoajan operatiivisista riskeistä;
- h) kuvaus mahdollisen joukkorahoituspalvelun tarjoajan 11 artiklan mukaisista vakavaraisuustakeista;
- i) näyttö siitä, että mahdollisella joukkorahoituspalvelun tarjoajalla on 11 artiklan mukaiset vakavaraisuustakeet;
- j) kuvaus mahdollisen joukkorahoituspalvelun tarjoajan liiketoiminnan jatkuvuus suunnitelmasta, jossa vahvistetaan niiden joukkorahoituspalvelujen, joita kyseinen mahdollinen joukkorahoituspalvelun tarjoaja aikoo tarjota, luonne, laajuus ja monimutkaisuus huomioon ottaen toimenpiteet ja menettelyt, joilla varmistetaan mahdollisen joukkorahoituspalvelun tarjoajan kaatuessa, olemassa oleviin sijoituksiin liittyvien kriittisten palvelujen jatkuva tarjoaminen sekä mahdollisen joukkorahoituspalvelun tarjoajan ja sen asiakkaiden välisten sopimusten moitteeton hallinnointi;
- k) mahdollisen joukkorahoituspalvelun tarjoajan johtotehtävistä vastaavien luonnollisten henkilöiden henkilöllisyys;
- l) näyttö siitä, että k alakohdassa tarkoitetut luonnolliset henkilöt ovat hyvämaineisia ja heillä on riittävä osaaminen, taidot ja kokemus mahdollisen joukkorahoituspalvelun tarjoajan johtotehtävien hoitamiseksi;
- m) kuvaus mahdollisen joukkorahoituspalvelun tarjoajan sisäisistä säännöistä, joilla esitetään 8 artiklan 2 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuja henkilöitä toimimasta hankkeiden toteuttajina mahdollisen joukkorahoituspalvelun tarjoajan tarjoamissa joukkorahoituspalveluissa;
- n) kuvaus mahdollisen joukkorahoituspalvelun tarjoajan ulkoistamisjärjestelyistä;
- o) kuvaus mahdollisen joukkorahoituspalvelun tarjoajan menettelyistä, joilla käsitellään asiakkaiden esittämiä valituksia;
- p) vahvistus siitä, aikooko mahdollinen joukkorahoituspalvelun tarjoaja tarjota maksupalveluja itse tai kolmannen osapuolen kautta direktiivin (EU) 2015/2366 mukaisesti tai tämän asetuksen 10 artiklan 5 kohdan mukaisen järjestelyn kautta;
- q) kuvaus joukkorahoituspalvelun tarjoajan menettelyistä, joilla tarkastetaan sijoitusta koskevaan avaintietoasiakirjaan sisältyvien tietojen täydellisyys, oikeellisuus ja selkeys;
- r) kuvaus mahdollisen joukkorahoituspalvelun tarjoajan menettelyistä, jotka liittyvät 21 artiklan 7 kohdassa tarkoitettuihin ei-valveutuneisiin sijoittajiin sovellettaviin sijoitusrajoihin.

3. Sovellettaessa 2 kohdan 1 alakohtaa mahdollisen joukkorahoituspalvelun tarjoajan on toimitettava näyttöä seuraavista:

- a) millään mahdollisen joukkorahoituspalvelun tarjoajan johtotehtäviin osallistuvalla luonnollisella henkilöllä tai osakkeenomistajalla, jonka hallussa on vähintään 20 prosenttia osakepääomasta tai äänioikeuksista, ei ole rikosrekisterimerkintöjä, jotka liittyvät kauppa-, maksukyvyyttömyys-, rahoituspalvelu- ja rahanpesun torjuntaa koskevan lainsäädännön, petoksia koskevan lainsäädännön tai ammatillista vastuuta koskevien velvoitteiden kansallisten säännösten rikkomiseen;
- b) näyttö siitä, että joukkorahoituspalvelun tarjoajan johtotehtäviin osallistuvilla luonnollisilla henkilöillä on yhdessä riittävä osaaminen, taidot ja kokemus mahdollisen joukkorahoituspalvelun tarjoajan johtamiseksi ja että kyseisten luonnollisten henkilöiden edellytetään käyttävän riittävästi aikaa tehtäviensä hoitamiseen.

4. Toimivaltaisen viranomaisen on arvioitava 25 työpäivän kuluessa 1 kohdassa tarkoitettujen hakemuksien vastaanottamisesta, onko kyseinen hakemus täydellinen, tarkastamalla, että 2 kohdassa luetellut tiedot on toimitettu. Jos hakemus ei ole täydellinen, toimivaltaisen viranomaisen on asetettava määräaika, johon mennessä mahdollisen joukkorahoituspalvelun tarjoajan on toimitettava puuttuvat tiedot.
5. Jos 1 kohdassa tarkoitettu hakemus on edelleen puutteellinen 4 kohdassa tarkoitettujen määräajan umpeuduttua, toimivaltainen viranomainen voi kieltäytyä tarkastelemasta hakemusta uudelleen, jolloin sen on palautettava toimitetut asiakirjat mahdolliselle joukkorahoituspalvelun tarjoajalle.
6. Jos 1 kohdassa tarkoitettu hakemus on täydellinen, toimivaltaisen viranomaisen on ilmoitettava välittömästi tästä mahdolliselle joukkorahoituspalvelun tarjoajalle.
7. Ennen joukkorahoituspalvelun tarjoajan toimiluvan hyväksymistä tai epäämistä koskevan päätöksen tekemistä toimivaltaisen viranomaisen on kuultava toisen jäsenvaltion toimivaltaista viranomaista seuraavissa tapauksissa:
 - a) mahdollinen joukkorahoituspalvelun tarjoaja on kyseisessä toisessa jäsenvaltiossa toimiluvan saaneen joukkorahoituspalvelun tarjoajan tytäryritys;
 - b) mahdollinen joukkorahoituspalvelun tarjoaja on kyseisessä toisessa jäsenvaltiossa toimiluvan saaneen joukkorahoituspalvelun tarjoajan emoyrityksen tytäryritys; tai
 - c) mahdollinen joukkorahoituspalvelun tarjoaja on samojen luonnollisten henkilöiden tai oikeushenkilöiden määräysvallassa kuin kyseisessä toisessa jäsenvaltiossa toimiluvan saanut joukkorahoituspalvelun tarjoaja.
8. Toimivaltaisen viranomaisen on arvioitava kolmen kuukauden kuluessa täydellisen hakemuksen vastaanottamispäivästä, täyttääkö mahdollinen joukkorahoituspalvelun tarjoaja tässä asetuksessa säädetty vaatimukset, ja annettava kaikilta osin perusteltu päätös, jolla myönnetään tai evätään joukkorahoituspalvelun tarjoajan toimilupa. Kyseisessä arvioinnissa on otettava huomioon niiden joukkorahoituspalvelujen luonne, laajuus ja monimutkaisuus, joita mahdollinen joukkorahoituspalvelun tarjoaja aikoo tarjota. Toimivaltainen viranomainen voi evätä toimiluvan, jos on osoitettavissa objektiivisia syitä, joiden perusteella voidaan katsoa, että joukkorahoituspalvelun tarjoajan hallintoelin saattaa vaarantaa sen tehokkaan, järkevän ja vakaan hoidon ja liiketoiminnan jatkuvuuden sekä sen asiakkaiden etujen ja markkinoiden eheyden asianmukaisen huomioonottamisen.
9. Toimivaltaisen viranomaisen on ilmoitettava arvopaperimarkkinaviranomaiselle kaikista tämän artiklan nojalla myönnettyistä toimiluvista. Arvopaperimarkkinaviranomainen lisää tiedot menestyksekkäistä hakemuksista toimiluvan saaneiden joukkorahoituspalvelun tarjoajien rekisteriin 14 artiklan mukaisesti. Arvopaperimarkkinaviranomainen voi pyytää tietoja varmistaakseen, että toimivaltaiset viranomaiset myöntävät toimilupia tämän artiklan nojalla johdonmukaisella tavalla.
10. Toimivaltaisen viranomaisen on ilmoitettava mahdolliselle joukkorahoituspalvelun tarjoajalle päätöksestään kolmen työpäivän kuluessa päätöksen tekemispäivästä.
11. Tämän artiklan mukaisesti toimiluvan saaneen joukkorahoituspalvelun tarjoajan on täytettävä kaikkina aikoina toimilupansa ehdot.
12. Jäsenvaltiot eivät saa edellyttää joukkorahoituspalveluja rajojen yli tarjoavien joukkorahoituspalvelun tarjoajien fyysistä läsnäoloa muun kuin sen jäsenvaltion alueella, jossa kyseiset joukkorahoituspalvelun tarjoajat ovat saaneet toimiluvan.
13. Tämän asetuksen nojalla toimiluvan saaneet joukkorahoituspalvelun tarjoajat voivat harjoittaa myös muuta kuin tässä artiklassa tarkoitettua toimiluvan piiriin kuuluvaa toimintaa asiaankuuluvan sovellettavan unionin oikeuden tai kansallisen lainsäädännön mukaisesti.
14. Jos direktiivien 2009/110/EY, 2013/36/EU, 2014/65/EU tai (EU) 2015/2366, taikka joukkorahoituspalveluihin ennen tämän asetuksen voimaantuloa sovellettavan kansallisen lainsäädännön nojalla toimiluvan saanut yhteisö hakee tämän asetuksen nojalla joukkorahoituspalvelun tarjoajan toimilupaa, toimivaltainen viranomainen ei saa vaatia kyseistä yhteisöä toimittamaan tietoja tai asiakirjoja, jotka se on jo toimittanut hakiessaan toimilupaa kyseisten direktiivien tai kansallisen lainsäädännön nojalla, edellyttäen että tällaiset tiedot tai asiakirjat ovat edelleen ajan tasalla ja toimivaltaisen viranomaisen saatavilla.
15. Jos mahdollinen joukkorahoituspalvelun tarjoaja haluaa myös hakea toimilupaa maksupalvelujen tarjoamiseen yksinomaan joukkorahoituspalvelujen tarjoamisen yhteydessä ja siltä osin kuin toimivaltaiset viranomaiset ovat myös vastuussa toimiluvasta direktiivin (EU) 2015/2366 nojalla, toimivaltaisten viranomaisten on vaadittava, että kunkin hakemuksen yhteydessä toimitettavat tiedot ja asiakirjat toimitetaan vain kerran.
16. Arvopaperimarkkinaviranomainen laatii luonnokset teknisiksi sääntelystandardeiksi, joissa täsmennetään
 - a) 1 kohdassa tarkoitettua hakemusta koskevat vaatimukset ja järjestelyt, mukaan lukien toimilupahakemusta koskevat vakiomuotoiset lomakkeet, mallit ja menettelyt; ja

b) 2 kohdan j alakohdassa tarkoitettua toiminnan jatkuvuus suunnitelmaa koskevat toimenpiteet ja menettelyt.

Laatiessaan kyseiset luonnokset teknisiksi sääntelystandardeiksi arvopaperimarkkinaviranomainen ottaa huomioon joukkorahoituspalvelun tarjoajan tarjoamien joukkorahoituspalvelujen luonteen, laajuuden ja monimutkaisuuden.

Arvopaperimarkkinaviranomainen toimittaa kyseiset teknisten sääntelystandardien luonnokset komissiolle viimeistään 10 päivänä marraskuuta 2021.

Siirretään komissiolle valta täydentää tätä asetusta hyväksymällä tämän kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuja tekniset sääntelystandardit asetuksen (EU) N:o 1095/2010 10–14 artiklan mukaisesti.

13 artikla

Toimiluvan laajuus

1. Edellä olevan 12 artiklan 10 kohdan nojalla ilmoitetun toimiluvan myöntäneiden toimivaltaisten viranomaisten on varmistettava, että tällaisessa toimiluvassa määritetään ne joukkorahoituspalvelut, joita joukkorahoituspalvelun tarjoajalla on lupa tarjota.

2. Joukkorahoituspalvelun tarjoajan, joka hakee toimilupaa laajentaakseen liiketoimintaansa sellaisiin uusiin joukkorahoituspalveluihin, joita ei ollut ennakoitu 12 artiklan nojalla myönnetyn toimiluvan aikana, on esitettävä niille toimivaltaisille viranomaisille, jotka myönsivät joukkorahoituspalvelun tarjoajalle toimiluvan 12 artiklan nojalla, pyyntö toimilupansa laajentamisesta täydentämällä ja päivittämällä 12 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuja tietoja. Toimiluvan laajentamista koskeva pyyntö on käsiteltävä 12 artiklan 4–11 kohdan mukaisesti.

14 artikla

Joukkorahoituspalvelun tarjoajien rekisteri

1. Arvopaperimarkkinaviranomainen laatii rekisterin kaikista joukkorahoituspalvelun tarjoajista. Rekisterin on oltava julkisesti saatavilla sen verkkosivustolla, ja se on saatettava säännöllisesti ajan tasalle.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettujen rekisterin on sisällettävä seuraavat tiedot:

- a) joukkorahoituspalvelun tarjoajan nimi, oikeudellinen muoto ja tapauksen mukaan joukkorahoituspalvelun tarjoajan oikeushenkilötunnus;
- b) joukkorahoituspalvelun tarjoajan ylläpitämän joukkorahoituspalvelun toimiminen, fyysinen osoite ja internetiosoite;
- c) toimiluvan myöntäneen toimivaltaisen viranomaisen nimi ja osoite sekä sen yhteystiedot;
- d) tiedot joukkorahoituspalveluista, joiden tarjoamiseen joukkorahoituspalvelun tarjoajalla on toimilupa;
- e) luettelo jäsenvaltioista, joissa joukkorahoituspalvelun tarjoaja on ilmoittanut aikomuksestaan tarjota joukkorahoituspalveluja 18 artiklan mukaisesti;
- f) kaikki muut joukkorahoituspalvelun tarjoajan tarjoamat palvelut, jotka eivät kuulu tämän asetuksen soveltamisalaan, viitaten asiaa koskevaan unionin oikeuteen tai kansalliseen lainsäädäntöön;
- g) joukkorahoituspalvelun tarjoajalle tai sen johdolle määrätyt seuraamukset.

3. Mahdollisten 17 artiklan mukaisten joukkorahoituspalvelun tarjoajan toimiluvan peruuttamisten on julkaistava ja säilytettävä julkaisuina rekisterissä viiden vuoden ajan.

15 artikla

Valvonta

1. Joukkorahoituspalvelun tarjoajien on tarjottava palvelujaan toimiluvan myöntäneiden toimivaltaisten viranomaisten valvonnassa.

2. Asiaankuuluvan toimivaltaisen viranomaisen on arvioitava, noudattavatko joukkorahoituspalvelun tarjoajat tässä asetuksessa säädettyjä velvoitteita. Sen on määritettävä, kuinka usein ja kuinka perusteellisesti kyseinen arviointi tehdään ottaen huomioon joukkorahoituspalvelun tarjoajan toiminnan luonne, laajuus ja monimutkaisuus. Asiaankuuluva toimivaltainen viranomainen voi suorittaa joukkorahoituspalvelun tarjoajan paikalla tehtävän tarkastuksen kyseistä arviointia varten.

3. Joukkorahoituspalvelun tarjoajien on ilmoitettava asiaankuuluvalla toimivaltaisella viranomaisella ilman aiheutonta viivytystä kaikista toimiluvan edellytyksiin liittyvistä olennaisista muutoksista ja toimitettava pyynnöstä tiedot, jotka tarvitaan sen arvioimiseksi, noudattavatko ne tätä asetusta.

16 artikla

Joukkorahoituspalvelun tarjoajien raportointi

1. Joukkorahoituspalvelun tarjoajan on toimitettava toimiluvan myöntäneelle toimivaltaiselle viranomaiselle vuosittain ja luottamuksellisesti joukkorahoitusalueensa kautta rahoitettujen hankkeiden luettelo, jossa on täsmennettävä kunkin hankkeen osalta seuraavat tiedot:

- a) hankkeen toteuttaja ja kerättyjen varojen määrä;
- b) 2 artiklan 1 kohdan b, m ja n alakohdassa määritelty liikkeeseen laskettu väline;
- c) yhdistetyt tiedot sijoittajista ja sijoitetun pääoman määrästä jaoteltuina sijoittajien verotuksellisen kotipaikan mukaan siten, että valvutuneet ja ei-valvutuneet sijoittajat erotetaan toisistaan.

2. Toimivaltaisten viranomaisten on toimitettava 1 kohdassa tarkoitetut tiedot arvopaperimarkkinaviranomaiselle nimettömäksi tehdyssä muodossa kuukauden kuluessa kyseisten tietojen vastaanottamisesta. Arvopaperimarkkinaviranomainen laatii unionin joukkorahoitusmarkkinoita koskevat yhdistetyt vuositilastot ja julkaisee ne verkkosivustollaan.

3. Arvopaperimarkkinaviranomainen laatii luonnokset teknisistä täytäntöönpanostandardeista, joissa vahvistetaan tämän artiklan mukaisesti ilmoitettavia tietoja koskevat vaatimukset ja muodot, mallit ja menettelyt.

Arvopaperimarkkinaviranomainen toimittaa kyseiset teknisten sääntelystandardien luonnokset komissiolle viimeistään 10 päivänä marraskuuta 2021.

Siirretään komissiolle valta hyväksyä tämän kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetut tekniset täytäntöönpanostandardit asetuksen (EU) N:o 1095/2010 15 artiklan mukaisesti.

17 artikla

Toimiluvan peruuttaminen

1. Toimiluvan myöntäneillä toimivaltaisilla viranomaisilla on valtuudet peruuttaa toimilupa missä tahansa seuraavista tilanteista, joissa joukkorahoituspalvelun tarjoaja:

- a) ei ole käyttänyt toimilupansa 18 kuukauden kuluessa toimiluvan myöntämispäivästä;
- b) on nimenomaisesti luopunut toimiluvastaan;
- c) ei ole tarjonnut joukkorahoituspalveluja yhdeksän peräkkäisen kuukauden aikana eikä ole enää mukana sellaisten olemassa olevien sopimusten hallinnoinnissa, jotka ovat tulosta alun perin tapahtuneesta yritysrahoitusintressien yhteensovittamisesta sen joukkorahoitusalueensa käyttämällä;
- d) on saanut toimilupansa toimimalla sääntöjenvastaisesti, mukaan lukien antamalla virheellisiä tietoja toimilupahakemuksessaan;
- e) ei täytä enää niitä edellytyksiä, joiden perusteella toimilupa myönnettiin;
- f) on rikkonut vakavasti tätä asetusta.

Toimiluvan myöntäneillä toimivaltaisilla viranomaisilla on myös valtuudet peruuttaa toimilupa missä tahansa seuraavista tilanteista:

- a) kun joukkorahoituspalvelun tarjoaja on myös direktiivin (EU) 2015/2366 mukainen maksupalvelujen tarjoaja ja se on itse tai sen johtajat, työntekijät tai sen puolesta toimivat kolmannet osapuolet ovat rikkoneet direktiivin (EU) 2015/849 täytäntöönpanemiseksi annettuja kansallisia säännöksiä rahanpesun tai terrorismin rahoittamisen osalta; tai
- b) kun joukkorahoituspalvelun tarjoaja tai sen puolesta toimiva kolmas osapuoli on menettänyt toimiluvan, joka oikeuttaa tarjoamaan maksupalveluja direktiivin (EU) 2015/2366 mukaisesti tai sijoituspalveluja direktiivin 2014/65/EU nojalla, eikä kyseinen joukkorahoituspalvelun tarjoaja tai kolmas osapuoli ole korjannut tilannetta 40 kalenteripäivän kuluessa.

2. Kun jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen peruuttaa toimiluvan, kyseisessä jäsenvaltiossa 29 artiklan 2 kohdan mukaisesti keskitetyksi yhteispisteeksi nimetyin toimivaltaisen viranomaisen on ilmoitettava asiasta ilman aiheetonta viivytystä arvopaperimarkkinaviranomaiselle ja niiden muiden jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille, joissa joukkorahoituspalvelun tarjoaja tarjoaa joukkorahoituspalveluja 18 artiklan mukaisesti. Arvopaperimarkkinaviranomainen lisää tiedon toimiluvan peruuttamisesta 14 artiklassa tarkoitettuun rekisteriin.

3. Ennen päätöksen tekemistä toimiluvan peruuttamisesta toimiluvan myöntäneen toimivaltaisen viranomaisen on kuultava toisen jäsenvaltion toimivaltaista viranomaista tapauksissa, joissa joukkorahoituspalvelun tarjoaja on

- a) kyseisessä toisessa jäsenvaltiossa toimiluvan saaneen joukkorahoituspalvelun tarjoajan tytäryritys;

- b) kyseisessä toisessa jäsenvaltiossa toimiluvan saaneen joukkorahoituspalvelun tarjoajan emoyrityksen tytäryritys; tai
- c) samojen luonnollisten henkilöiden tai oikeushenkilöiden määräysvallassa kuin kyseisessä toisessa jäsenvaltiossa toimiluvan saanut joukkorahoituspalvelun tarjoaja.

18 artikla

Joukkorahoituspalvelujen rajatylittävä tarjoaminen

1. Jos 12 artiklan mukaisesti toimiluvan saanut joukkorahoituspalvelun tarjoaja aikoo tarjota joukkorahoituspalveluja muussa jäsenvaltiossa kuin siinä, jonka toimivaltainen viranomainen on myöntänyt toimiluvan 12 artiklan mukaisesti, sen on toimitettava sen jäsenvaltion, jossa toimilupa myönnettiin, 29 artiklan 2 kohdan mukaisesti keskitetyksi yhteyspisteeksi nimeämälle toimivaltaiselle viranomaiselle seuraavat tiedot:

- a) luettelo jäsenvaltioista, joissa joukkorahoituspalvelun tarjoaja aikoo tarjota joukkorahoituspalveluja;
- b) joukkorahoituspalvelujen tarjoamisesta kyseisissä jäsenvaltioissa vastuussa olevien luonnollisten henkilöiden ja oikeushenkilöiden henkilöllisyys;
- c) päivämäärä, josta alkaen joukkorahoituspalvelun tarjoajan on tarkoitus tarjota joukkorahoituspalveluja;
- d) luettelo kaikesta muusta joukkorahoituspalvelun tarjoajan harjoittamasta toiminnasta, joka ei kuulu tämän asetuksen soveltamisalaan.

2. Sen jäsenvaltion, jossa toimilupa myönnettiin, keskitetyn yhteyspisteen on kymmenen työpäivän kuluessa tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen tietojen vastaanottamisesta toimitettava kyseiset tiedot niiden jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille, joissa joukkorahoituspalvelun tarjoaja aikoo tarjota tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja joukkorahoituspalveluja, sekä arvopaperimarkkinaviranomaiselle. Arvopaperimarkkinaviranomainen lisää nämä tiedot 14 artiklassa tarkoitettuun rekisteriin.

3. Sen jäsenvaltion, jossa toimilupa myönnettiin, keskitetyn yhteyspisteen on tämän jälkeen viipymättä ilmoitettava 2 kohdassa tarkoitettuja tietojen toimittamisesta joukkorahoituspalvelun tarjoajalle.

4. Joukkorahoituspalvelun tarjoaja voi aloittaa joukkorahoituspalvelujen tarjoamisen muussa kuin siinä jäsenvaltiossa, jonka toimivaltainen viranomainen on myöntänyt sille toimiluvan, 3 kohdassa tarkoitettujen ilmoituksen vastaanottopäivästä tai viimeistään 15 kalenteripäivän kuluttua 1 kohdassa tarkoitettujen tietojen toimittamisesta.

IV LUKU

Sijoittajansuoja

19 artikla

Asiakkaille annettavat tiedot

1. Kaikkien tietojen, mukaan lukien 27 artiklassa tarkoitettu markkinointiviestintä, jotka joukkorahoituspalvelun tarjoajat antavat asiakkaille ja jotka koskevat joukkorahoituspalvelun tarjoajaa itseään, joukkorahoituspalveluihin tai sijoitukseen liittyviä kustannuksia, taloudellisia riskejä ja maksuja, joukkorahoitushankkeen valintaperusteita ja niiden tarjoamien joukkorahoituspalvelujen luonnetta ja näihin liittyviä riskejä, on oltava tasapuolisia ja selkeitä eivätkä ne saa olla harhaanjohtavia.

2. Joukkorahoituspalvelun tarjoajien on ilmoitettava asiakkailleen, että niiden joukkorahoituspalvelut eivät kuulu direktiivin 2014/49/EU mukaisesti perustettuun talletusten vakuusjärjestelmään ja että niiden joukkorahoituspalvelun kautta hankitut siirtokelpoiset arvopaperit tai joukkorahoitustarkoituksessa sallitut välineet eivät kuulu direktiivin 97/9/EY mukaisesti perustettuun sijoittajien korvausjärjestelmään.

3. Joukkorahoituspalvelun tarjoajien on tiedotettava asiakkailleen 22 artiklassa tarkoitettuja ei-valveutuneita sijoittajia koskevasta harkinta-ajasta. Joukkorahoitustarjouksen tekemisen yhteydessä joukkorahoituspalvelun tarjoajan on annettava kyseinen tieto näkyvällä paikalla välineessä, myös jokaisella mobiilisovelluksella ja verkkosivulla, jolla tällainen tarjous tehdään.

4. Kaikki 1 kohdan mukaisesti annettavat tiedot on ilmoitettava asiakkaille aina tarvittaessa, ainakin ennen joukkorahoitusliiketoimen toteuttamista.

5. Edellä 1, 2 ja 6 kohdassa tarkoitettujen tietojen on oltava kaikkien asiakkaiden käytettävissä joukkorahoitusalan verkkosivuston selkeästi yksilöidyssä ja helposti saatavilla olevassa osassa syrjimättömällä tavalla.

6. Jos joukkorahoituspalvelun tarjoajat soveltavat luottopisteityksiä joukkorahoitushankkeisiin tai ehdottavat joukkorahoitusalan tehtyjen joukkorahoitustarjousten hinnoittelua, niiden on asetettava saataville kuvaus tällaisten luottopisteiden tai hintojen laskentamenetelmästä. Jos laskenta perustuu tileihin, joita ei ole tarkastettu, tästä on ilmoitettava selkeästi laskentamenetelmän kuvauksessa.

7. Pankkiviranomainen laatii tiiviissä yhteistyössä arvopaperimarkkinaviranomaisen kanssa teknisten sääntelystandardien luonnokset, joissa täsmennetään

- a) tiedot, jotka on sisällytettävä 6 kohdassa tarkoitettuun menetelmän kuvaukseen, mukaan lukien tietojen antamismuoto;
- b) tiedot ja tekijät, jotka joukkorahoituspalvelun tarjoajien on otettava huomioon tehdessään 4 artiklan 4 kohdan a ja b alakohdassa tarkoitettua luottoriskin arviointia ja suorittaessaan 4 artiklan 4 kohdan e alakohdassa tarkoitettuja lainan arvonmäärittämiä;
- c) tekijät, jotka joukkorahoituspalvelun tarjoajan on otettava huomioon varmistaessaan, että sen välittämän lainan hinta on 4 artiklan 4 kohdan d alakohdan mukaisesti kohtuullinen ja asianmukainen;
- d) tässä artiklassa vaadittujen toimintaperiaatteiden ja menettelyjen sekä 4 artiklan 4 kohdan f alakohdassa tarkoitettua riskinhallintakehyksen vähimmäissisältö ja hallinnointi.

Pankkiviranomainen toimittaa kyseiset teknisten sääntelystandardien luonnokset komissiolle viimeistään 10 päivänä tammikuuta 2022.

Siirretään komissiolle valta täydentää tätä asetusta hyväksymällä tämän kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuja tekniset sääntelystandardit asetuksen (EU) N:o 1093/2010 10–14 artiklan mukaisesti.

20 artikla

Maksukyvyttömyysasteen ilmoittaminen

1. Lainojen myöntämisen helpottamisesta koostuvia joukkorahoituspalveluja tarjoavien joukkorahoituspalvelujen tarjoajien on

- a) ilmoitettava vuosittain joukkorahoitusalan tarjottujen joukkorahoitushankkeiden maksukyvyttömyysaste vähintään edeltäneiden 36 kuukauden ajalta; ja
- b) julkaistava neljän kuukauden kuluessa kunkin tilikauden päättymisestä selvitys, jossa ilmoitetaan tapauksen mukaan
 - i) kaikkien joukkorahoituspalvelun tarjoajan välittämien lainojen odotettu ja todellinen maksukyvyttömyysaste riskiluokittain viittaamalla riskinhallintakehyksessä vahvistettuihin riskiluokkiin;
 - ii) yhteenveto odotettujen maksukyvyttömyysasteiden määrittämisessä käytetyistä oletuksista; sekä
 - iii) todellinen saavutettu tuotto, jos joukkorahoituspalvelujen tarjoaja tarjosi yksilöllisen lainasalkunhoidon osalta tavoitetuottoa.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettuja maksukyvyttömyysasteita on julkaistava näkyvällä paikalla joukkorahoituspalvelun tarjoajan verkkosivustolla.

3. Arvopaperimarkkinaviranomainen laatii tiiviissä yhteistyössä pankkiviranomaisen kanssa teknisten sääntelystandardien luonnoksia, joissa täsmennetään menetelmä 1 kohdassa tarkoitettujen joukkorahoitusalan tarjottujen hankkeiden maksukyvyttömyysasteiden laskemiseksi.

Arvopaperimarkkinaviranomainen toimittaa kyseiset teknisten sääntelystandardien luonnokset komissiolle viimeistään 10 päivänä marraskuuta 2021.

Siirretään komissiolle valta täydentää tätä asetusta hyväksymällä tämän kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuja tekniset sääntelystandardit asetuksen (EU) N:o 1095/2010 10–14 artiklan mukaisesti.

21 artikla

Sijoitustietämystä kartoittava testi ja tappionsietokyvyn simulointi

1. Joukkorahoituspalvelun tarjoajien on arvioitava, ovatko tarjotut joukkorahoituspalvelut tai mitkä tarjotuista joukkorahoituspalveluista ovat soveltuvia mahdollisille ei-valveutuneille sijoittajille, ennen kuin ne antavat näille täydet mahdollisuudet sijoittaa niiden joukkorahoituspalvelustalla tarjottuihin joukkorahoitushankkeisiin.

2. Sovellettaessa 1 kohdassa tarkoitettua arviointia joukkorahoituspalvelun tarjoajien on pyydettävä tietoja mahdollisen ei-valveutuneen sijoittajan kokemuksesta, sijoitustavoitteista, taloudellisesta tilanteesta ja siitä, ymmärtääkö sijoittaja yleisesti sijoittamiseen ja joukkorahoituspalvelun tarjoamiin sijoitustyyppisiin sijoittamiseen liittyvät riskit, mukaan lukien seuraavat tiedot:

- a) mahdollisen ei-valveutuneen sijoittajan aiemmat sijoitukset siirtokelpoisiin arvopapereihin tai joukkorahoitustarkoituksessa sallittujen välineiden tai lainojen aiemmat hankinnat, mukaan lukien sijoitukset alkuvaiheen tai laajentumisvaiheen yrityksiin;
- b) mahdollisen ei-valveutuneen sijoittajan ymmärrys riskeistä, joita liittyy lainojen myöntämiseen, siirtokelpoisiin arvopapereihin sijoittamiseen tai joukkorahoitustarkoituksessa sallittujen välineiden hankintaan joukkorahoituspalvelun kautta, sekä joukkorahoitussijoituksiin liittyvä ammatillinen kokemus.

3. Joukkorahoituspalvelun tarjoajien on kunkin ei-valveutuneen sijoittajan osalta tarkasteltava uudelleen 1 kohdassa tarkoitettua arviointia kahden vuoden välein kyseisen kohdan mukaisen alkuperäisen arvioinnin tekemisestä.

4. Jos mahdolliset ei-valveutuneet sijoittajat eivät toimita 2 kohdan nojalla vaadittuja tietoja tai jos joukkorahoituspalvelun tarjoajat katsovat kyseisen kohdan nojalla saatujen tietojen perusteella, että mahdollisilla ei-valveutuneilla sijoittajilla on puutteelliset tiedot, taidot tai kokemus, joukkorahoituspalvelun tarjoajien on ilmoitettava kyseisille mahdollisille ei-valveutuneille sijoittajille, että niiden joukkorahoituspalveluilla tarjotut palvelut eivät ehkä ole sopivia kyseisille sijoittajille, ja annettava heille tai niille riskivaroitus. Kyseisessä riskivaroituksessa on varoitettava selkeästi siitä riskistä, että sijoitetut varat saatetaan menettää kokonaisuudessaan. Ei-valveutuneiden sijoittajien on nimenomaisesti vahvistettava saaneensa ja ymmärtäneensä joukkorahoituspalvelun tarjoajan antaman varoituksen.

5. Edellä 1 kohdassa tarkoitettua arviointia varten joukkorahoituspalvelun tarjoajien on myös vaadittava mahdollisia ei-valveutuneita sijoittajia simuloimaan tappionsietokykyään, jonka lasketaan olevan kymmenen prosenttia heidän tai niiden nettovarallisuudesta seuraavien tietojen perusteella:

- a) säännölliset tulot ja kokonaistulot ja se, ansaitaanko tulot vakituisesti vai tilapäisesti;
- b) varat, mukaan lukien finanssisijoitukset ja mahdolliset käteistalletukset mutta pois lukien henkilökohtaiset ja sijoituskiinteistöt sekä eläkerahastot;
- c) rahoitussitoumukset, mukaan lukien säännölliset, nykyiset tai tulevat sitoumukset.

6. Joukkorahoituspalvelun tarjoajien on tarkasteltava kunkin ei-valveutuneen sijoittajan osalta 5 kohdassa tarkoitettua simulointia uudelleen vuosittain kyseisen kohdan mukaisen alkuperäisen simuloinnin tekemisestä.

Mahdollisia ei-valveutuneita sijoittajia ja ei-valveutuneita sijoittajia ei saa estää sijoittamasta joukkorahoitushankkeisiin. Ei-valveutuneiden sijoittajien on vahvistettava saaneensa 5 kohdassa tarkoitettujen simuloinnin tulokset.

7. Aina ennen kuin mahdollinen ei-valveutunut sijoittaja tai ei-valveutunut sijoittaja hyväksyy yksittäisen joukkorahoitustarjouksen ja tekee täten sijoituksen, joka on määrältään suurempi kuin joko 1 000 euroa tai 5 prosenttia kyseisen sijoittajan 5 kohdan mukaisesti lasketusta nettovarallisuudesta sen mukaan, kumpi rahamäärä on suurempi, joukkorahoituspalvelun tarjoajan on varmistettava, että tällainen sijoittaja

- a) saa riskivaroituksen;
- b) antaa nimenomaisen suostumuksen joukkorahoituspalvelun tarjoajalle; ja
- c) osoittaa joukkorahoituspalvelun tarjoajalle, että sijoittaja ymmärtää sijoituksen ja sen riskit.

Tämän kohdan ensimmäisen alakohdan c) alakohtaa sovellettaessa 1 kohdassa tarkoitettua arviointia voidaan käyttää sen osoittamiseksi, että mahdollinen ei-valveutunut sijoittaja tai ei-valveutunut sijoittaja ymmärtää sijoituksen ja sen riskit.

8. Arvopaperimarkkinaviranomainen laatii tiiviissä yhteistyössä pankkiviranomaisen kanssa teknisten sääntelystandardien luonnoksia, joissa täsmennetään tarvittavat järjestelyt

- a) 1 kohdassa tarkoitetun arvioinnin tekemistä varten;
- b) 5 kohdassa tarkoitetun simuloinnin tekemistä varten;
- c) 2 ja 4 kohdassa tarkoitettujen tietojen toimittamista varten.

Kyseisiä teknisten sääntelystandardien luonnoksia laatiessaan arvopaperimarkkinaviranomainen ottaa huomioon joukkorahoituspalvelun tarjoajan tarjoamien joukkorahoituspalvelujen luonteen, laajuuden ja monimutkaisuuden.

Arvopaperimarkkinaviranomainen toimittaa kyseiset teknisten sääntelystandardien luonnokset komissiolle viimeistään 10 päivänä marraskuuta 2021.

Siirretään komissiolle valta täydentää tätä asetusta hyväksymällä tämän kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetut tekniset sääntelystandardit asetuksen (EU) N:o 1095/2010 10–14 artiklan mukaisesti.

22 artikla

Sopimusta edeltävä harkinta-aika

1. Joukkorahoitustarjouksen ehdot sitovat hankkeen toteuttajaa alkaen siitä hetkestä, jona joukkorahoitustarjous listataan joukkorahoituslupastalle, seuraavista päivistä aikaisempaan saakka:

- a) joukkorahoituspalvelun tarjoajan sinä ajankohtana, jona joukkorahoitustarjous listataan sen joukkorahoituslupastalle, ilmoittama joukkorahoitustarjouksen päättymispäivä; tai
- b) päivämäärä, jona rahoitustavoite on saavutettu tai, jos kyseessä on rahoitushaarukka, päivä, jona rahoitushaarukan enimmäistavoite on saavutettu.

2. Joukkorahoituspalvelun tarjoajan on tarjottava sopimusta edeltävä harkinta-aika, jonka kuluessa mahdollinen ei-valveutunut sijoittaja voi milloin tahansa perua tarjouksensa sijoittaa joukkorahoitustarjoukseen tai kiinnostuksenilmaisunsa joukkorahoitustarjoukseen esittämättä perusteluja ja ilman seuraamuksia.

3. Edellä 2 kohdassa tarkoitettu harkinta-aika alkaa hetkellä, jona mahdollinen ei-valveutunut sijoittaja tarjoutuu sijoittamaan tai ilmaisee kiinnostuksensa, ja se päättyy neljän kalenteripäivän päästä.

4. Joukkorahoituspalvelun tarjoajan on pidettävä kirjaa vastaanottamistaan sijoitustarjouksista ja kiinnostuksenilmaisista sekä niiden vastaanottamisajankohdasta.

5. Sijoitustarjouksen tai kiinnostuksenilmaisun peruuttamista koskevien menettelyjen on sisällettävä vähintään samat menettelyt, joita noudattaen mahdollinen ei-valveutunut sijoittaja voi tehdä sijoitustarjouksen tai ilmaista kiinnostuksensa joukkorahoitustarjoukseen.

6. Joukkorahoituspalvelun tarjoajan on annettava mahdolliselle ei-valveutuneelle sijoittajalle täsmällistä, selkeää ja oikea-aikaista tietoa harkinta-ajasta ja sijoitustarjouksen tai kiinnostuksenilmaisun perumista koskevista menettelyistä, mukaan lukien vähintään seuraavat tiedot:

- a) välittömästi ennen kuin mahdollinen ei-valveutunut sijoittaja voi ilmoittaa sijoitustarjouksestaan tai kiinnostuksenilmaisustaan, joukkorahoituspalvelun tarjoajan on annettava mahdolliselle ei-valveutuneelle sijoittajalle seuraavat tiedot:
 - i) sijoitustarjoukseen tai kiinnostuksenilmaisuuksiin sovelletaan harkinta-aikaa;
 - ii) harkinta-ajan kesto;
 - iii) sijoitustarjouksen tai kiinnostuksenilmaisun peruuttamista koskevat menettelyt;
- b) välittömästi sijoitustarjouksen tai kiinnostuksenilmaisun vastaanottamisen jälkeen joukkorahoituspalvelun tarjoajan on ilmoitettava joukkorahoituslupastan kautta mahdolliselle ei-valveutuneelle sijoittajalle harkinta-ajan alkamisesta.

7. Kun on kyse yksilöllisestä lainasalkunhoidosta, tätä artiklaa sovelletaan ainoastaan ei-valveutuneen sijoittajan antamaan alkuperäiseen sijoitusvaluuttuuteen eikä kyseisen valuuttuuteen nojalla yksittäisiin lainoihin tehtyihin sijoituksiin.

23 artikla

Sijoitusta koskeva avaintietoasiakirja

1. Joukkorahoituspalvelun tarjoajien on annettava mahdollisille sijoittajille kaikki tässä artiklassa tarkoitetut tiedot.
2. Joukkorahoituspalvelun tarjoajien on annettava mahdollisille sijoittajille sijoitusta koskeva avaintietoasiakirja, jonka hankkeen toteuttaja on laatinut jokaisesta joukkorahoitustarjouksesta. Sijoitusta koskeva avaintietoasiakirja on laadittava vähintään yhdellä sen jäsenvaltion virallisista kielistä, jonka toimivaltaiset viranomaiset ovat myöntäneet toimiluvan 12 artiklan mukaisesti, tai jollakin muulla kyseisten viranomaisten hyväksymällä kielellä.
3. Jos joukkorahoituspalvelun tarjoaja käyttää markkinointiviestintää joukkorahoitustarjouksen markkinointiin toisessa jäsenvaltiossa, sijoitusta koskeva avaintietoasiakirja on asetettava saataville vähintään yhdellä kyseisen jäsenvaltion virallisista kielistä tai kyseisen jäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten hyväksymällä kielellä.
4. Joukkorahoituspalvelun tarjoajia ei saa estää järjestämästä sijoitusta koskevan avaintietoasiakirjan kääntämisestä jollekin muulle tai jollekin muille kuin 2 tai 3 kohdassa tarkoitetulle kielelle tai tarkoitetuille kielille. Kyseisten käännösten on vastattava tarkoin alkuperäisen sijoitusta koskevan avaintietoasiakirjan sisältöä.
5. Toimivaltaisten viranomaisten on ilmoitettava arvopaperimarkkinaviranomaiselle 2 ja 3 kohdassa tarkoitettu kieli, jonka ne hyväksyvät, tai tarkoitetut kielet, jotka ne hyväksyvät tätä asetusta sovellettaessa. Arvopaperimarkkinaviranomainen julkaisee kyseiset tiedot verkkosivustollaan.

6. Edellä 2 kohdassa tarkoitetun sijoitusta koskevan avaintietoasiakirjan on sisällettävä kaikki seuraavassa luetellut tiedot:

a) liitteessä I vahvistetut tiedot;

b) seuraava vastuuvapauslauseke, joka sijaitsee välittömästi sijoitusta koskevan avaintietoasiakirjan otsikon alla:

”Toimivaltaiset viranomaiset tai Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen eivät ole tarkastaneet tai hyväksyneet tätä joukkorahoitustarjousta.

Kokemuksenne ja osaamisenne asianmukaisuutta ei ole välttämättä arvioitu ennen tämän sijoitusmahdollisuuden antamista. Teillä on täysi vastuu tästä sijoituksesta, mukaan lukien riski sijoitettujen varojen menettämisestä osittain tai kokonaisuudessaan.”;

c) seuraava riskivaroitus:

”Tähän joukkorahoitushankkeeseen tehtävään sijoitukseen liittyy riskejä, mukaan lukien riski sijoitettujen varojen menettämisestä osittain tai kokonaisuudessaan. Sijoitus ei kuulu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/49/EU (*) mukaisesti perustettuihin talletusten vakuusjärjestelmiin. Sijoitus ei myöskään kuulu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 97/9/EY (**) mukaisesti perustettuihin sijoittajien korvausjärjestelmiin.

Saattaa olla, että ette saa sijoituksellenne lainkaan tuottoa.

Kyseessä ei ole säästötuote, ja suosittelemme, että joukkorahoitushankkeisiin tekemänne sijoitukset eivät ylitä kymmentä prosenttia nettovarallisuudestanne.

Sijoitusvälineitä ei ehkä ole mahdollista myydä silloin kun haluatte. Jos ne on mahdollista myydä, myynnistä saattaa silti aiheutua teille tappioita.

(*) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/49/EU, annettu 16 päivänä huhtikuuta 2014, talletusten vakuusjärjestelmistä (uudelleenlaadittu) (EUVL L 173, 12.6.2014, s. 149).

(**) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 97/9/EY, annettu 3 päivänä maaliskuuta 1997, sijoittajien korvausjärjestelmistä (EYVL L 84, 26.3.1997, s. 22).”

7. Sijoitusta koskevan avaintietoasiakirjan on oltava tasapuolinen ja selkeä, se ei saa olla harhaanjohtava, eikä siinä saa olla muita alaviitteitä kuin sellaisia, joissa on viitettietoja, mukaan lukien tapauksen mukaan tekstilainauksia sovellettavasta lainsäädännöstä. Se on esitettävä erillisellä pysyvällä välineellä, joka on selvästi erotettavissa markkinointiviestinnästä ja jossa olisi enintään kuusi A4-kokoista sivua tulostettuna. Kun on kyse joukkorahoitustarkoituksessa sallituista välineistä, ja liitteessä I olevan F osan nojalla vaaditut tiedot eivät mahtuisi yhdelle A4-kokoiselle sivulle tulostettuna, loput tiedot on esitettävä sijoitusta koskevaan avaintietoasiakirjan liitteessä.

8. Joukkorahoituspalvelun tarjoajan on pyydettävä hankkeen toteuttajaa ilmoittamaan sille kaikista tietojen muutoksista, jotta sijoitusta koskeva avaintietoasiakirja voidaan pitää jatkuvasti ajan tasalla joukkorahoitustarjouksen keston ajan. Joukkorahoituspalvelun tarjoajan on välittömästi ilmoitettava sijoittajille, jotka ovat tehneet sijoitustarjouksen tai ilmaisseet kiinnostuksensa joukkorahoitustarjouksesta, kaikista niille ilmoitetuista sijoitusta koskevan avaintietoasiakirjan tietojen olennaisista muutoksista.

9. Jäsenvaltioiden on varmistettava ainakin hankkeen toteuttajan tai sen hallinto-, johto- tai valvontaelinten vastuu sijoitusta koskevassa avaintietoasiakirjassa annetuista tiedoista. Sijoitusta koskevasta avaintietoasiakirjasta vastuussa olevat on yksilöitävä sijoitusta koskevassa avaintietoasiakirjassa selkeästi ilmoittamalla luonnollisten henkilöiden kyseessä ollessa heidän nimensä ja tehtävänsä tai oikeushenkilöiden kyseessä ollessa niiden nimet ja sääntömääräiset kotipaikat; avaintietoasiakirjaan on niin ikään sisällytettävä kyseisten henkilöiden antama vakuutus siitä, että sijoitusta koskevan avaintietoasiakirjan sisältö vastaa heidän parhaan ymmärryksensä mukaan tosiseikkoja ja että sijoitusta koskevasta avaintietoasiakirjasta ei ole jätetty pois mitään asiaan todennäköisesti vaikuttavaa.

10. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että niiden siviilioikeudellista vastuuta koskevia lakeja, asetuksia ja hallinnollisia määräyksiä sovelletaan luonnollisiin henkilöihin ja oikeushenkilöihin, jotka ovat vastuussa sijoitusta koskevassa avaintietoasiakirjassa, mukaan lukien sen mahdolliset käännökset, annetuista tiedoista, ainakin seuraavissa tilanteissa:

a) tiedot ovat harhaanjohtavia tai epätarkkoja; tai

b) sijoitusta koskevassa avaintietoasiakirjassa ei ole keskeisiä tietoja, joiden avulla sijoittajat voivat harkita joukkorahoitushankkeen rahoittamista.

11. Joukkorahoituspalvelun tarjoajilla on oltava käytössä asianmukaiset menettelyt sijoitusta koskevaan avaintietoasiakirjaan sisältyvien tietojen täydellisyyden, oikeellisuuden ja selkeyden tarkastamiseksi, ja niiden on sovellettava näitä menettelyjä.

12. Jos joukkorahoituspalvelun tarjoaja havaitsee sijoitusta koskevassa avaintietoasiakirjassa puutteen, virheen tai epätarkkuuden, jolla saattaa olla olennainen vaikutus sijoituksen odotettuun tuottoon, kyseisen joukkorahoituspalvelun tarjoajan on ilmoitettava tällaisesta puutteesta, virheestä tai epätarkkuudesta viipymättä hankkeen toteuttajalle, jonka on viipymättä täydennettävä tai oikaistava kyseisiä tietoja.

Jos tällaista täydennystä tai oikaisua ei tehdä viipymättä, joukkorahoituspalvelun tarjoajan on keskeytettävä joukkorahoitustarjous, kunnes sijoitusta koskevaa avaintietoasiakirjaa on täydennetty tai oikaistu, mutta enintään 30 kalenteripäivän ajaksi.

Joukkorahoituspalvelun tarjoajan on välittömästi ilmoitettava sijoittajille, jotka ovat tehneet sijoitustarjouksen tai ilmaisseet kiinnostuksensa joukkorahoitustarjoukseen, tällaisista havaituista sääntöjenvastaisuuksista, toimista, jotka joukkorahoituspalvelun tarjoaja on jo toteuttanut ja jotka se tulee vielä toteuttamaan, sekä mahdollisuudesta perua joukkorahoitustarjousta koskeva sijoitustarjouksensa tai kiinnostuksenilmauksensa.

Jos sijoitusta koskevaa avaintietoasiakirjaa ei ole 30 kalenteripäivän kuluessa täydennetty tai oikaistu kaikkien havaittujen sääntöjenvastaisuuksien oikaisemiseksi, joukkorahoitustarjous on peruttava.

13. Mahdollinen sijoittaja voi pyytää joukkorahoituspalvelun tarjoajaa järjestämään sijoitusta koskevan avaintietoasiakirjan kääntämisen sijoittajan valitsemalle kielelle. Käännöksen on vastattava tarkoin ja täsmällisesti alkuperäisen sijoitusta koskevan avaintietoasiakirjan sisältöä.

Jos joukkorahoituspalvelun tarjoaja ei toimita pyydettyä käännöstä sijoitusta koskevasta avaintietoasiakirjasta, sen on ohjeistettava selkeästi mahdollista sijoittajaa pidättäytymästä sijoituksen tekemisestä.

14. Sen jäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset, jossa joukkorahoituspalvelun tarjoajalle myönnettiin toimilupa, voivat vaatia, että sijoitusta koskevasta avaintietoasiakirjasta annetaan ennakkoilmoitus vähintään seitsemän työpäivää ennen kuin se asetetaan mahdollisten sijoittajien saataville. Sijoitusta koskeville avaintietoasiakirjoille ei tarvita toimivaltaisten viranomaisten ennakkohyväksyntää.

15. Jos mahdollisille sijoittajille toimitetaan tämän artiklan mukaisesti laadittu sijoitusta koskeva avaintietoasiakirja, joukkorahoituspalvelun tarjoajien ja hankkeen toteuttajien katsotaan täyttäneen veloitteen laatia avaintietoasiakirja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1286/2014⁽²²⁾ mukaisesti.

Ensimmäistä alakohtaa sovelletaan soveltuvin osin luonnollisiin henkilöihin tai oikeushenkilöihin, jotka antavat neuvoja joukkorahoitustarjouksista tai markkinoivat niitä.

⁽²²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1286/2014, annettu 26 päivänä marraskuuta 2014, vähittäismarkkinoille tarkoitettuja paketoituja ja vakuutusmuotoisia sijoitustuotteita (PRIIP-tuotteita) koskevista avaintietoasiakirjoista (EUVL L 352, 9.12.2014, s. 1).

16. Arvopaperimarkkinaviranomainen laatii luonnokset teknisiksi sääntelystandardeiksi, joissa täsmennetään
- 6 kohdassa ja liitteessä I tarkoitettujen tietojen esittämismallia koskevat vaatimukset ja sen sisältö;
 - suurimmat riskit, jotka liittyvät joukkorahoitustarjoukseen ja jotka on tämän vuoksi ilmoitettava liitteessä I olevan C osan mukaisesti;
 - tietyjen taloudellisten suhdelukujen käyttö keskeisten taloudellisten tietojen selkeyden parantamiseksi, mukaan lukien liitteessä I olevan A osan e alakohdassa tarkoitettujen tietojen esittämistä varten;
 - liitteessä I olevan H osan a alakohdan kattamat palkkiot ja maksut sekä kaupankäyntikulut, mukaan lukien tarkka erittely välittömistä ja välillisistä kustannuksista, joista sijoittaja vastaa.

Arvopaperimarkkinaviranomainen ottaa kyseisiä teknisten sääntelystandardien luonnoksia laatiessaan huomioon joukkorahoituspalvelun tarjoajan tarjoamien joukkorahoituspalvelujen luonteen, laajuuden ja monimutkaisuuden.

Arvopaperimarkkinaviranomainen toimittaa kyseiset teknisten sääntelystandardien luonnokset komissiolle viimeistään 10 päivänä toukokuuta 2022.

Siirretään komissiolle valta täydentää tätä asetusta hyväksymällä tämän kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen teknisten sääntelystandardien asetuksen (EU) N:o 1095/2010 10–14 artiklan mukaisesti.

24 artikla

Sijoitusta koskeva avaintietoasiakirja alustatasolla

1. Poiketen siitä, mitä 23 artiklan 2 kohdan ensimmäisessä virkkeessä ja 23 artiklan 6 kohdan a alakohdassa säädetään, yksilöllistä lainasalkunhoitoa tarjoavien joukkorahoituspalvelun tarjoajien on laadittava tämän artiklan mukaisesti – ja asetettava mahdollisten sijoittajien saataville – alustatasolla sijoitusta koskeva avaintietoasiakirja, joka sisältää kaikki seuraavat tiedot:

- liitteessä I olevassa H ja I osassa annetut tiedot;
- tiedot luonnollisista henkilöistä tai oikeushenkilöistä, jotka ovat vastuussa sijoitusta koskevassa avaintietoasiakirjassa annetuista tiedoista; jos kyse on luonnollisista henkilöistä, mukaan lukien joukkorahoituspalvelun tarjoajan hallinto-, johto- tai valvontaelinten jäsenet, on mainittava luonnollisten henkilöiden nimet ja tehtävät; jos kyse on oikeushenkilöistä, on mainittava nimi ja kotipaikka;
- seuraava vastuulausuma:

”Joukkorahoituspalvelun tarjoaja vakuuttaa, että sen parhaan ymmärryksen mukaan mitään tietoja ei ole jätetty pois tai mitkään tiedot eivät ole olennaisesti harhaanjohtavia tai epätarkkoja. Joukkorahoituspalvelun tarjoaja on vastuussa tämän sijoitusta koskevan avaintietoasiakirjan laatimisesta.”

2. Joukkorahoituspalvelun tarjoajan on pidettävä sijoitusta koskeva avaintietoasiakirja jatkuvasti ajan tasalla alustatasolla joukkorahoitustarjouksen keston ajan. Joukkorahoituspalvelun tarjoajan on välittömästi ilmoitettava sijoittajille, jotka ovat tehneet sijoitustarjouksen tai ilmaisseet kiinnostuksensa joukkorahoitustarjouksesta, kaikista sijoitusta koskevan avaintietoasiakirjan tietojen olennaisista muutoksista.

3. Avaintietoasiakirjan on oltava alustatasolla tasapuolinen ja selkeä, se ei saa olla harhaanjohtava, eikä siinä saa olla muita alaviitteitä kuin sellaisia, joissa viitetaan tietoihin, mukaan lukien tapauksen mukaan tekstilainauksia sovellettavasta lainasäädannöstä. Se on esitettävä erillisellä pysyvällä välineellä, joka on selvästi erotettavissa markkinointiviestinnästä ja jossa olisi enintään kuusi A4-kokoista sivua tulostettuna.

4. Jäsenvaltioiden on varmistettava ainakin joukkorahoituspalvelun tarjoajan vastuu sijoitusta koskevassa avaintietoasiakirjassa annetuista tiedoista alustatasolla. Sijoitusta koskevasta avaintietoasiakirjasta vastuussa olevat on yksilöitävä sijoitusta koskevassa avaintietoasiakirjassa alustatasolla selkeästi ilmoittamalla luonnollisten henkilöiden kyseessä ollessa heidän nimensä ja tehtävänsä tai oikeushenkilöiden kyseessä ollessa niiden nimet ja sääntömääräiset kotipaikat; sijoitusta koskevaan avaintietoasiakirjaan on niin ikään sisällytettävä näiden henkilöiden antama vakuutus siitä, että sijoitusta koskevan avaintietoasiakirjan sisältö vastaa heidän parhaan ymmärryksensä mukaan tosiseikkoja ja että sijoitusta koskeva avaintietoasiakirjasta ei ole jätetty pois mitään asiaan todennäköisesti vaikuttavaa.

5. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että niiden siviilioikeudellista vastuuta koskevia lakeja, asetuksia ja hallinnollisia määräyksiä sovelletaan luonnollisiin henkilöihin ja oikeushenkilöihin, jotka ovat vastuussa sijoitusta koskevassa avaintietoasiakirjassa, mukaan lukien sen mahdolliset käännökset, alustatasolla annetuista tiedoista, ainakin seuraavissa tilanteissa:

- tiedot ovat harhaanjohtavia tai epätarkkoja; tai

b) sijoitusta koskevassa avaintietoasiakirjassa alustatasolla ei ole keskeisiä tietoja, joiden avulla sijoittajat voivat harkita yksilöllisen lainasalkunhoidon kautta sijoittamista.

6. Joukkorahoituspalvelun tarjoajilla on oltava käytössä asianmukaiset menettelyt sijoitusta koskevaan avaintietoasiakirjaan alustatasolla sisältyvien tietojen täydellisyyden, oikeellisuuden ja selkeyden tarkastamiseksi, ja niiden on sovellettava näitä menettelyjä.

7. Jos joukkorahoituspalvelun tarjoaja havaitsee sijoitusta koskevassa avaintietoasiakirjassa alustatasolla puutteen, virheen tai epätarkkuuden, jolla saattaa olla olennainen vaikutus yksilöllisen lainasalkunhoidon odotettuun tuottoon, kyseisen joukkorahoituspalvelun tarjoajan on itse oikaistava sijoitusta koskevassa avaintietoasiakirjassa oleva puute, virhe tai epätarkkuus.

8. Jos mahdollisille sijoittajille toimitetaan tämän artiklan mukaisesti laadittu sijoitusta koskeva avaintietoasiakirja alustatasolla, joukkorahoituspalvelun tarjoajien katsotaan täyttäneen velvoitteen laatia avaintietoasiakirja asetuksen (EU) N:o 1286/2014 mukaisesti.

Ensimmäistä alakohtaa sovelletaan soveltuvin osin luonnollisiin henkilöihin ja oikeushenkilöihin, jotka antavat neuvoja joukkorahoitustarjouksista tai markkinoivat niitä.

25 artikla

Ilmoitustaulu

1. Joukkorahoituspalvelun tarjoajilla voi olla ilmoitustaulu, jossa ne antavat asiakkailleen mahdollisuuden ilmoittaa kiinnostuksesta ostaa ja myydä joukkorahoitusaloillaan alun perin tarjottuja lainoja, siirtokelpoisia arvopapereita tai joukkorahoitustarkoituksessa sallittuja välineitä.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettua ilmoitustaulua ei voi käyttää saattamaan yhteen osto- ja myynti-intressejä joukkorahoituspalvelun tarjoajan käytäntöjen tai sisäisten toimintamenettelyjen avulla siten, että tuloksena on sopimus. Ilmoitustaulu ei näin ollen saa muodostua sisäisestä täsmäytysjärjestelmästä, joka toteuttaa asiakastoimeksiantoja monenkeskisesti.

3. Joukkorahoituspalvelun tarjoajien, jotka sallivat tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen kiinnostuksenilmaisut, on noudatettava seuraavia vaatimuksia:

a) niiden on ilmoitettava asiakkailleen ilmoitustaulun luonteesta 1 ja 2 kohdan mukaisesti;

b) niiden on vaadittava asiakkaitaan, jotka ilmoittavat 1 kohdassa tarkoitettua lainaa, arvopaperin tai välineen myynnistä, asettamaan saataville sijoitusta koskevan avaintietoasiakirjan;

c) niiden on annettava asiakkaille, jotka aikovat ostaa ilmoitustaululla ilmoitettuja lainoja, tiedot joukkorahoituspalvelun tarjoajan välittämien lainojen tuotosta;

d) niiden on varmistettava, että niiden asiakkaille, jotka ilmoittavat kiinnostuksesta ostaa tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettu laina, arvopaperi tai väline ja joiden katsotaan olevan ei-valveutuneita sijoittajia, saavat 19 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tietoa ja 21 artiklan 4 kohdassa tarkoitettua riskivaroituksen.

4. Joukkorahoituspalvelun tarjoajien, jotka sallivat tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen kiinnostuksenilmaisut ja tarjoavat varojen säilytyspalveluja 10 artiklan 1 kohdan mukaisesti, on vaadittava tällaista kiinnostusta ilmaisevia sijoittajiaan ilmoittamaan niille omistajasuhteiden muutoksista, jotta omistussuhteet voidaan tarkistaa ja kirjata.

5. Joukkorahoituspalvelun tarjoajat, jotka ehdottavat viitehintaa tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettua ostoa ja myyntiä varten, on ilmoitettava asiakkailleen, että ehdotettu viitehintaa ei ole sitova, esitettävä perusteet ehdotetulle viitehinnalle ja ilmoitettava menetelmän keskeiset osat 19 artiklan 6 kohdan mukaisesti.

26 artikla

Asiakirjojen saanti

Joukkorahoituspalvelun tarjoajien on

a) säilytettävä kaikki palveluihinsa ja liiketoimiinsa liittyvät asiakirjat pysyvällä välineellä vähintään viiden vuoden ajan;

- b) varmistettava, että asiakkaille tarjottuihin palveluihin liittyvät asiakirjat ovat välittömästi näiden saatavilla milloin tahansa;
- c) säilytettävä kaikki joukkorahoituspalvelun tarjoajien ja niiden asiakkaiden väliset sopimukset vähintään viiden vuoden ajan.

V LUKU

Markkinointiviestintä

27 artikla

Markkinointiviestintää koskevat vaatimukset

1. Joukkorahoituspalvelun tarjoajien on varmistettava, että kaikki niiden palveluja koskeva markkinointiviestintä, mukaan lukien kolmansille osapuolille ulkoistettu, on selvästi tunnistettavissa sellaiseksi.
2. Ennen tietyn hankkeen varainkeruun päättämistä mitään markkinointiviestintää ei saa kohdistaa kohtuuttomalla tavalla yksittäisiin suunniteltuihin taikka vireillä tai käynnissä oleviin joukkorahoitushankkeisiin tai -tarjouksiin.

Markkinointiviestintään sisältyvien tietojen on oltava tasapuolisia ja selkeitä, ne eivät saa olla harhaanjohtavia, ja niiden on oltava johdonmukaisia sijoitusta koskevaan avaintietoasiakirjaan sisältyvien tietojen kanssa, jos sijoitusta koskeva avaintietoasiakirja on jo saatavilla, tai sijoitusta koskevaan avaintietoasiakirjaan sisällytettävien tietojen kanssa, jos sijoitusta koskeva avaintietoasiakirja ei ole vielä saatavilla.

3. Joukkorahoituspalvelun tarjoajien on käytettävä markkinointiviestinnässään yhtä tai useampaa sen jäsenvaltion virallista kieltä, jossa markkinointiviestintää levitetään, tai jotakin muuta kyseisen jäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten hyväksymää kieltä.
4. Sen jäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten, jossa markkinointiviestintää levitetään, vastuulla on valvoa, että joukkorahoituspalvelun tarjoajat noudattavat markkinointiviestintään sovellettavia kansallisia lakeja, asetuksia ja hallinnollisia määräyksiä ja panna ne täytäntöön joukkorahoituspalvelun tarjoajien osalta.
5. Toimivaltaiset viranomaiset eivät saa vaatia, että markkinointiviestinnästä on annettava ennakkoilmoitus tai että sille on hankittava ennakkohyväksyntä.

28 artikla

Markkinointivaatimuksia koskevien kansallisten säännösten julkaiseminen

1. Toimivaltaisten viranomaisten on julkaistava ja pidettävä ajan tasalla verkkosivustoillaan ne joukkorahoituspalvelun tarjoajien harjoittamaan markkinointiviestintään sovellettavat kansalliset lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset, joiden noudattamisen valvonnasta ja täytäntöönpanosta ne joukkorahoituspalvelun tarjoajien osalta vastaavat.
2. Toimivaltaisten viranomaisten on ilmoitettava arvopaperimarkkinaviranomaiselle 1 kohdassa tarkoitetut lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset ja toimitettava arvopaperimarkkinaviranomaiselle tiivistelmä kyseisistä laeista, asetuksista ja hallinnollisista määräyksistä kansainvälisellä rahoitusallalla yleisesti käytetyllä kielellä.
3. Toimivaltaisten viranomaisten on ilmoitettava arvopaperimarkkinaviranomaiselle muutoksista 2 kohdan nojalla toimitettuihin tietoihin ja toimitettava arvopaperimarkkinaviranomaiselle viipymättä ajantasainen tiivistelmä 1 kohdassa tarkoitetuista laeista, asetuksista ja hallinnollisista määräyksistä.
4. Jos toimivaltaiset viranomaiset eivät ole vastuussa 1 kohdassa tarkoitettujen lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten noudattamisen valvonnasta ja täytäntöönpanosta, niiden on julkaistava verkkosivustoillaan yhteystiedot tietojen saamiseksi 1 kohdassa tarkoitetuista laeista, asetuksista ja hallinnollisista määräyksistä.
5. Arvopaperimarkkinaviranomainen laatii luonnokset teknisiksi täytäntöönpanostandardiksi, joissa vahvistetaan vakio- ja lomakkeet, mallit ja menettelyt tämän artiklan mukaisia ilmoituksia varten.

Arvopaperimarkkinaviranomainen toimittaa kyseiset teknisten täytäntöönpanostandardien luonnokset komissiolle viimeistään 10 päivänä marraskuuta 2021.

Siirretään komissiolle valta hyväksyä tämän kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetut tekniset täytäntöönpanostandardit asetuksen (EU) N:o 1095/2010 15 artiklan mukaisesti.

6. Arvopaperimarkkinaviranomaisen on julkaistava verkkosivustollaan 2 kohdassa tarkoitettu tiivistelmä kansainvälisellä rahoitusallalla yleisesti käytössä olevalla kielellä sekä linkit 1 kohdassa tarkoitettujen toimivaltaisten viranomaisten verkkosivustoille ja pidettävä nämä ajan tasalla. Arvopaperimarkkinaviranomaisen ei voida katsoa olevan vastuussa tiivistelmässä esitetystä tiedosta.
7. Toimivaltaisten viranomaisten on toimittava keskitettyinä yhteyspisteinä, jotka vastaavat markkinointisääntöjä koskevien tietojen toimittamisesta omasta jäsenvaltiostaan.

8. Toimivaltaisten viranomaisten on raportoitava säännöllisesti ja vähintään kerran vuodessa arvopaperimarkkinaviranomaiselle edeltävän vuoden aikana toteutetuista täytäntöönpanotoimista, jotka perustuvat joukkorahoituspalvelun tarjoajien harjoittamaan markkinointiviestintään sovellettaviin kansallisiin lakeihin, asetuksiin ja hallinnollisiin määräyksiin. Raportissa on mainittava erityisesti

- a) tapauksen mukaan toteutettujen täytäntöönpanotoimien kokonaismäärä sääntöjenvastaisuuden tyypin mukaan;
- b) jos saatavilla, täytäntöönpanotoimien tulokset, mukaan lukien määrättyjen seuraamusten tyypit tai joukkorahoituspalvelun tarjoajien toteuttamat korjaavat toimet; ja
- c) jos saatavilla, esimerkkejä tavoista, joilla toimivaltaiset viranomaiset ovat puuttuneet tapauksiin, joissa joukkorahoituspalvelun tarjoajat eivät ole noudattaneet kansallisia lakeja, asetuksia ja hallinnollisia määräyksiä.

VI LUKU

Toimivaltaiset viranomaiset ja arvopaperimarkkinaviranomainen

29 artikla

Toimivaltaiset viranomaiset

1. Jäsenvaltioiden on nimettävä toimivaltaiset viranomaiset, jotka vastaavat tässä asetuksessa säädettyjen tehtävien ja velvollisuuksien hoitamisesta, ja ilmoitettava tästä arvopaperimarkkinaviranomaiselle.
2. Jos jäsenvaltiot nimeävät 1 kohdan nojalla useamman kuin yhden toimivaltaisen viranomaisen, niiden on määriteltävä kunkin viranomaisen tehtävät ja nimettävä yksi niistä keskitetyksi yhteyspisteeksi toimivaltaisten viranomaisten välistä ja arvopaperiviranomaisen kanssa tehtävää rajatylittävää hallinnollista yhteistyötä varten.
3. Arvopaperimarkkinaviranomainen julkaisee verkkosivustollaan luettelon 1 kohdan mukaisesti nimetyistä toimivaltaisista viranomaisista.

30 artikla

Toimivaltaisten viranomaisten valtuudet

1. Voidakseen hoitaa tämän asetuksen mukaiset tehtävänsä toimivaltaisilla viranomaisilla on oltava kansallisen lain mukaisesti vähintään seuraavat tutkintavaltuudet:
 - a) valtuudet vaatia joukkorahoituspalvelun tarjoajia ja joukkorahoituspalvelujen tarjoamiseen liittyviä tehtäviä hoitamaan nimettyjä kolmansia osapuolia sekä luonnollisia henkilöitä tai oikeushenkilöitä, joiden määräysvallassa ne ovat tai jotka ovat niiden määräysvallassa, toimittamaan tietoja ja asiakirjoja;
 - b) valtuudet vaatia joukkorahoituspalvelun tarjoajien ja joukkorahoituspalvelujen tarjoamiseen liittyviä tehtäviä hoitamaan nimettyjen kolmansien osapuolten tilintarkastajia ja johtajia antamaan tietoja;
 - c) valtuudet toteuttaa paikan päällä tehtäviä tarkastuksia tai tutkimuksia muissa tiloissa kuin luonnollisten henkilöiden yksityisasunnoissa, ja tätä varten valtuudet päästä tiloihin asiakirjoihin ja muihin tietoihin tutustumiseksi niiden muodosta riippumatta, jos voidaan perustellusti epäillä, että asiakirjoilla ja muilla tiedoilla, jotka liittyvät tarkastuksen tai tutkimuksen kohteeseen, voi olla merkitystä osoitettaessa tämän asetuksen rikkominen.
2. Voidakseen hoitaa tämän asetuksen mukaiset tehtävänsä toimivaltaisilla viranomaisilla on oltava kansallisen lain mukaisesti vähintään seuraavat valvontavaltuudet:
 - a) valtuudet lykätä joukkorahoitustarjousta kerrallaan enintään kymmenellä peräkkäisellä työpäivällä, jos on perusteltu syy epäillä, että tätä asetusta on rikottu;
 - b) valtuudet kieltää markkinointiviestintä tai lykätä sitä taikka vaatia joukkorahoituspalvelun tarjoajaa tai joukkorahoituspalvelujen tarjoamiseen liittyviä tehtäviä hoitamaan nimettyä kolmatta osapuolta lopettamaan markkinointiviestintä taikka lykkäämään sitä kerrallaan enintään kymmenellä peräkkäisellä työpäivällä, jos on perusteltu syy epäillä, että tätä asetusta on rikottu;
 - c) valtuudet kieltää joukkorahoitustarjous, jos ne toteavat, että tätä asetusta on rikottu, tai jos on perusteltu syy epäillä, että sitä voidaan rikkoa;
 - d) valtuudet keskeyttää tai vaatia joukkorahoituspalvelun tarjoajaa keskeyttämään joukkorahoituspalvelujen tarjoaminen kerrallaan enintään kymmeneksi peräkkäiseksi työpäiväksi, jos on perusteltu syy epäillä, että tätä asetusta on rikottu;

- e) valtuudet kieltää joukkorahoituspalvelujen tarjoaminen, jos ne toteavat, että tätä asetusta on rikottu;
- f) valtuudet saattaa yleiseen tietoon, että joukkorahoituspalvelun tarjoaja tai joukkorahoituspalvelujen tarjoamiseen liittyviä tehtäviä hoitamaan nimetty kolmas osapuoli ei noudata velvoitteitaan;
- g) valtuudet julkaista tai vaatia joukkorahoituspalvelun tarjoajaa tai joukkorahoituspalvelujen tarjoamiseen liittyviä tehtäviä suorittamaan nimettyä kolmatta osapuolta julkaisemaan kaikki olennaiset tiedot, joilla voi olla vaikutusta joukkorahoituspalvelun tarjoamiseen, jotta voidaan varmistaa sijoittajansuoja tai markkinoiden moitteeton toiminta;
- h) valtuudet keskeyttää tai vaatia joukkorahoituspalvelun tarjoajaa tai joukkorahoituspalvelujen tarjoamiseen liittyviä tehtäviä suorittamaan nimettyä kolmatta osapuolta keskeyttämään joukkorahoituspalvelujen tarjoaminen, jos toimivaltaiset viranomaiset katsovat joukkorahoituspalvelun tarjoajan tilanteen sellaiseksi, että joukkorahoituspalvelun tarjoaminen ei olisi sijoittajien etujen mukaista;
- i) valtuudet siirtää olemassa olevat sopimukset toiselle joukkorahoituspalvelun tarjoajalle, jos joukkorahoituspalvelun tarjoajan toimilupa peruutetaan 17 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan c alakohdan mukaisesti asiakkaiden ja vastaanottavan joukkorahoituspalvelun tarjoajan suostumuksella.

Tämän kohdan mukaisia valtuuksia käytettäessä toteutettujen toimenpiteiden on oltava oikeasuhteisia, asianmukaisesti perusteltuja, ja ne on toteutettava 40 artiklan mukaisesti.

3. Toimivaltainen viranomainen voi pyytää asiaankuuluvia oikeusviranomaisia päättämään 1 ja 2 kohdassa tarkoitettujen valtuuksien käyttämisestä, jos kansallisessa lainsäädännössä näin edellytetään.

4. Joukkorahoituspalvelun tarjoajalla, jolle voimassa olevat sopimukset siirretään 2 kohdan ensimmäisen alakohdan i alakohdan mukaisesti, on oltava lupa tarjota joukkorahoituspalveluja samassa jäsenvaltiossa, jossa alkuperäinen joukkorahoituspalvelun tarjoaja oli saanut toimiluvan.

5. Toimivaltaisten viranomaisten on suoritettava 1 ja 2 kohdassa tarkoitettujen tehtävönsä ja käytettävä mainituissa kohdissa tarkoitettuja valtuuksiaan jollain seuraavista tavoista:

- a) suoraan;
- b) yhteistyössä muiden viranomaisten kanssa;
- c) omalla vastuullaan antamalla valtuudet tällaisille viranomaisille;
- d) saattamalla asia toimivaltaisten oikeusviranomaisten käsiteltäväksi.

6. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että on otettu käyttöön asianmukaisia toimenpiteitä sen varmistamiseksi, että toimivaltaisilla viranomaisilla on kaikki tehtäviensä suorittamisen edellyttämät valvonta- ja tutkintavaltuudet.

7. Luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön, joka saattaa toimivaltaisen viranomaisen saataville tietoja tämän asetuksen mukaisesti, ei katsota rikkovan mitään tietojen ilmaisemista koskevaa rajoitusta, joka on asetettu sopimuksella taikka lailla, asetuksella tai hallinnollisella määräyksellä, eikä kyseistä henkilöä saa asettaa minkäänlaiseen vastuuvollisuuteen tällaisen ilmoituksen osalta.

31 artikla

Toimivaltaisten viranomaisten välinen yhteistyö

1. Toimivaltaisten viranomaisten on tehtävä yhteistyötä keskenään tätä asetusta sovellettaessa. Niiden on vaihdettava tietoja ilman aiheetonta viivytystä ja tehtävä yhteistyötä tutkinta-, valvonta- ja täytäntöönpanotoimissa.

Jos jäsenvaltiot ovat 39 artiklan 1 kohdan mukaisesti päättäneet säätää rikosoikeudellisista seuraamuksista tämän asetuksen rikkomisesta, niiden on varmistettava, että on otettu käyttöön asianmukaisia toimenpiteitä, jotta toimivaltaisilla viranomaisilla on kaikki tarvittavat valtuudet olla yhteydessä oikeus- ja syyttäviviranomaisiin tai rikosoikeusviranomaisiin lainkäyttöalueellaan saadakseen yksityiskohtaisia tietoja rikosoikeudellisista tutkimuksista tai menettelyistä, jotka on käynnistetty tämän asetuksen rikkomisista, ja toimittakseen samat tiedot muille toimivaltaisille viranomaisille sekä arvopaperimarkkinaviranomaiselle, jotta ne voivat täyttää velvollisuutensa tehdä yhteistyötä tätä asetusta sovellettaessa.

2. Toimivaltainen viranomainen voi kieltäytyä pyynnöstä toimittaa tietoja tai tehdä yhteistyötä tutkinnassa ainoastaan seuraavissa poikkeuksellisissa tilanteissa:

- a) jos pyynnön noudattaminen vaikuttaa todennäköisesti haitallisesti sen omaan tutkintaan, täytäntöönpanon valvontaan tai rikostutkintaan;
- b) jos oikeudenkäyntimenettelyjä on samojen toimien osalta ja samoja luonnollisia henkilöitä tai oikeushenkilöitä vastaan jo pantu vireille sen jäsenvaltion viranomaisissa, jolle pyyntö on osoitettu;
- c) jos pyynnön saaneessa jäsenvaltiossa on jo annettu samojen toimien osalta ja tällaisia luonnollisia henkilöitä tai oikeushenkilöitä koskeva lainvoimainen tuomio.

3. Toimivaltaisten viranomaisten on pyynnöstä toimitettava tämän asetuksen soveltamiseksi tarvittavat tiedot ilman aiheutonta viivytystä.

4. Toimivaltainen viranomainen voi pyytää toisen jäsenvaltion toimivaltaiselta viranomaiselta apua paikan päällä tehtäviä tarkastuksia tai tutkimuksia varten.

Pyynnön esittävän toimivaltaisen viranomaisen on ilmoitettava arvopaperimarkkinaviranomaiselle kaikista ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetuista pyynnöistä. Jos toimivaltainen viranomainen vastaanottaa toisen jäsenvaltion toimivaltaiselta viranomaiselta pyynnön, joka koskee paikan päällä tehtävän tarkastuksen tai tutkimuksen suorittamista, se voi toteuttaa minkä tahansa seuraavista toimista:

- a) suorittaa paikan päällä tehtävän tarkastuksen tai tutkimuksen itse;
- b) antaa pyynnön esittäneen toimivaltaisen viranomaisen osallistua paikan päällä tehtävään tarkastukseen tai tutkimukseen;
- c) antaa pyynnön esittäneen toimivaltaisen viranomaisen suorittaa paikan päällä tehtävän tarkastuksen tai tutkimuksen itse;
- d) nimetä tarkastajat tai asiantuntijat suorittamaan paikan päällä tehtävän tarkastuksen tai tutkimuksen;
- e) antaa valvontatoimiin liittyviä erityistehtäviä myös muille toimivaltaisille viranomaisille.

5. Toimivaltaiset viranomaiset voivat saattaa arvopaperimarkkinaviranomaisen käsiteltäväksi tilanteet, joissa yhteistyöpyyntö, erityisesti tietojen vaihtoa koskeva pyyntö, on hylätty tai siihen ei ole vastattu kohtuullisessa ajassa. Arvopaperimarkkinaviranomainen voi tällaisissa tilanteissa toimia sille asetuksen (EU) N:o 1095/2010 19 artiklan nojalla siirretyn toimivallan mukaisesti, sanotun kuitenkaan rajoittamatta Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 258 artiklan soveltamista.

6. Toimivaltaisten viranomaisten on koordinoitava tiiviisti valvontatoimiaan havaitakseen ja korjatakseen tämän asetuksen rikkomiset, kehittääkseen ja edistääkseen parhaita käytäntöjä, helpottaakseen yhteistyötä, parantaakseen tulkinnan johdonmukaisuutta ja antaakseen muita lainkäyttöalueita koskevia arviointeja mahdollisissa erimielisyystilanteissa.

7. Jos toimivaltainen viranomainen katsoo, että jotakin tämän asetuksen vaatimusta ei ole noudatettu, tai sillä on syytä epäillä näin olevan, sen on ilmoitettava havainnoistaan riittävän yksityiskohtaisesti rikkomisesta epäillyn yhteisön tai rikkomisesta epäiltyjen yhteisöjen toimivaltaiselle viranomaiselle.

8. Arvopaperimarkkinaviranomainen laatii teknisten sääntelystandardien luonnoksia, joissa täsmennetään tiedot, joita toimivaltaiset viranomaiset vaihtavat 1 kohdan mukaisesti.

Arvopaperimarkkinaviranomainen toimittaa kyseiset teknisten sääntelystandardien luonnokset komissiolle viimeistään 10 päivänä toukokuuta 2022.

Siirretään komissiolle valta täydentää tätä asetusta hyväksymällä tämän kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen teknisten sääntelystandardien asetuksen (EU) N:o 1095/2010 10–14 artiklan mukaisesti.

9. Arvopaperimarkkinaviranomainen laatii teknisten täytäntöönpanostandardien luonnoksia toimivaltaisten viranomaisten välisessä yhteistyössä ja tietojenvaihdossa käytettävien vakiomuotoisten lomakkeiden, mallien ja menettelyjen laatimista varten.

Arvopaperimarkkinaviranomainen toimittaa kyseiset teknisten täytäntöönpanostandardien luonnokset komissiolle viimeistään 10 päivänä toukokuuta 2022.

Siirretään komissiolle valta hyväksyä tämän kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen teknisten täytäntöönpanostandardien luonnokset asetuksen (EU) N:o 1095/2010 15 artiklan mukaisesti.

32 artikla

Toimivaltaisten viranomaisten ja arvopaperimarkkinaviranomaisen välinen yhteistyö

1. Toimivaltaisten viranomaisten ja arvopaperimarkkinaviranomaisen on tätä asetusta sovellettaessa tehtävä keskenään tiivistä yhteistyötä asetuksen (EU) N:o 1095/2010 mukaisesti. Niiden on vaihdettava tietoja hoitaa tämän luvun mukaiset tehtävänsä.

2. Jos kyse on paikan päällä tehtävästä tarkastuksesta tai tutkimuksesta, jolla on rajatylittäviä vaikutuksia, arvopaperimarkkinaviranomainen koordinoi tarkastuksen tai tutkimuksen, jos jokin toimivaltaisista viranomaisista sitä pyytää.
3. Toimivaltaisten viranomaisten on asetuksen (EU) N:o 1095/2010 35 artiklan mukaisesti toimitettava arvopaperimarkkinaviranomaiselle viipymättä kaikki tiedot, joita se tarvitsee tehtäviensä suorittamiseksi.
4. Jotta voidaan varmistaa tämän artiklan yhdenmukaiset soveltamisedellytykset, arvopaperimarkkinaviranomainen laatii teknisten täytäntöönpanostandardien luonnoksia toimivaltaisten viranomaisten ja arvopaperimarkkinaviranomaisen välisessä yhteistyössä ja tietojenvaihdossa käytettävien vakiomuotoisten lomakkeiden, mallien ja menettelyjen laatimista varten.

Arvopaperimarkkinaviranomainen toimittaa kyseiset teknisten täytäntöönpanostandardien luonnokset komissiolle viimeistään 10 päivänä toukokuuta 2022.

Siirretään komissiolle valta hyväksyä tämän kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetut tekniset täytäntöönpanostandardit asetuksen (EU) N:o 1095/2010 15 artiklan mukaisesti.

33 artikla

Yhteistyö muiden viranomaisten kanssa

Jos joukkorahoituspalvelun tarjoaja harjoittaa muuta kuin 12 artiklassa tarkoitetun toimiluvan piiriin kuuluvaa toimintaa, toimivaltaisten viranomaisten on tehtävä yhteistyötä niiden viranomaisten kanssa, jotka vastaavat tällaisen muun toiminnan valvonnasta asiaa koskevassa unionin oikeudessa tai kansallisessa lainsäädännössä säädetyin mukaisesti.

34 artikla

Ilmoitusvelvollisuudet

Jäsenvaltioiden on ilmoitettava viimeistään 10 päivänä marraskuuta 2021 komissiolle ja arvopaperimarkkinaviranomaiselle tämän luvun täytäntöönpanoa koskevat lakinsa, asetuksensa ja hallinnolliset määräyksensä, mukaan lukien mahdolliset asiaa koskevat rikosoikeudelliset säännökset. Jäsenvaltioiden on ilman aiheetonta viivytystä ilmoitettava komissiolle ja arvopaperimarkkinaviranomaiselle niihin mahdollisesti tehtävistä myöhemmistä muutoksista.

35 artikla

Salassapitovelvollisuus

1. Kaikki toimivaltaisten viranomaisten välillä tämän asetuksen mukaisesti vaihdettavat tiedot, jotka koskevat liiketoiminta- tai toimintaolosuhteita ja muita taloudellisia tai henkilökohtaisia asioita, on katsottava luottamuksellisiksi, ja niihin on sovellettava salassapitovelvollisuutta koskevia vaatimuksia, paitsi jos toimivaltainen viranomainen ilmoittaa tietoja toimittaessaan, että tällaiset tiedot saa ilmaista, tai jos niiden ilmaiseminen on tarpeen oikeudellisia menettelyjä varten.
2. Salassapitovelvollisuus koskee kaikkia toimivaltaisen viranomaisen tai toimivaltaisen viranomaisen valtuuttaman kolmannen osapuolen palveluksessa olevia tai olleita luonnollisia henkilöitä tai oikeushenkilöitä. Salassapitovelvollisuuden piiriin kuuluvaa tietoa ei saa ilmaista toiselle luonnolliselle henkilölle tai oikeushenkilölle eikä toiselle viranomaiselle, ellei unionin oikeudessa tai kansallisessa lainsäädännössä toisin säädetä.

36 artikla

Tietosuoja

Käsitellessään henkilötietoja tämän asetuksen soveltamisalan puitteissa toimivaltaiset viranomaiset suorittavat tämän asetuksen mukaiset tehtävänsä asetuksen (EU) 2016/679 mukaisesti.

Käsitellessään henkilötietoja tämän asetuksen soveltamisalan puitteissa, arvopaperimarkkinaviranomainen noudattaa asetusta (EU) 2018/1725.

37 artikla

Suojatoimenpiteet

1. Jos sen jäsenvaltion toimivaltaisella viranomaisella, jossa joukkorahoituspalveluja tarjotaan, on selkeät ja todennettavissa olevat perusteet uskoa, että joukkorahoituspalvelun tarjoaja tai joukkorahoituspalvelujen tarjoamiseen liittyviä tehtäviä hoitamaan nimetyt kolmannet osapuolet ovat syyllistyneet sääntöjenvastaisuuksiin tai että joukkorahoituspalveluntarjoajat tai kolmannet osapuolet ovat rikkoneet tämän asetuksen mukaisia velvoitteitaan, toimivaltaisen viranomaisen on ilmoitettava asiasta toimiluvan myöntäneelle toimivaltaiselle viranomaiselle ja arvopaperimarkkinaviranomaiselle.

2. Jos joukkorahoituspalvelun tarjoaja tai joukkorahoituspalvelujen tarjoamiseen liittyviä tehtäviä hoitamaan nimetty kolmas osapuoli jatkaa tämän asetuksen rikkomista toimiluvan myöntäneen toimivaltaisen viranomaisen toteuttamista toimenpiteistä huolimatta, sen jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen, jossa joukkorahoituspalveluja tarjotaan, on asiasta toimiluvan myöntäneelle toimivaltaiselle viranomaiselle ja arvopaperimarkkinaviranomaiselle ilmoitettavaan toteutettava kaikki asianmukaiset toimenpiteet sijoittajien suojaamiseksi ja ilmoitettava niistä ilman aiheetonta viivytystä komissiolle ja arvopaperimarkkinaviranomaiselle.

3. Jos toimivaltainen viranomainen on eri mieltä toisen toimivaltaisen viranomaisen tämän artiklan 2 kohdan nojalla toteuttamista toimenpiteistä, se voi ilmoittaa asiasta arvopaperimarkkinaviranomaiselle. Arvopaperimarkkinaviranomainen voi toimia sille asetuksen (EU) N:o 1095/2010 19 artiklan nojalla annettujen valtuuksien mukaisesti.

38 artikla

Toimivaltaisten viranomaisten suorittama valitusten käsittely

1. Toimivaltaisten viranomaisten on otettava käyttöön menettelyt, joiden avulla asiakkaat ja muut asianomaiset osapuolet, mukaan lukien kuluttajajärjestöt, voivat tehdä toimivaltaisille viranomaisille valituksia, kun joukkorahoituspalvelun tarjoajien väitetään rikkoneen tätä asetusta. Valitukset olisi kaikissa tapauksissa hyväksyttävä kirjallisessa tai sähköisessä muodossa sen jäsenvaltion virallisella kielellä, jossa valitus tehdään, tai kyseisen jäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten hyväksymällä kielellä.

2. Tiedot 1 kohdassa tarkoitetuista valitusmenettelyistä on asetettava saataville kunkin toimivaltaisen viranomaisen verkkosivustolla ja ilmoitettava arvopaperimarkkinaviranomaiselle. Arvopaperimarkkinaviranomainen julkaisee verkkosivustollaan viittaukset valitusmenettelyjä koskeviin toimivaltaisten viranomaisten verkkosivustojen osioihin.

VII LUKU

Hallinnolliset seuraamukset ja muut hallinnolliset toimenpiteet

39 artikla

Hallinnolliset seuraamukset ja muut hallinnolliset toimenpiteet

1. Jäsenvaltioiden on kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti annettava toimivaltaisille viranomaisille valtuudet määrätä hallinnollisia seuraamuksia ja toteuttaa muita asianmukaisia hallinnollisia toimenpiteitä, jotka ovat tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia, sanotun kuitenkin rajoittamatta 30 artiklan mukaisia toimivaltaisten viranomaisten valvonta- ja tutkintavaltuuksia sekä jäsenvaltioiden oikeutta säätää rikosoikeudellisista seuraamuksista ja määrätä niitä. Kyseisiä hallinnollisia seuraamuksia ja muita hallinnollisia toimenpiteitä on sovellettava ainakin seuraaviin tapauksiin:

- a) 3, 4 ja 5 artiklan, 6 artiklan 1–6 kohdan, 7 artiklan 1–4 kohdan, 8 artiklan 1–6 kohdan, 9 artiklan 1 ja 2 kohdan, 10 artiklan, 11 artiklan, 12 artiklan 1 kohdan, 13 artiklan 2 kohdan, 15 artiklan 2 ja 3 kohdan, 16 artiklan 1 kohdan, 18 artiklan 1 ja 4 kohdan, 19 artiklan 1–6 kohdan, 20 artiklan 1 ja 2 kohdan, 21 artiklan 1–7 kohdan, 22 artiklan, 23 artiklan 2–13 kohdan, 24, 25 ja 26 artiklan sekä 27 artiklan 1–3 kohdan rikkominen;
- b) kieltäytyminen yhteistyöstä tai tietojen toimittamisesta 30 artiklan 1 kohdan soveltamisalaan kuuluvan tutkimuksen tai tarkastuksen tai pyynnön yhteydessä.

Jäsenvaltiot voivat päättää, että ne eivät vahvista hallinnollisia seuraamuksia tai muita hallinnollisia toimenpiteitä koskevia sääntöjä sellaisten rikkomisten osalta, joihin sovelletaan niiden kansallisen lainsäädännön nojalla rikosoikeudellisia seuraamuksia.

Jäsenvaltioiden on annettava ensimmäisessä ja toisessa alakohdassa tarkoitettujen säännöt yksityiskohtaisesti tiedoksi komissiolle ja arvopaperimarkkinaviranomaiselle viimeistään 10 päivänä marraskuuta 2021. Jäsenvaltioiden on annettava niitä koskevat myöhemmät muutokset viipymättä tiedoksi komissiolle ja arvopaperimarkkinaviranomaiselle.

2. Jäsenvaltioiden on kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti varmistettava, että toimivaltaisilla viranomaisilla on valtuudet määrätä ainakin seuraavat hallinnolliset seuraamukset ja muut hallinnolliset toimenpiteet 1 kohdan ensimmäisen alakohdan a alakohdassa luetelluista rikkomisista:

- a) julkinen ilmoitus, josta käy ilmi rikkomisesta vastuussa olevan luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön nimi sekä rikkomisen luonne;
- b) määräys, jossa luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä kielletään jatkamasta rikkomisen käsittävää toimintaa ja olemaan toistamatta sitä;
- c) kielto, jossa rikkomisesta vastuussa olevan oikeushenkilön hallintoelimen jäsentä tai muuta rikkomisesta vastuussa olevana pidettyä luonnollista henkilöä kielletään hoitamasta johtotehtäviä joukkorahoituspalvelun tarjoajissa;

- d) hallinnollinen sakko, jonka enimmäismäärä on vähintään kaksi kertaa suurempi kuin rikkomisesta saatu hyöty, jos se voidaan määrittää, vaikka määrä ylittäisi e alakohdassa säädetty enimmäismäärät;
- e) oikeushenkilön osalta hallinnollinen sakko, jonka enimmäismäärä on vähintään 500 000 euroa, tai niissä jäsenvaltioissa, joiden rahayksikkö ei ole euro, vastaava arvo kansallisena valuuttana 9 päivänä marraskuuta 2020, tai enintään viisi prosenttia kyseisen oikeushenkilön vuotuisesta kokonaisliikevaihdosta viimeisimmän käytettävissä olevan, ylimmän hallintoelimen hyväksymän tilinpäätöksen mukaisesti. Jos oikeushenkilö on emoyritys tai sellaisen emoyrityksen tytäryritys, jonka on laadittava Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2013/34/EU⁽²³⁾ mukaisesti konsernitiinpäätös, asiaankuuluva vuotuinen kokonaisliikevaihto on koko konsernin emoyrityksen ylimmän hallintoelimen hyväksymän viimeisen käytettävissä olevan konsernitiinpäätöksen mukainen vuotuinen kokonaisliikevaihto tai vastaavan tyyppinen tulo tilinpäätöksiin sovellettavan asiaankuuluvan unionin oikeuden mukaisesti;
- f) luonnollisen henkilön osalta hallinnollinen sakko, jonka enimmäismäärä on vähintään 500 000 euroa, tai niissä jäsenvaltioissa, joiden rahayksikkö ei ole euro, vastaava arvo kansallisena valuuttana 9 päivänä marraskuuta 2020.
3. Jäsenvaltiot voivat säätää lisäseuraamuksista tai -toimenpiteistä ja tässä asetuksessa säädettyjä korkeammista hallinnollisista sakoista sekä rikkomisesta vastuussa olevien luonnollisten henkilöiden että oikeushenkilöiden osalta.

40 artikla

Valvontavaltuuksien ja seuraamusten määräämistä koskevien valtuuksien käyttö

1. Kun toimivaltaiset viranomaiset määrittävät 39 artiklan mukaisesti määrättävän hallinnollisen seuraamuksen tai muun hallinnollisen toimenpiteen tyyppiä ja tasoa, niiden on otettava huomioon missä määrin rikkominen on tahallinen tai tuottamuksellinen, ja kaikki muut asiaan vaikuttavat olosuhteet, mukaan lukien tapauksen mukaan seuraavat:

- a) rikkomisen vakavuus ja kesto;
- b) rikkomisesta vastuussa olevan luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön vastuun aste;
- c) rikkomisesta vastuussa olevan luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön taloudellinen vahvuus, jota osoittavat vastuussa olevan oikeushenkilön kokonaisliikevaihto tai vastuussa olevan luonnollisen henkilön vuositulot ja nettovarallisuus;
- d) rikkomisesta vastuussa olevan luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön saamien voittojen tai välttämien tappioiden suuruus, jos ne ovat määritettävissä;
- e) rikkomisesta kolmansille osapuolille aiheutuneet tappiot, jos ne ovat määritettävissä;
- f) se, missä määrin rikkomisesta vastuussa oleva luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö on tehnyt yhteistyötä toimivaltaisen viranomaisen kanssa, sanotun kuitenkaan rajoittamatta tarvetta varmistaa, että kyseinen henkilö joutuu luopumaan saamistaan voitoista tai välttämistään tappioista;
- g) rikkomisesta vastuussa olevan luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön aiemmat rikkomiset;
- h) rikkomisen vaikutukset sijoittajien etuihin.

2. Toimivaltaisten viranomaisten on suoritettava 39 artiklassa tarkoitettut tehtävänsä ja käytettävä kyseisessä artiklassa tarkoitettuja valtuuksiaan 30 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan mukaisesti.

3. Käyttäessään valtuuksiaan määrätä hallinnollisia seuraamuksia ja muita hallinnollisia toimenpiteitä 39 artiklan nojalla toimivaltaisten viranomaisten on tehtävä tiivistä yhteistyötä sen varmistamiseksi, että niiden valvonta- ja tutkintavaltuuksien käyttö sekä niiden määräämät hallinnolliset seuraamukset ja muut hallinnolliset toimenpiteet ovat tehokkaita ja asianmukaisia tämän asetuksen mukaisesti. Toimivaltaisten viranomaisten on koordinoitava toimintaansa, jotta vältetään kaksinkertaiset toimet ja päällekkäisyydet niiden käyttäessä valvonta- ja tutkintavaltuuksiaan sekä määrätessä hallinnollisia seuraamuksia ja muita hallinnollisia toimenpiteitä rajatylittävissä tapauksissa.

⁽²³⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/34/EU, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2013, tietäntyyppisten yritysten vuositilinpäätöksistä, konsernitiinpäätöksistä ja niihin liittyvistä kertomuksista, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/43/EY muuttamisesta ja neuvoston direktiivien 78/660/ETY ja 83/349/ETY kumoamisesta (EUVL L 182, 29.6.2013, s. 19).

41 artikla

Muutoksenhakuoikeus

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että tämän asetuksen nojalla tehdyt päätökset on asianmukaisesti perusteltu ja että niihin voidaan hakea muutosta tuomioistuimessa. Oikeus hakea muutosta tuomioistuimessa koskee myös tapauksia, joissa kaikki vaadittavat tiedot sisältäneestä toimilupahakemuksesta ei ole tehty päätöstä kuuden kuukauden kuluessa hakemuksen jättämisestä.

42 artikla

Päätösten julkaiseminen

1. Toimivaltaisten viranomaisten on julkaistava tämän asetuksen rikkomisen perusteella määrättyä hallinnollista seuraamusta tai muuta hallinnollista toimenpidettä koskeva päätös virallisilla verkkosivustoillaan välittömästi, kun luonnolliselle henkilölle tai oikeushenkilölle, jota päätös koskee, on ilmoitettu kyseisestä päätöksestä. Julkaistuissa tiedoissa on oltava vähintäänkin tiedot rikkomisen tyypistä ja luonteesta sekä rikkomisesta vastuussa olevien luonnollisten henkilöiden tai oikeushenkilöiden henkilöllisyys. Tätä velvollisuutta ei sovelleta päätöksiin, joissa määrätään luonteeltaan tutkinnallisia toimenpiteitä.

2. Jos toimivaltainen viranomainen katsoo, että oikeushenkilöiden henkilöllisyyden taikka luonnollisten henkilöiden henkilöllisyyden tai henkilötietojen julkaiseminen on tällaisten tietojen julkaisemisen oikeasuhteisuudesta tehdyn tapauskohtaisen arvioinnin perusteella kohtuutonta, tai jos tällainen julkaiseminen vaarantaisi meneillään olevan tutkinnan, toimivaltaisten viranomaisten on toteutettava jokin seuraavista toimista:

- a) lykättävä seuraamuksen tai toimenpiteen määräämistä koskevan päätöksen julkaisemista, kunnes ei enää ole perusteita olla julkaisematta näitä tietoja;
- b) julkaistava seuraamuksen tai toimenpiteen määräämistä koskeva päätös nimettömänä kansallisen lain mukaisella tavalla, mikäli tällaisen nimettömän julkaisemisen avulla varmistetaan kyseisten henkilötietojen tehokas suojele;
- c) jätettävä julkaisematta seuraamuksen tai toimenpiteen määräämistä koskeva päätös, mikäli a ja b alakohdassa säädettyjä vaihtoehtoja pidetään riittämättöminä varmistamaan, että tällaisen päätöksen julkaiseminen on oikeasuhteista luonteeltaan vähäisiksi katsottaviin toimenpiteisiin nähden.

Kun kyse on ensimmäisen alakohdan b alakohdassa tarkoitettusta päätöksestä julkaista seuraamus tai toimenpide nimettömänä, kyseisten tietojen julkaisemista voidaan lykätä kohtuulliseksi ajaksi, jos arvioidaan, että sen kuluessa syyt nimettömään julkaisemiseen raukeavat.

3. Mikäli seuraamuksen tai toimenpiteen määräämistä koskevaan päätökseen haetaan muutosta asianomaisilta oikeus- tai muilta viranomaisilta, toimivaltaisten viranomaisten on välittömästi julkaistava virallisella verkkosivustollaan tällaiset tiedot ja mahdolliset myöhemmät tiedot tällaisen muutoksenhaun tuloksesta. Lisäksi on julkaistava myös kaikki päätökset, joilla kumotaan seuraamuksen tai toimenpiteen määräämistä koskeva aikaisempi päätös.

4. Toimivaltaisten viranomaisten on varmistettava, että tämän artiklan mukaisesti julkaistut tiedot säilyvät niiden virallisella verkkosivustolla vähintään viiden vuoden ajan niiden julkaisemisen jälkeen. Julkaisujen sisältämät henkilötiedot säilytetään toimivaltaisen viranomaisen virallisella verkkosivustolla ainoastaan sovellettavien tietosuojasääntöjen mukaisesti tarvittavan ajan.

43 artikla

Seuraamuksista ja hallinnollisista toimenpiteistä ilmoittaminen arvopaperimarkkinaviranomaiselle

1. Toimivaltaisen viranomaisen on vuosittain toimitettava arvopaperimarkkinaviranomaiselle yhdistetyt tiedot kaikista 39 artiklan mukaisesti määrättyistä hallinnollisista seuraamuksista ja muista hallinnollisista toimenpiteistä. Arvopaperimarkkinaviranomainen julkaisee kyseiset tiedot vuosikertomuksessa.

Jos jäsenvaltiot ovat päättäneet 39 artiklan 1 kohdan mukaisesti säätää rikosoikeudellisista seuraamuksista kyseisessä kohdassa tarkoitettujen säännösten rikkomisesta, niiden toimivaltaisten viranomaisten on toimitettava vuosittain arvopaperimarkkinaviranomaiselle nimettömiksi tehdyt ja yhdistetyt tiedot kaikista suoritetuista rikostutkinnoista ja määrättyistä rikosoikeudellisista seuraamuksista. Arvopaperimarkkinaviranomainen julkaisee määrättyjä rikosoikeudellisia seuraamuksia koskevat tiedot vuosikertomuksessa.

2. Jos toimivaltainen viranomainen on julkistanut hallinnollisia seuraamuksia, muita hallinnollisia toimenpiteitä tai rikosoikeudellisia seuraamuksia, sen on samanaikaisesti ilmoitettava niistä arvopaperimarkkinaviranomaiselle.

3. Toimivaltaisten viranomaisten on ilmoitettava arvopaperimarkkinaviranomaiselle kaikista määrätyistä hallinnollisista seuraamuksista tai muista hallinnollisista toimenpiteistä, joita ei ole julkaistu, mukaan lukien niitä koskeva mahdollinen muutoksenhaku ja sen lopputulos. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että toimivaltaiset viranomaiset saavat kaikkia määrättyjä rikosoikeudellisia seuraamuksia koskevat tiedot ja lopulliset tuomiot ja toimittavat ne arvopaperimarkkinaviranomaiselle. Arvopaperimarkkinaviranomainen ylläpitää sille ilmoitetuista seuraamuksista ja hallinnollisista toimenpiteistä keskustietokantaa pelkästään toimivaltaisten viranomaisten välistä tiedonvaihtoa varten. Kyseiseen tietokantaan on pääsy ainoastaan arvopaperimarkkinaviranomaisella, pankkiviranomaisella ja toimivaltaisilla viranomaisilla, ja se saatetaan ajan tasalle toimivaltaisten viranomaisten toimittamien tietojen perusteella.

VIII LUKU

Delegoidut säädökset

44 artikla

Siirretyn säädösvallan käyttäminen

1. Komissiolle siirrettyä valtaa antaa delegoituja säädöksiä koskevat tässä artiklassa säädetyt edellytykset.
2. Siirretään komissiolle 9 päivästä marraskuuta 2020 36 kuukauden ajaksi 48 artiklan 3 kohdassa tarkoitettu valta antaa delegoituja säädöksiä.
3. Euroopan parlamentti tai neuvosto voi milloin tahansa peruuttaa 48 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua säädösvallan siirron. Peruuttamispäätöksellä lopetetaan tuossa päätöksessä mainittu säädösvallan siirto. Peruuttaminen tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona sitä koskeva päätös julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, tai jonakin myöhempänä, kyseisessä päätöksessä mainittuna päivänä. Peruuttamispäätös ei vaikuta jo voimassa olevien delegoitujen säädösten pätevyys.
4. Ennen kuin komissio hyväksyy delegoidun säädöksen, se kuulee kunkin jäsenvaltion nimeämiä asiantuntijoita paremmasta lainsäädännöstä 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehdyssä toimielinten välisessä sopimuksessa vahvistettujen periaatteiden mukaisesti.
5. Heti kun komissio on antanut delegoidun säädöksen, komissio antaa sen tiedoksi yhtäaikaisesti Euroopan parlamentille ja neuvostolle.
6. Jäljempänä 48 artiklan 3 kohdan nojalla annettu delegoitu säädös tulee voimaan ainoastaan, jos Euroopan parlamentti tai neuvosto ei ole kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun asianomainen säädös on annettu tiedoksi Euroopan parlamentille ja neuvostolle, ilmaissut vastustavansa sitä tai jos sekä Euroopan parlamentti että neuvosto ovat ennen mainitun määräajan päättymistä ilmoittaneet komissiolle, että ne eivät vastusta säädöstä. Euroopan parlamentin tai neuvoston aloitteesta tätä määräaikaa jatketaan kolmella kuukaudella.

IX LUKU

Loppusäännökset

45 artikla

Kertomus

1. Komissio antaa ennen 10 päivää marraskuuta 2023 arvopaperimarkkinaviranomaista ja pankkiviranomaista kuuluttuaan Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen tämän asetuksen soveltamisesta ja liittää siihen tarvittaessa lainsäädäntöehdotuksen.
2. Kertomuksessa on arvioitava seuraavia:
 - a) markkinoiden toiminta unionissa joukkorahoituspalvelun tarjoajien kannalta, mukaan lukien markkinoiden kehitys ja suuntaukset, ottaen huomioon valvontakokemukset, toimiluvan saaneiden joukkorahoituspalvelun tarjoajien lukumäärä ja niiden markkinaosuus sekä tämän asetuksen vaikutus unionin muuhun asiaan koskevaan oikeuteen, mukaan lukien direktiivi 97/9/EY, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2011/61/EU⁽²⁴⁾ ja direktiivi 2014/65/EU sekä asetus (EU) 2017/1129;
 - b) onko tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvien palvelujen laajuus edelleen asianmukainen suhteessa 1 artiklan 2 kohdan c alakohdassa säädettyyn raja-arvoon;
 - c) joukkorahoitustarkoituksessa sallittujen välineiden käyttö rajatylittävässä joukkorahoituspalvelujen tarjonnassa;

⁽²⁴⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2011/61/EU, annettu 8 päivänä kesäkuuta 2011, vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen hoitajista ja direktiivin 2003/41/EY ja 2009/65/EY sekä asetuksen (EY) N:o 1060/2009 ja (EU) N:o 1095/2010 muuttamisesta (EUVL L 174, 1.7.2011, s. 1).

- d) onko tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvien palvelujen laajuus edelleen asianmukainen, kun otetaan huomioon sellaisten liiketoimintamallien kehittyminen, joihin kuuluu rahoitussuunnitelmien välittäminen, mukaan lukien lainasääntöjen siirto tai myynti kolmansina osapuolina toimiville sijoittajille joukkorahoitusalojen kautta;
- e) onko tässä asetuksessa säädettyjä määritelmiä, mukaan lukien 2 artiklan 1 kohdan j alakohdassa säädetty valvontajärjestelmän sijoittajan määritelmä ja liitteessä II olevat perusteet, syytä muuttaa sen perusteella, miten tehokkaasti niillä varmistetaan sijoittajansuoja:
- f) ovatko 4 artiklan 1 kohdassa, 6 artiklassa ja 24 artiklassa asetetut vaatimukset edelleen asianmukaisia tämän asetuksen tavoitteiden saavuttamiseksi siltä osin kuin on kyse hallinnoinnista, sääntöjen noudattamisesta ja tietojen julkistamisesta yksilöllisen lainasalkunhoidon osalta ja ottaen huomioon, että vastaavia palveluja tarjotaan siirtokelpoisten arvopapereiden osalta direktiivin 2014/65/EU mukaisesti;
- g) tämän asetuksen vaikutus unionin joukkorahoituspalvelujen sisämarkkinoiden asianmukaiseen toimintaan, mukaan lukien vaikutus pk-yritysten rahoituksen saantiin, sijoittajiin ja muihin luonnollisten henkilöiden tai oikeushenkilöiden ryhmiin, joihin kyseiset palvelut vaikuttavat;
- h) teknologisten innovaatioiden toteutus joukkorahoitussektorilla, mukaan lukien uusien innovatiivisten liiketoimintamallien ja uuden teknologian soveltaminen;
- i) ovatko 11 artiklassa säädetty vakuutusvaatimukset edelleen asianmukaisia tämän asetuksen tavoitteiden saavuttamiseksi, erityisesti siltä osin kuin on kyse omien varojen vähimmäisvaatimusten tasosta, omien varojen määrittämisestä, vakuutusten käytöstä sekä omien varojen ja vakuutusten yhdistämisestä;
- j) tarvitaanko muutoksia 19 artiklassa säädettyihin asiakkaille annettaviin tietoihin vaatimuksiin tai 21 artiklassa säädettyihin sijoittajansuojaa koskeviin takeisiin;
- k) onko 21 artiklan 7 kohdassa säädetty määrä edelleen asianmukainen tämän asetuksen tavoitteiden saavuttamiseksi;
- l) toimivaltaisten viranomaisten 23 artiklan 2 ja 3 kohdan mukaisesti hyväksymien kielten vaikutus;
- m) 25 artiklassa tarkoitettujen ilmoitustaulujen käyttö, mukaan lukien vaikutus lainojen, siirtokelpoisten arvopapereiden ja joukkorahoitustarkoituksessa sallittujen välineiden jälkimarkkinoihin;
- n) joukkorahoituspalvelun tarjoajien harjoittamaa markkinointiviestintää sääntelevien kansallisten lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten vaikutukset palvelujen tarjoamisen vapauteen, kilpailuun ja sijoittajansuojaan;
- o) hallinnollisten seuraamusten ja muiden hallinnollisten toimien soveltaminen ja erityisesti mahdollinen tarve yhdenmukaistaa entisestään tämän asetuksen rikkomisista säädettyjä hallinnollisia seuraamuksia;
- p) onko tarpeen ja oikeasuhteista asettaa joukkorahoituspalvelun tarjoajille velvollisuus noudattaa kansallista lainsäädäntöä, jolla pannaan täytäntöön direktiivi (EU) 2015/849 rahanpesun tai terrorismin rahoittamisen osalta, ja lisäksi tällaiset joukkorahoituspalvelun tarjoajat ilmoitusvelvollisten luetteloon kyseisen direktiivin mukaisesti;
- q) onko aiheellista sallia, että kolmansien maihin sijoittautuneet yhteisöt hyväksyvät tämän asetuksen mukaisiksi joukkorahoituspalvelun tarjoajiksi;
- r) toimivaltaisten viranomaisten ja arvopaperimarkkinaviranomaisen yhteistyö ja toimivaltaisten viranomaisten soveltuvuus tämän asetuksen valvontaelimiksi;
- s) mahdollisuus ottaa tässä asetuksessa käyttöön erityisiä toimenpiteitä kestävien ja innovatiivisten joukkorahoitushankkeiden edistämiseksi sekä unionin varojen käyttö;
- t) tämän asetuksen nojalla toimiluvan saaneiden joukkorahoituspalvelun tarjoajien kokonaismäärä ja markkinaosuus 10 päivästä marraskuuta 2021 10 päivään marraskuuta 2022 jaoteltuna pieniin, keskiin ja suuriin yrityksiin;
- u) joukkorahoituspalvelujen rajatylittävän tarjonnan volyymit, projektien lukumäärä ja suuntaukset jäsenvaltioittain;
- v) tämän asetuksen nojalla tarjottujen joukkorahoituspalvelujen osuus maailmanlaajuisilla joukkorahoitusmarkkinoilla ja unionin rahoitusmarkkinoilla;

- w) tämän asetuksen noudattamisesta joukkorahoituspalvelun tarjoajille aiheutuvat kustannukset prosenttiosuutena toimintakustannuksista;
- x) sijoittajien harkinta-ajan kuluessa peruuttamien sijoitusten volyymi, niiden osuus sijoitusten kokonaisvolyyymista ja kyseisiin tietoihin perustuva arvio siitä, onko 22 artiklassa säädetyn harkinta-ajan kesto ja luonne asianmukainen ja heikentääkö se pääoman hankintaprosessin tehokkuutta tai sijoittajansuojaa;
- y) tämän asetuksen mukaisesti tai sen yhteydessä määrättyjen hallinnollisten sakkojen ja rikosoikeudellisten seuraamusten lukumäärä ja määrä jäsenvaltioittain jaoteltuna;
- z) tähän asetukseen liittyvän sijoittajien, joukkorahoituspalvelun tarjoajien ja kolmansien osapuolten petollisen toiminnan tyypit ja suuntaukset.

46 artikla

Asetuksen (EU) 2017/1129 muuttaminen

Lisätään asetuksen (EU) 2017/1129 1 artiklan 4 kohtaan alakohta seuraavasti:

- ”k) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2020/1503 (*) nojalla toimiluvan saaneen joukkorahoituspalvelun tarjoajan suorittama arvopaperien tarjoaminen yleisölle edellyttäen, että tarjous ei ylitä kyseisen asetuksen 1 artiklan 2 kohdan c alakohdassa säädettyä raja-arvoa.

(*) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2020/1503, annettu 7 päivänä lokakuuta 2020, yrityksille suunnatun joukkorahoituspalvelun eurooppalaisista tarjoajista sekä asetuksen (EU) 2017/1129 ja direktiivin (EU) 2019/1937 muuttamisesta (EUVL L 347, 20.10.2020, s. 1).”

47 artikla

Direktiivin (EU) 2019/1937 muuttaminen

Lisätään direktiivin (EU) 2019/1937 liitteessä olevan I osan B kohtaan alakohta seuraavasti:

- ”xxi) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2020/1503, annettu 7 päivänä lokakuuta 2020, yrityksille suunnatun joukkorahoituspalvelun eurooppalaisista tarjoajista sekä asetuksen (EU) 2017/1129 ja direktiivin (EU) 2019/1937 muuttamisesta (EUVL L 347 20.10.2020, s. 1).”

48 artikla

Sovellettavan kansallisen lainsäädännön mukaisesti tarjottavia joukkorahoituspalveluja koskeva siirtymäkausi

1. Joukkorahoituspalvelun tarjoajat voivat jatkaa sovellettavan kansallisen lainsäädännön mukaisesti tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvien joukkorahoituspalvelujen tarjoamista 10 päivään marraskuuta 2022 tai siihen saakka, kunnes niille myönnetään 12 artiklassa tarkoitettu toimilupa, sen mukaan kumpi näistä ajankohdista on aikaisempi.
2. Jäsenvaltioilla voi olla tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen siirtymäkauden ajan käytössä yksinkertaistettuja toimilupamenettelyjä sellaisia yhteisöjä varten, joilla on tämän asetuksen voimaan tullessa kansallisen lainsäädännön mukaisesti lupa tarjota joukkorahoituspalveluja. Toimivaltaisten viranomaisten on varmistettava, että 12 artiklassa säädettyjä vaatimuksia noudatetaan ennen toimiluvan myöntämistä tällaisten yksinkertaistettujen menettelyjen mukaisesti.
3. Komissio laatii viimeistään 10 päivänä toukokuuta 2022 arvopaperimarkkinaviranomaista kuultuaan arvioinnin tämän asetuksen soveltamisesta joukkorahoituspalvelun tarjoajiin, jotka tarjoavat joukkorahoituspalveluja ainoastaan kansallisella tasolla, ja tämän asetuksen vaikutuksesta kansallisten joukkorahoitusmarkkinoiden kehitykseen sekä rahoituksen saantiin. Siirretään komissiolle valta antaa kyseisen arvioinnin perusteella delegoituja säädöksiä 44 artiklan mukaisesti tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen ajanjakson pidentämiseksi 12 kuukauden ajanjaksolla.

49 artikla

Väliaikainen poikkeus 1 artiklan 2 kohdan c alakohdassa säädetyn raja-arvon osalta

Poiketen siitä, mitä tämän asetuksen 1 artiklan 2 kohdan c alakohdassa säädetään, jos jäsenvaltiossa asetuksen (EU) 2017/1129 mukaisesti julkaistavan esitteen yhteenlaskettujen vastikkeiden raja-arvo on alle 5 000 000 euroa, tätä asetusta sovelletaan 10 päivästä marraskuuta 2021 lähtien 24 kuukauden ajan kyseisessä jäsenvaltiossa ainoastaan sellaisiin joukkorahoitustarjouksiin, joiden yhteenlaskettujen vastikkeiden määrä on enintään kyseisen raja-arvon suuruinen.

50 artikla

Direktiivin (EU) 2019/1937 tehtävän muutoksen saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä

1. Jäsenvaltioiden on annettava ja julkaistava 47 artiklan noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset sekä sovellettava niitä viimeistään 10 päivänä marraskuuta 2021. Jos kyseinen päivämäärä kuitenkin edeltää direktiivin (EU) 2019/1937 26 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua päivämäärää, johon mennessä kyseinen direktiivi on saatettava osaksi kansallista lainsäädäntöä, tällaisten lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten antamista, julkaisemista ja soveltamista lykätään direktiivin (EU) 2019/1937 26 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuun päivämäärään, johon mennessä kyseinen direktiivi on saatettava osaksi kansallista lainsäädäntöä, saakka.
2. Jäsenvaltioiden on toimitettava 47 artiklassa säännellyistä kysymyksistä antamansa keskeiset kansalliset säännökset kirjallisina komissiolle ja arvopaperimarkkinaviranomaiselle.

51 artikla

Voimaantulo ja soveltaminen

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Sitä sovelletaan 10 päivästä marraskuuta 2021.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 7 päivänä lokakuuta 2020.

Euroopan parlamentin puolesta

Puhemies

D.M. SASSOLI

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

M. ROTH

LIITE I

SJOITUSTA KOSKEVA AVAINTIETOASIAKIRJA

A osa: Tiedot hankkeen toteuttajasta/toteuttajista ja joukkorahoitushankkeesta

- a) Nimi, oikeudellinen muoto, omistajuus, johto ja yhteystiedot;
- b) Kaikki luonnolliset henkilöt ja oikeushenkilöt, jotka vastaavat sijoitusta koskevassa avaintietoasiakirjassa annetuista tiedoista. Jos kyse on luonnollisista henkilöistä, mukaan lukien hankkeen toteuttajan hallinto-, johto- tai valvontaelinten jäsenet, on mainittava luonnollisten henkilöiden nimet ja tehtävät; jos kyse on oikeushenkilöstä, on mainittava nimi ja kotipaikka.

Seuraava vastuulausuma:

"Hankkeen toteuttaja vakuuttaa, että sen parhaan ymmärryksen mukaan mitään tietoja ei ole jätetty pois eivätkä mitkään tiedot ole olennaisesti harhaanjohtavia tai epätarkkoja. Hankkeen toteuttaja vastaa tämän sijoitusta koskevan avaintietoasiakirjan laatimisesta.”;

- c) Hankkeen toteuttajan päätoimialat; hankkeen toteuttajan tarjoamat tuotteet tai palvelut;
- d) Linkki hankkeen toteuttajan tuoreimpaan tilinpäätökseen, jos saatavilla;
- e) Hankkeen toteuttajan keskeiset vuotuiset taloudelliset luvut ja suhdeluvut kolmelta viimeksi kuluneelta vuodelta, jos saatavilla;
- f) Kuvaus joukkorahoitushankkeesta, myös sen tarkoituksesta ja keskeisistä ominaisuuksista.

B osa: Joukkorahoitusprosessin keskeiset ominaisuudet ja tapauksen mukaan pääoman hankkimista tai varojen lainaamista koskevat ehdot

- a) Yhdellä joukkorahoitustarjouksella hankittavan pääoman tai lainattavien varojen vähimmäistavoite ja niiden tarjousten lukumäärä, jotka hankkeen toteuttaja tai joukkorahoituspalvelujen tarjoaja ovat saattaneet päätökseen joukkorahoitushankkeen osalta;
- b) Määräaika hankittavaa pääomaa tai lainattavia varoja koskevan tavoitteen saavuttamiselle;
- c) Tiedot seurauksista, jos tavoiteltua pääomaa tai tavoiteltuja lainavaroja ei saada määräaikaan mennessä;
- d) Tarjouksen enimmäismäärä, jos se poikkeaa alakohdassa tarkoitettua pääoman tai varojen tavoitteesta;
- e) Omien varojen määrä, jonka hankkeen toteuttaja on sitonut joukkorahoitushankkeeseen;
- f) Muutos joukkorahoitustarjoukseen liittyvien hankkeen toteuttajan pääoman tai lainojen koostumuksessa;
- g) Ei-valveutuneille sijoittajille tarkoitettu sopimusta edeltävä harkinta-aika ja sen ehdot.

C osa: Riskitekijät

Esittely suurimmista riskeistä, jotka liittyvät joukkorahoitushankkeen rahoitukseen, toimialaan, hankkeeseen, hankkeen toteuttajaan sekä siirtokelpoisiin arvopapereihin, joukkorahoitustarkoituksessa sallittuihin välineisiin tai lainoihin, mukaan lukien tarpeen mukaan maantieteelliset riskit.

D osa: Siirtokelpoisten arvopapereiden ja joukkorahoitustarkoituksessa sallittujen välineiden tarjoukseen liittyvät tiedot

- a) Tarjottavien siirtokelpoisten arvopapereiden tai joukkorahoitustarkoituksessa sallittujen välineiden kokonaismäärä ja tyyppi;
- b) Merkintähinta;
- c) Hyväksytäänkö ylimerkinnot ja miten ne kohdennetaan;
- d) Merkintä- ja maksuehdot;
- e) Siirtokelpoisten arvopapereiden tai joukkorahoitustarkoituksessa sallittujen välineiden säilytys ja niiden toimittaminen sijoittajille;

- f) Jos sijoituksen suojana on takaus tai vakuus:
- i) onko takaaja tai vakuuden antaja oikeushenkilö;
 - ii) takaajan tai vakuuden antajan nimi, oikeudellinen muoto ja yhteystiedot;
 - iii) tiedot takauksen tai vakuuden luonteesta ja ehdoista;
- g) Tapauksen mukaan kiinteä sitoumus ostaa takaisin siirtokelpoiset arvopaperit tai joukkorahoitustarkoituksessa sallitut välineet sekä määräaika tällaiselle takaisinostolle;
- h) Muiden kuin oman pääoman ehtoisten rahoitusvälineiden osalta nimelliskorko, päivä, josta lähtien korko tulee maksettavaksi, korkomaksujen eräpäivät, erääntymispäivä ja sovellettava tuotto.

E osa: Erillisyhtiötä koskevat tiedot

- a) Onko hankkeen toteuttajan ja sijoittajan välillä erillisyhtiö;
- b) Erillisyhtiön yhteystiedot.

F osa: Sijoittajan oikeudet

- a) Siirtokelpoisiin arvopapereihin tai joukkorahoitustarkoituksessa sallittuihin välineisiin liittyvät keskeiset oikeudet;
- b) Siirtokelpoisiin arvopapereihin tai joukkorahoitustarkoituksessa sallittuihin välineisiin sovellettavat rajoitukset, mukaan lukien osakassopimukset tai muut järjestelyt, jotka estävät niiden siirrettävyyden;
- c) Siirtokelpoisten arvopapereiden tai joukkorahoitustarkoituksessa sallittujen välineiden siirtoihin kohdistuvien mahdollisten rajoitusten kuvaus;
- d) Sijoittajan mahdollisuudet irtautua sijoituksesta;
- e) Oman pääoman ehtoisten rahoitusvälineiden osalta pääoman ja äänioikeuksien jakautuminen ennen tarjouksesta seuraavaa pääoman korottamista ja sen jälkeen (olettaen, että kaikki siirtokelpoiset arvopaperit tai joukkorahoitustarkoituksessa sallitut välineet merkitään).

G osa: Lainoihin liittyvien tietojen ilmoittaminen

Jos joukkorahoitustarjoukseen liittyy lainojen myöntämisen helpottamista, sijoitusta koskevassa avaintietoasiakirjassa on esitettävä tämän liitteen D, E ja F osassa tarkoitettujen tietojen sijaan seuraavat tiedot:

- a) Lainan luonne, kesto ja ehdot;
- b) Sovellettavat korkoprosentit tai tapauksen mukaan muut sijoittajalle maksettavat korvaukset;
- c) Riskinhallintatoimet, mukaan lukien vakuuksien antajien tai takaajien tai muun tyyppisten takausten olemassaolo;
- d) Pääoman lyhennysaikataulu ja koronmaksu;
- e) Hankkeen toteuttajan luottosopimusten laiminlyönnit viimeksi kuluneiden viiden vuoden aikana;
- f) Lainanhoito, myös tilanteissa, joissa hankkeen toteuttaja ei täytä velvoitteitaan.

H osa: Maksut, tiedot ja oikeussuoja

- a) Sijoituksen osalta sijoittajalta veloittavat maksut ja sijoittajalle aiheutuvat kustannukset, mukaan lukien joukkorahoitustarkoituksessa sallittujen välineiden myynnistä aiheutuvat hallinnolliset kulut;
- b) Mistä ja miten saa lisätietoa joukkorahoitushankkeesta, hankkeen toteuttajasta ja erillisyhtiöstä veloituksesta;
- c) Miten ja mihin sijoittaja voi osoittaa valituksen, joka liittyy sijoitukseen tai hankkeen toteuttajan toimintaan tai joukkorahoituspalvelujen tarjoajaan.

I osa: Joukkorahoituspalvelun tarjoajien tarjoamaa yksilöllistä lainasalkunhoitoa koskevat tiedot

- a) Joukkorahoituspalvelun tarjoajan nimi, oikeudellinen muoto, omistajuus, johto ja yhteystiedot;
 - b) Sijoittajien yksilöllisiin salkkuihin mahdollisesti saatavilla olevien lainojen vähimmäis- ja enimmäiskorot;
 - c) Sijoittajien yksilöllisiin salkkuihin mahdollisesti saatavilla olevien lainojen ensimmäinen ja viimeinen erääntymispäivä;
 - d) Jos riskiluokkia käytetään, niiden riskiluokkien vaihteluväli ja jakautuminen, joihin lainat kuuluvat, sekä maksukyvyttömyysasteet ja riskiluokittain painotettu keskimääräinen korko jaoteltuna edelleen sen vuoden mukaan, jona lainat myönnettiin joukkorahoituspalvelun tarjoajan välityksellä;
 - e) Yksittäisten joukkorahoitushankkeiden luottoriskien arvioinnissa ja riskiluokkien määrittelyssä käytettävien sisäisten menetelmien keskeiset osatekijät;
 - f) Jos sijoitukselle tarjotaan tavoitetuottoa, vuotuistettu tavoitetuotto ja tämän vuotuistetun tavoitetuoton luottamusväli sijoituskaudella ottaen huomioon maksut ja maksukyvyttömyysasteet;
 - g) Sijoittajan yksilölliseen lainasalkkuun valittavia joukkorahoitushankkeita koskevat menettelyt, sisäiset menetelmät ja perusteet;
 - h) Sovellettavien pääomatakuiden kattavuus ja ehdot;
 - i) Lainasalkun hoito, myös tilanteissa, joissa hankkeen toteuttaja ei täytä velvoitteitaan;
 - j) Riskinhajautusstrategiat;
 - k) Hankkeen toteuttajan tai sijoittajan maksettavaksi tulevat maksut, mukaan lukien mahdolliset vähennykset hankkeen toteuttajan maksamista koroista.
-

LIITE II

TÄSSÄ ASETUKSESSA TARKOITETUT VALVEUTUNEET SIOITTAJAT

I Tunnistamisperusteet

Valveutuneella sijoittajalla tarkoitetaan sijoittajaa, joka on tietoinen pääomamarkkinoille sijoittamiseen liittyvistä riskeistä ja jolla on riittävästi resursseja ottaa kyseisiä riskejä altistumatta kohtuuttomille taloudellisille seurauksille. Sijoittajat voidaan luokitella valveutuneiksi sijoittajiksi, jos ne täyttävät tässä jaksossa esitetyt tunnistamisperusteet ja jos noudatetaan II jaksossa esitettyä menettelyä.

Seuraavia luonnollisia henkilöitä ja oikeushenkilöitä pidetään valveutuneina sijoittajina kaikkien joukkorahoituspalvelun tarjoajien tämän asetuksen mukaisesti tarjoamien palvelujen yhteydessä:

1) Oikeushenkilöt, jotka täyttävät ainakin yhden seuraavista perusteista:

- a) omat varat vähintään 100 000 euroa;
- b) nettoliikevaihto vähintään 2 000 000 euroa;
- c) tase vähintään 1 000 000 euroa.

2) Luonnolliset henkilöt, jotka täyttävät ainakin kaksi seuraavista perusteista:

- a) henkilökohtainen verovuosi-kohtainen bruttotulo vähintään 60 000 euroa tai rahoitusvälinesalkku, joka määritelmän mukaan sisältää käteistalletuksia ja rahoitusvaroja, on arvoltaan yli 100 000 euroa;
- b) sijoittaja työskentelee tai on työskennellyt finanssialalla ammattimaisesti vähintään vuoden tehtävässä, joka edellyttää tietämystä suunnitelluista liiketoimista tai palveluista, tai sijoittaja on toiminut jonkin 1 alakohdassa tarkoitettun oikeushenkilön johtotehtävissä vähintään 12 kuukauden ajan;
- c) sijoittaja on toteuttanut huomattavan suuria liiketoimia pääomamarkkinoilla keskimäärin 10 kertaa neljännesvuodessa viimeksi kuluneiden neljän vuosineljänneksen aikana.

II Pyyntö tulla kohdelluksi valveutuneena sijoittajana

Joukkorahoituspalvelun tarjoajien on asetettava sijoittajiensa saataville malli, jota käyttäen ne voivat toimittaa pyynnön tulla kohdelluksi valveutuneena sijoittajana. Mallin on sisällettävä I jaksossa esitetyt tunnistamisperusteet ja selkeä varoitus, jossa täsmennetään sijoittajansuoja, jonka valveutunut sijoittaja menettää valveutuneeksi sijoittajaksi luokittelun seurauksena.

Pyynnön tulla kohdelluksi valveutuneena sijoittajana on sisällettävä seuraavat seikat:

- 1) Vahvistus, jossa täsmennetään I jaksossa esitetyt tunnistamisperusteet, jotka pyynnön esittänyt sijoittaja täyttää;
- 2) Ilmoitus siitä, että pyynnön esittänyt sijoittaja on tietoinen seurauksista, joita ei-valveutuneen sijoittajien asemaan liittyvän sijoittajansuojan menettämällä on;
- 3) Ilmoitus siitä, että pyynnön esittänyt sijoittaja on edelleen vastuussa pyynnössä annettujen tietojen todenperäisyydestä.

Joukkorahoituspalvelun tarjoajan on toteutettava kohtuulliset toimet sen varmistamiseksi, että sijoittajaa voidaan pitää valveutuneena sijoittajana, ja sovellettava asianmukaisia kirjallisia sisäisiä toimintaperiaatteita sijoittajien luokittelemiseksi. Joukkorahoituspalvelun tarjoajan on hyväksyttävä pyyntö, ellei sillä ole perusteltua syytä epäillä pyynnössä annettujen tietojen oikeellisuutta. Joukkorahoituspalvelun tarjoajan on annettava sijoittajille nimenomainen ilmoitus, kun heidän asemansa on vahvistettu.

Kolmannessa kohdassa tarkoitettu hyväksyntä on voimassa kaksi vuotta. Sijoittajien, jotka haluavat säilyttää valveutuneen sijoittajan asemansa voimassaoloajan päätyttyä, on esitettävä uusi pyyntö joukkorahoituspalvelun tarjoajalle.

Valveutuneiden sijoittajien vastuulla on tiedottaa joukkorahoituspalvelun tarjoajalle muutoksista, jotka voivat vaikuttaa niiden luokitukseen. Jos joukkorahoituspalvelun tarjoaja saa tietää, ettei sijoittaja enää täytä alkuperäisiä edellytyksiä, joihin sijoittajan kohtelu valveutuneena sijoittajana perustui, joukkorahoituspalvelun tarjoajan on ilmoitettava sijoittajalle, että häntä kohdellaan ei-valveutuneena sijoittajana.

III Valveutuneet sijoittajat, jotka ovat ammattimaisia asiakkaita

Tämän liitteen II jaksossa vahvistetusta menettelystä poiketen direktiivin 2014/65/EU liitteessä II olevan I jakson 1–4 kohdassa tarkoitettuja yhteisöjä pidetään valveutuneina sijoittajina, jos ne esittävät joukkorahoituspalvelun tarjoajalle todisteen ammattimaisen sijoittajan asemastaan.
